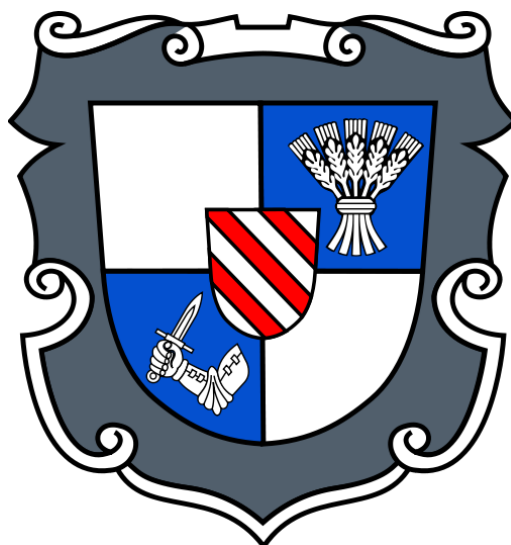

Załącznik do
Uchwały Nr XXXI/225/2017
Rady Gminy Stolno
z dnia 21.09.2017 r.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stolno

zaktualizowany Uchwałą Nr XXXI/225/2017 Rady Gminy Stolno z dnia 21.09.2017 r.

Zamawiający: **Gmina Stolno**

Stolno 112
86-212 Stolno
tel. 56 677 09 00

Wykonawcy: **Zespół ds. opracowania i wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Stolno** w składzie:

- Anna Bochen – Koordynator GPR (Sekretarz Gminy/koordynator projektu/przewodniczący Zespołu),
- Robert Dobek - specjalista ds. organizacji i partycypacji społecznej (pracownik UG Stolno ds. gospodarki nieruchomościami, ochrony danych osobowych i informatyzacji),
- Beata Bigos – specjalista ds. finansów (Skarbnik Gminy Stolno),
- Paweł Maliszewski – specjalista ds. zagospodarowania przestrzennego i przedsięwzięć infrastrukturalnych (pracownik UG Stolno ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego),
- Joanna Sikora - specjalista ds. problemów społecznych i przedsięwzięć społecznych skierowanych do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym (pracownik GOPS w Stolnie).

Dorfin Grant Thornton Frąckowiak sp. z o.o. sp. k.

ul. Głowackiego 20
87-100 Toruń

Zespół w składzie:

- Jacek Błażejewski
- Maria Murawska
- Jolanta Wojciechowska
- Barbara Kaczor
- Monika Jasieniecka

Data: **Wrzesień 2017 r.**

Spis treści

Wstęp.....	5
Rozdział 1. Powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi	10
1.1. Powiązania z dokumentami regionalnymi	12
1.2. Powiązania z dokumentami lokalnymi.....	14
Rozdział 2. Uproszczona diagnoza Gminy Stolno	16
Rozdział 3. Obszar zdegradowany gminy	23
3.1. Analiza wskaźnikowa w sferze społecznej.....	24
3.1.1. Miejscowości do 150 mieszkańców	24
3.1.2. Miejscowości od 151 do 350 mieszkańców	27
3.1.3. Miejscowości od 351 do 450 mieszkańców	29
3.1.4. Miejscowości powyżej 450 mieszkańców	31
3.1.5. Podsumowanie analizy wskaźnikowej w sferze społecznej	33
3.2. Analiza miejscowości, w których zidentyfikowano problemy społeczne pod kątem występowania w nich przestrzeni zdegradowanych lub niekorzystnych zjawisk w innych sferach.....	33
3.2.1. Podsumowanie analizy miejscowości pod kątem występowania w nich przestrzeni zdegradowanych lub niekorzystnych zjawisk w innych sferach	35
Rozdział 4. Obszar rewitalizacji w gminie Stolno	37
4.1. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji.....	38
4.2. Cele rewitalizacji	40
Rozdział 5. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji.....	44
5.1. Podobszar 1: Kłęczkowo	45
5.2. Podobszar 2: Małe Czyste	55
Rozdział 6. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	64
Rozdział 7. Cele i kierunki działań programu rewitalizacji.....	67
Rozdział 8. Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych	70
Rozdział 9. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji	93
Komplementarność głównych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	94
Rozdział 10. Mechanizmy włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji	110

Rozdział 11. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z harmonogramem	120
Rozdział 12. System zarządzania realizacją programu rewitalizacji	128
Rozdział 13. System monitoringu, oceny skuteczności działań i system wprowadzania zmian.....	136
Rozdział 14. Wykaz niezbędnych zmian, ocen i opinii	140
Lista map zmian funkcjonalno-przestrzennych w Gminie Stolno	144
Załączniki	145
Spis tabel.....	158
Spis wykresów.....	159
Spis schematów	159
Spis map.....	160
Spis zdjęć	160

Wstęp

Rewitalizacja, czyli proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony jest na podstawie **programu rewitalizacji**. Jest to wieloletni program działań w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej, którego celem jest wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego. Program jest podstawą do ubiegania się o środki na rewitalizację, m. in. z funduszy unijnych. Taką funkcję spełnia niniejszy Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stolno.

Ramy prawne dla rewitalizacji w Polsce wyznacza ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. Określa ona zasady oraz tryb przygotowania, koordynowania i tworzenia warunków do prowadzenia i oceny rewitalizacji. Zapisy ustawy porządkują dzisiejsze pojmowanie rewitalizacji rozumianej jako przedsięwzięcie całościowe, integrujące działania na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością, w sposób zaplanowany oraz zintegrowany.

Schemat 1. Proces rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne.

W perspektywie finansowej 2014-2020¹ rewitalizacja dotyczy zarówno **terenów miejskich, jak i wiejskich**. Głównym jej celem powinno być trwale podniesienie **jakości życia** na obszarze zdegradowanym. Kierunki działań rewitalizacyjnych wyznacza Krajowa Polityka Miejska 2023, która wskazuje, że w obecnym okresie programowania 2014-2020 rewitalizacja nie może być postrzegana, tak jak do tej pory, jedynie jako remont, modernizacja czy odbudowa. Powinna ona **łączyć**

¹Perspektywy finansowe (ramy finansowe) to wieloletnie plany finansowe UE, które mają na celu zapewnienie dokonywania wydatków Unii w sposób usystematyzowany i w granicach jej zasobów własnych. Ramy ustala się na okres co najmniej pięciu lat. Roczny budżet Unii musi być zgodny z wieloletnimi ramami finansowymi. Kategorie wydatków odpowiadają głównym sektorom działalności Unii. Proces realizacji i rozliczania wydatków z perspektywy 2014-2020 zakończy się ostatecznie w 2023 r.

działania w sposób kompleksowy, tak aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego, związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

Istotne jest, aby **projekty społeczne stanowiły punkt wyjścia i były nieodłącznym elementem procesów rewitalizacyjnych**. W obecnej perspektywie finansowej nie dopuszcza się realizacji tylko i wyłącznie wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji. Projekty te będą mogły zostać zrealizowane w ramach szerszej koncepcji, uzupełniająco do działań społecznych tzw. „miękkich”. Istotnym elementem procesu rewitalizacji jest **partycypacja społeczna**, obejmująca przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, przez których rozumie się mieszkańców gminy, w szczególności mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą, społeczną w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, organy władzy publicznej oraz inne podmioty niż organy władzy publicznej realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Proces przystąpienia do sporządzenia gminnego programu rewitalizacji dla gminy Stolno został wszczęty na wniosek Wójta Gminy Stolno na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

Prowadzenie procesu rewitalizacji wiąże się z koniecznością wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji. Sposób wyznaczenia obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji w gminie Stolno przedstawia schemat nr 2. Wskazane obszary zostały wyznaczone Uchwałą Nr XVII/127/2016 Rady Gminy Stolno z dnia 24 czerwca 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2187 z dnia 29 czerwca 2016 r.

Obszarem zdegradowanym jest obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym i kulturalnym. Ponadto występuje na nim co najmniej jedno z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

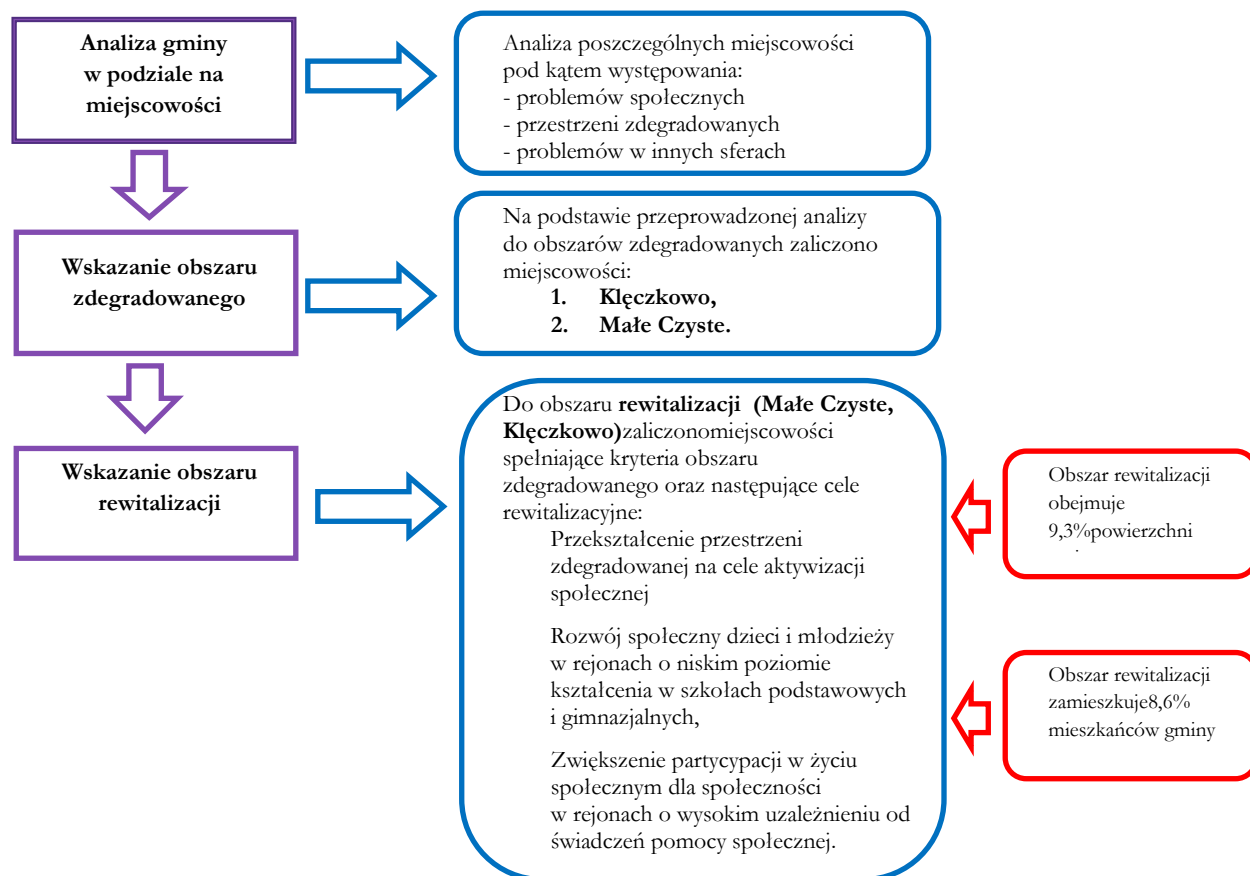
Obszar rewitalizacji wyznacza się jako całość lub część obszaru zdegradowanego i opracowuje dla niego gminny program rewitalizacji. Gmina Stolno planuje prowadzenie działań rewitalizacyjnych i chce pozyskać na ten cel środki unijne. W związku z tym konieczne było opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji, zawierającego w szczególności: szczegółową diagnozę obszaru zdegradowanego, cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz szacunkowe ramy finansowe programu rewitalizacji.

Opracowanie **diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Stolno** rozpoczyna działania związane z procesem rewitalizacji na obszarze gminy. Dla potrzeb niniejszego dokumentu przeprowadzono dokładną analizę sytuacji społeczno-gospodarczo-przestrzennej, która pozwoliła na zdiagnozowanie problemów i potencjałów występujących na poszczególnych obszarach. Zobiekttywizowane metody i wskaźniki pozwoliły na wskazanie tych obszarów, które charakteryzują

szczególnie intensywna koncentracja szeregu niekorzystnych zjawisk, a w konsekwencji wyznaczenie obszarów zdegradowanych i obszarów do rewitalizacji.

Dla potrzeb niniejszego dokumentu przeprowadzono dokładną analizę sytuacji społeczno-gospodarczej, która pozwoliła na zdiagnozowanie problemów i potencjałów występujących na poszczególnych obszarach. Pozwoliło to na określenie kierunków rozwoju na najbliższe lata i zaplanowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które pozwolą na osiągnięcie postawionych celów.

Schemat 2. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze gminy Stolno

Źródło: Opracowanie własne.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stolno charakteryzuje się następującymi cechami:

- Kompleksowością – gdyż ujmuje działania w sposób kompleksowy, tj. planuje realizację przedsięwzięć współfinansowanych z różnych środków (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz innych środków publicznych i prywatnych), tym samym nie pomija aspektu społecznego oraz gospodarczego, przestrzennie-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego. Program składa się z różnorodnych działań, które zapewniają, że zostanie osiągnięta kompleksowość interwencji.
- Koncentracją – ponieważ program koncentruje swoją interwencję na tych obszarach gminy, które są dotknięte koncentracją problemów oraz negatywnych zjawisk, a dodatkowo ogranicza się do obszarów faktycznie zamieszkiwanych.

- Komplementarnością projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych – pomiędzy zaplanowanymi projektami i przedsięwzięciami zachodzi efekt synergii w następujących wymiarach:
 - przestrzennym,
 - problemowym,
 - proceduralno-instytucjonalnym,
 - źródeł finansowania.
- Realizacją zasady partnerstwa i partycypacji – program został wypracowany we współpracy z lokalną społecznością. Konsultacje społeczne nie tylko towarzyszyły procesowi wyznaczenia obszaru rewitalizacji i przygotowaniu programu, ale też były jednym z elementów współtworzących program.

Rozdział 1. Powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

- 1.1. Powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami regionalnymi
- 1.2. Powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji z dokumentami lokalnymi

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stolno został opracowany zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji. Ponadto wykazuje on powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, które zostały wskazane na poniższym schemacie.

Schemat 3. Powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Poziom regionalny	Poziom lokalny
Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stolno
Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Aktualizacja strategii Rozwoju Gminy Stolno na lata 2011-2020 z perspektywą do 2023 roku
Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na Terenie Gminy Stolno na lata 2014 - 2024
Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020	Lokalna Strategia Rozwoju Kierowanego przez Społeczność (LSR) na lata 2016 – 2023 dla obszaru Lokalnej Grupy Działania „Vistula – Terra Culmensis – Rozwój przez Tradycję”
Założenia polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020	Program Aktywności Lokalnej Gminy Stolno na lata 2016-2020 z perspektywą do 2023 roku
Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno Gospodarczego Powiatu Chełmińskiego	
Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020	
Strategia Rozwoju Powiatu Chełmińskiego na lata 2015 - 2025	

Źródło: Opracowanie własne

1.1. Powiązania z dokumentami regionalnymi

Nazwa dokumentu	Opis powiązań
<p>Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 – Plan modernizacji 2020+</p>	<p>Zgodnie ze Strategią Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego aktywizacja społeczno-gospodarcza na poziomie lokalnym jest jednym z najważniejszych założeń polityki rozwoju województwa. Świadczą o tym następujące priorityty, z którymi zgodność wykazuje program rewitalizacji: nowoczesne społeczeństwo, modernizacja przestrzeni wsi i miast, konkurencyjna gospodarka oraz kierunki działań: rozbudzanie aktywności obywatelskiej i społecznej, chęci do współpracy, prowadzenia działań edukacyjnych, zachęcania do szerokiego otwarcia na świat oraz dążeń do znacznego przyspieszenia rozwoju obszarów wiejskich i miast. Priorytet modernizacja przestrzeni miast i wsi zakłada dążenie do znacznego przyspieszenia rozwoju obszarów wiejskich oraz aktywizacji społeczno-gospodarczej miast przy uwzględnieniu ich pozycji w sieci osadniczej i dostosowaniu potencjału do oczekiwań stawianych przed nimi w zakresie stymulowania rozwoju regionu, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ład przestrzennego. Niniejszy Program swoją tematyką i założonymi celami wpisuje się w zidentyfikowane w Strategii kierunki rozwoju.</p>
<p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020</p>	<p>Zgodnie z zapisami RPO, rewitalizacja społeczno-gospodarcza, a także fizyczna obszarów o dużej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych jest jednym z podstawowych działań mających przyczynić się do minimalizacji występujących na danych obszarach problemów.</p> <p>Gminny Program Rewitalizacji jest zgodny z Priorytetem Inwestycyjnym 9d „Inwestycje dokonywane w kontekście strategii na rzecz rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność”, którego celem jest ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju. W ramach tego priorytetu realizowana będzie odnowa społeczno-gospodarcza polegająca na rewitalizacji miejscowości wiejskich, co powinno przyczynić się do uruchomienia uspiionych potencjałów społecznych, które przyczynią się do aktywizacji społecznej i zawodowej społeczności lokalnych.</p> <p>Ponadto niniejszy Program jest zgodny z Priorytetem Inwestycyjnym 9vi „Strategie rozwoju lokalnego kierowane przez społeczność”, którego celem jest wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju.</p>
<p>Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020</p>	<p>Przedsięwzięcia rewitalizacyjne na obszarach wiejskich będą wspierane przede wszystkim w ramach:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Działania 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (działania infrastrukturalne), ▪ Działania 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych Lokalną Strategią Rozwoju (działania społeczne). <p>W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji zaplanowane są przedsięwzięcia wpisujące się w powyższe działania.</p>
<p>Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020</p>	<p>Misją wskazaną w Strategii Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego jest tworzenie warunków dla rozwoju aktywności i samodzielności mieszkańców w życiu społecznym.</p> <p>Gminny Program Rewitalizacji w zakresie zaplanowanych działań społecznych, które będą realizowane w ramach Centrów Aktywności Lokalnej (zakres usług świadczonych przez CAL-e opisany został w rozdziałach 8 i 9), wykazuje zgodność z następującymi celami strategicznymi dokumentu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wzrost poziomu samodzielności życiowej mieszkańców regionu, ▪ Wzrost poziomu aktywności w życiu społecznym, ▪ Wzrost poziomu życia mieszkańców regionu poprzez zwiększenie dostępności do różnego rodzaju usług społecznych.

Nazwa dokumentu	Opis powiązań
<p>Założenia polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014-2020</p>	<p>W dokumencie określono cztery poziomy planowania i wdrażania polityki terytorialnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poziom wojewódzki – obejmuje miasta Toruń i Bydgoszcz oraz ich obszar funkcjonalny, ▪ Poziom regionalny i subregionalny - obejmuje miasta Włocławek, Grudziądz i Inowrocław wraz z ich obszarami funkcjonalnymi, ▪ Poziom ponadlokalny (powiatowy) – obejmuje miasta powiatowe i ich obszary funkcjonalne (ORSG), ▪ Poziom lokalny – rozwój w ramach idei rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność lokalną (RLKS). Poziom ten obejmuje gminy wiejskie oraz miasta nie będące stolicami powiatów (lokalne centra rozwoju). <p>Gmina Stolno objęta jest poziomem ponadlokalnym i lokalnym polityki terytorialnej.</p> <p>W Założeniach polityki terytorialnej przyjęto, że w zakresie regionalnej polityki rozwoju obszarów wiejskich konieczna jest ich aktywizacja społeczno-gospodarcza poprzez stymulowanie rozwoju społecznego oraz rozwoju przedsiębiorczości lokalnej. Gminny Program Rewitalizacji wpisuje się we wskazane założenia.</p>
<p>Strategia Obszaru Rozwoju Społeczno Gospodarczego Powiatu Chelmińskiego</p>	<p>W Strategii ORSG wskazano wstępnie obszary problemowe w poszczególnych gminach wymagające rewitalizacji. Jako obszary problemowe Gminy Stolno wskazano miejscowość Małe Czyste i Kłęczkowo. Wśród strategicznych celów Strategii ORSG należy wskazać:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wsparcie i aktywizacja osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, ▪ Wysoki poziom usług społecznych, ▪ Rozwój infrastruktury technicznej. <p>Niniejszy program wpisuje się w powyższe i stanowi uszczegółowienie zapisów Strategii ORSG.</p> <p>Strategia ORSG Powiatu Chelmińskiego problematykę rewitalizacji porusza jedynie w kontekście prowadzenia działań rewitalizacyjnych na obszarach miejskich (w ramach osi 6 i 9). Gmina Stolno jest gminą wiejską, na obszarze której działania rewitalizacyjne będą prowadzone w ramach osi 7 i 11. Tak więc Strategia ORSG nie definiuje wskaźników planowanych do osiągnięcia w wyniku prowadzenia przedsięwzięć rewitalizacyjnych na obszarach wiejskich.</p>
<p>Zasady programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020</p>	<p>Zasady regionalne definiują pojęcia związane z rewitalizacją oraz określają sposób tworzenia programu rewitalizacji, w tym zwłaszcza zasady jego opracowywania w nowej perspektywie finansowej: kompleksowości, komplementarności, koncentracji, partnerstwa i partycypacji. Wskazują również: sposób wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, obligatoryjne elementy programu rewitalizacji oraz oczekiwane efekty procesów rewitalizacji, prowadzonych w województwie kujawsko-pomorskim.</p> <p>Gminny Program Rewitalizacji został opracowany w oparciu o Zasady regionalne i wykazuje zgodność z regulami opracowania programów rewitalizacji zawartymi w dokumencie.</p>
<p>Strategia Rozwoju Powiatu Chelmińskiego na lata 2015 - 2025</p>	<p>Strategia Rozwoju Powiatu określa cele strategiczne i operacyjne w następujących obszarach priorytetowych: sfera społeczna, sfera gospodarcza, sfera techniczna. Program rewitalizacji wpisuje we wszystkie wskazane cele, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapewnione mieszkańcom Powiatu Chelmińskiego atrakcyjne warunki do życia, ▪ Nowoczesna i przyjazna środowisku infrastruktura techniczna, ▪ Sprawny i partnerski system realizacji zadań w Powiecie Chelmińskim.

Źródło: Opracowanie własne

1.2. Powiązania z dokumentami lokalnymi

Nazwa dokumentu	Opis powiązań
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stolno	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stolno określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, stanowi podstawowe narzędzie umożliwiające spełnianie zadań własnych gminy w zakresie ład przestrzennego, komunikacji i infrastruktury technicznej. Przyjęte w Studium kierunki rozwoju powinny prowadzić do określenia potencjalnych możliwości wykorzystania przestrzeni oraz niezbędnych z punktu widzenia realizacji celów zmian zagospodarowania przestrzennego. Gminny Program Rewitalizacji został opracowany w oparciu o zapisy Studium i nie narusza jego postanowień.
Aktualizacja strategii Rozwoju Gminy Stolno na lata 2011-2020 z perspektywą do 2023 roku	Celem nadrzędnym Strategii Rozwoju Gminy Stolno jest „Rozwój społeczno-gospodarczy gminy Stolno i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju”. Gminny Program Rewitalizacji jest spójny z ww. celem nadrzędnym oraz celami strategicznymi „Rozwojem społeczno-gospodarczym gminy Stolno i podniesieniem poziomu życia mieszkańców przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju”, „Wzrostem aktywności społeczno-gospodarczej i „Wzrostem atrakcyjności gminy”, a w tym: - rozwiązaniem problemu gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy; - poprawą obsługi mieszkańców w sferze ochrony kultury, edukacji i rekreacji oraz informatyzacji, - rozwojem budownictwa socjalnego, przedsiębiorczości i turystyki; - ograniczeniem bezrobocia, - zmniejszaniem zjawisk patologii, - wzrostem inicjatyw i integracja oraz aktywizacją społeczną, - promocją dziedzictwa kulturowego, - rozwojem terenów wypoczynkowych i rekreacyjnych Planowane do realizacji projekty zawarte w GPR wpisują się w cele i działania zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Stolno.
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stolno na lata 2014-2024	Gminny Program Rewitalizacji w zakresie zaplanowanych działań społecznych, które będą realizowane w ramach Centrów Aktywności Lokalnej (zakres usług świadczonych przez CAL-e opisany został w rozdziałach 8 i 9) , wpisuje się w cel główny Strategii, którym jest „Poprawa jakości i warunków życia mieszkańców Gminy Stolno zagrożonych z różnych przyczyn wykluczeniem społecznym oraz ich aktywizacja i integracja z pozostałymi mieszkańcami gminy” oraz cele ogólne: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Przeciwdziałanie bezrobociu ▪ Zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin ▪ Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej ▪ Zapewnienie wsparcia dla osób starszych i ich aktywizacja
Lokalna Strategia Rozwoju Kierowanej przez Społeczność (LSR) na lata 2016 – 2023 dla obszaru Lokalnej Grupy Działania „Vistula – Terra Culmensis – Rozwój przez Tradycję”	Gmina Stolno jest jedną z dziesięciu gmin wchodzących w skład Lokalnej Grupy Działania „Vistula-Terra Culmensis – Rozwój przez Tradycję”. Gminny Program Rewitalizacji stanowi uszczegółowienie kwestii dotyczących rewitalizacji poruszanych w LSR i wpisuje się w następujące cele ogólne i szczegółowe LSR: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cel ogólny 1. Poprawa atrakcyjności obszaru LSR do 2022 r.: a) Poprawa standardu infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, kulturalnej i drogowej oraz rewitalizacja i poprawa estetyki przestrzeni publicznej na obszarze LSR do 2022 roku, ▪ Cel ogólny 2. Wzmocnienie kapitału społecznego, wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej, włączenie społeczne, animacja i aktywizacja mieszkańców obszaru LSR oraz promocja obszaru do 2022: a) Aktywizacja społeczno-zawodowa i włączenie społeczne mieszkańców obszaru LSR do 2022 roku. <p>Realizacja Programu przyczyni się do osiągnięcia następujących wskaźników LSR: Aktywne społeczeństwo obszaru objętego LSR (projekty grantowe) - LSR, RPO</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie, ▪ liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu, ▪ liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (w tym osoby pracujące na własny rachunek), ▪ liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna <p><u>Rewitalizacja obszarów wiejskich – LSR RPO:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach ▪ Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją ▪ Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanego obszaru
<p>Program Aktywności Lokalnej Gminy Stolno na lata 2016-2020 z perspektywą do 2023 roku</p>	<p>Gminny Program Rewitalizacji wpisuje się w główny cel PAL, tj. zwiększenie aktywności mieszkańców gminy, w szczególności grup zagrożonych ubóstwem oraz wykluczeniem społecznym i ich otoczenia we wszystkich obszarach życia społecznego, w tym także rynku pracy oraz zwiększenie potencjału rozwojowego. oraz cele szczegółowe i kierunki działań dotyczące obszarów rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapobieganie marginalizacji osób i rodzin poprzez wyrównywanie szans grup marginalizowanych m.in. osób niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, osób starszych, osób z obszarów objętych Gminnym Programem Rewitalizacji; - działania podejmowane na rzecz społeczności zamieszkujących obszary objęte Gminnymi Programami Rewitalizacji ze szczególnym naciskiem na osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. <p>PAL jest skierowany w szczególności do społeczności lokalnych, mieszkających na pewnej przestrzeni np. mieszkańcy kilku domów, osiedla, wsi, sołectwa, mieszkańców obszarów objętych Gminnym Programem Rewitalizacji.</p> <p>Gminny Program Rewitalizacji wpisuje się również inne w cele wskazane w PAL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inicjowanie działań środowiskowych, opartych na współpracy lokalnych instytucji i społeczności lokalnych, - podejmowanie działań z zakresu edukacji społecznej i obywatelskiej, - prowadzenie działań o charakterze informacyjnym, edukacyjnym, aktywizującym i integracyjnym, - zwiększenie kompetencji społecznych i zawodowych, w szczególności u osób pozostających poza rynkiem pracy, - zwiększenie wiedzy na temat potrzeb i problemów grup i społeczności, - zmniejszanie obszarów wykluczenia społecznego, - promowanie postaw prospołecznych.

Źródło: Opracowanie własne.

Rozdział 2. Uproszczona diagnoza Gminy Stolno

2.1. Położenie geograficzne i podział administracyjny

2.2. Sfera społeczna

2.3. Sfera gospodarcza

2.4. Sfera środowiskowa

2.5. Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

2.6. Infrastruktura społeczna

2.7. Wnioski z przeprowadzonej diagnozy

Położenie geograficzne i podział administracyjny

Gmina Stolno leży w północnej części województwa kujawsko-pomorskiego na terenie historycznej Ziemi Chełmińskiej na zachodnich krańcach Pojezierza Chełmińskiego. Jest jedną z gmin wiejskich wchodzących w skład powiatu chełmińskiego. Obszar gminy zajmuje 9 852 ha.

Mapa 1. Położenie Gminy Stolno na tle powiatu chełmińskiego (Źródło: Opracowanie własne)

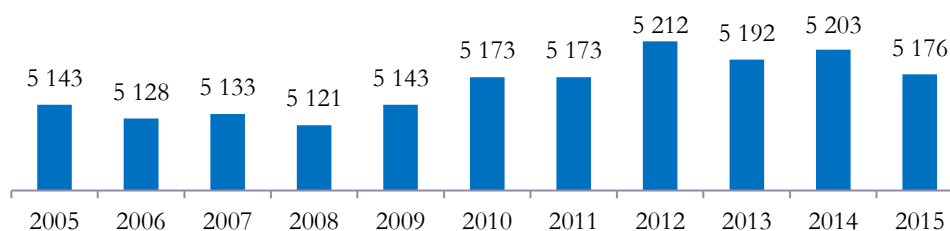

Sfera społeczna

W 2015 r. gminę Stolno zamieszkiwało 5 176 osób (z czego 50,1% stanowili mężczyźni), a średnia gęstość zaludnienia obszaru wynosiła 53 os./km². Na przestrzeni ostatnich 10 lat liczba mieszkańców ulegała wahaniom – od 5 143 osób w 2005 r. do 5 176 osób w 2015 r. (wzrost o 33 osoby, tj., 0,6%). Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na obszarze gminy wynosi 11%, podczas gdy w całym powiecie chełmińskim osoby starsze stanowią 17,10% społeczeństwa, a w województwie 19,10%. Natomiast udział osób w

wieku przedprodukcyjnym wynosi w gminie **20,8%**. Trendy demograficzne panujące w gminie są więc **korzystne** na tle powiatu i województwa. Mimo obecnie korzystnych zjawisk demograficznych, spadająca liczba urodzeń i wydłużanie się przeciętnego trwania życia będzie powodować, że liczba osób starszych wzrośnie, a wraz z tym zwiększy się także zapotrzebowanie na usługi socjalne, opiekuńcze i inne dedykowane seniorom. Obecnie na terenie gminy brak placówek zajmujących się dzienną lub całodobową opieką, nie ma również organizacji zajmujących się organizowaniem czasu wolnego seniorów.

Wykres 1. Liczba ludności w Gminie Stolno (2005-2015)

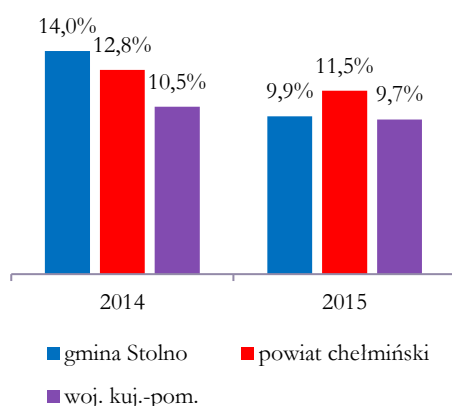
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Stolno i BDL GUS

Na koniec 2015r. w gminie zarejestrowanych było **360 osób bezrobotnych**. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na obszarze Gminy wynosi **10,2%** i jest o 0,8p.p. wyższy niż w powiecie i 2p.p. wyższy niż w województwie. Stosunek osób pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym to 4,0%, natomiast udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na obszarze gminy wynosi 24,7%.

Wykres 2. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Chelmie

Charakterystycznym wyznacznikiem położenia ekonomicznego mieszkańców gminy jest skala świadczonej pomocy społecznej. W 2015 roku na terenie gminy z pomocy społecznej skorzystało 515 beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w 178 rodzinach – o 4,9% mniej niż w 2014 r.

Wykres 3. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Oceny Zasobów Pomocy Społecznej w województwie kujawsko-pomorskim za rok 2015 i 2014 oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stolnie.

Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności gminy wyniósł w badanym roku 9,9% i tym samym był niższy niż w poprzednim roku, oraz niższy niż w powiecie chelmińskim (11,5%) ale wyższy od wyniku w województwie (9,7%). Wynika z tego, że natężenie korzystania z pomocy społecznej w gminie spada, zwłaszcza w odniesieniu do poziomu powiatu chelmińskiego. Natomiast udział gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie gospodarstw domowych na terenie gminy w 2015 r. kształtował się na poziomie 14,0%.

Na terenie Gminy znajdują się następujące placówki oświatowe: Szkoła Podstawowa w Stolnie, Szkoła Podstawowa w Robakowie, Szkoła Podstawowa w Wabczu. W czerwcu 2015 r. zakończyła działalność Szkoła

Podstawowa w miejscowości Małe Czyste, a jej uczniowie zostali skierowani do Szkoły Podstawowej w Stolnie.

Ponieważ na terenie gminy z wyjątkiem 3 oddziałów przedszkolnych brak jest wystarczającej liczby placówek opieki przedszkolnej dla dzieci w wieku 3-5 lat, przekłada się to na niski odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym - w 2014 r. było to 49,5% przy średniej dla obszarów wiejskich powiatu chelmińskiego wynoszącej 56,2% i województwa wynoszącej 52,3%².

Skuteczność kształcenia na poziomie podstawowym mierzona wynikami sprawdzianu szóstoklasistów i egzaminu gimnazjalnego jest niższa od poziomu województwa kujawsko-pomorskiego. W 2015 r. uczniowie osiągnęli najlepszy wynik na sprawdzianie szóstoklasistów (w porównaniu do lat poprzednich, ale był on niższy od średniej wojewódzkiej). Przeciętny wynik gminy z ostatnich 3 lat (2013-2015) wynoszący 55% był znacznie niższy od przeciętnego wyniku w województwie wynoszącego 62%. Badanie względnego wyniku (czyli stosunku wyniku uzyskanego w gminie na tle średniej wartości wojewódzkiej) pokazało, że w 2015 r. wynik ten był lepszy niż w dowolnym z 3 poprzedzających lat.

² Na podstawie analizy „Wychowanie przedszkolne w województwie kujawsko-pomorskim 2015”, Biuro Analiz w Departamencie Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego WK-P w Toruniu.

Tabela 1. Wyniki sprawdzianu szóstoklasistów w latach 2012-2015

	2012	2013	2014	2015 ³	Przeciętny wynik z 3 lat (2015-2013)	Względny wynik 2012	Względny wynik 2013	Względny wynik 2014	Względny wynik 2015
gmina Stolno	49%	49%	57%	59%	55%	90%	83%	90%	92%
woj. kuj.-pom.	55%	59%	63%	64%	62%	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OKE w Gdańsku

Również jakość kształcenia na poziomie gimnazjalnym mierzona przeciętnym wynikiem z lat 2013-2015 jest **z większości przedmiotów niższa niż w województwie**. Szczególnie w przypadku języka angielskiego przeciętny wynik jest niższy aż o 13 p.p. na egzaminie podstawowym i o 18 p.p. na egzaminie rozszerzonym. Jedynie przeciętne wyniki z historii i WOS kształtują się na tym samym poziomie.

Poza wymienionymi placówkami w Gminie nie działają inne podmioty zajmujące się podnoszeniem poziomu wykształcenia mieszkańców, jak np. świetlice środowiskowe czy uniwersytety trzeciego wieku.

Na terenie gminy Stolno działają następujące stowarzyszenia: Stowarzyszenie Inicjatywa Stolno, Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Gminny w Stolnie, Stowarzyszenie Lepsze Jutro z Gorzuchowa, jednostki OSP, grupy nieformalne, takie jak koła gospodyń wiejskich, osoby skupione wokół świetlic wiejskich, rady sołeckie, lokalni liderzy. Gmina Stolno jest członkiem Lokalnej Grupy Działania „Vistula-Terra Culmensis – Rozwój przez Tradycję”.

Sfera gospodarcza

Na ogólną powierzchnię 9 852 ha użytki rolne stanowią 79,4%, co powoduje, że główną gałąź gospodarki gminy stanowi rolnictwo. Wysoka jakość gleb predestynuje gminę do rozwoju produkcji roślinnej. W rejestrze REGON w 2015 r. dominowały podmioty gospodarcze z takich branż jak: rolnictwo, handel hurtowy i detaliczny, budownictwo, obsługa ruchu turystycznego oraz przetwórstwo przemysłowe.

Według danych za 2015 r. w gminie działało ogółem 305 firm, a 225 osób fizycznych prowadziło działalność gospodarczą⁴. Jednak poziom przedsiębiorczości mierzony wskaźnikiem liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2015 r. wynosił 2,6⁵ i był znacząco niższy niż w powiecie chełmińskim (8,0) i województwie kujawsko-pomorskim (10,8).

Na terenie gminy, w miejscowości Grubno, działa przedsiębiorstwo produkujące łózka medyczne, należący do grupy STIEGELMEYER. Zakład zatrudnia 200-250 pracowników. Jest to jedyny zakład pracy na terenie Gminy Stolno, który można zaliczyć do dużych zakładów pracy.

Sfera środowiskowa

79,4% ogólnej powierzchni gminy stanowią użytki rolne, pozostałe 13,4% to obszary leśne. Łączny udział terenów rolnych i zielonych (w tym użytków ekologicznych) w całkowitej powierzchni gminy

³ Dotyczy części I sprawdzianu, tj. języka polskiego i matematyki

⁴ Dane GUS BDL.

⁵ Dane gminy Stolno.

wynosi 94%. Ochroną prawną są objęte tereny o powierzchni 3127,20 ha, co stanowi 31,7% powierzchni gminy. Ważnym zasobem występującym na jej terenie jest również 9 jezior.

Na terenie gminy Stolno zlokalizowane są poniżej przedstawione obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody:

- **Chełmiński Park Krajobrazowy**, utworzony na mocy rozporządzenia nr 19/2005 Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 8 września 2005 r. w sprawie Chełmińskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 108, poz. 1873, ze zm.)
- **Obszar Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Doliny Wisły** utworzony na mocy uchwały nr X/253/15 Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Strefy krawędziowej Doliny Wisły (Dz. Urz. Woj. Kuj.- Pom. Poz. 2574)
- **37 pomników przyrody,**
- **13 użytków ekologicznych⁶.**

Stan jakości powietrza na terenie gminy Stolno kształtowany jest głównie przez:

- **rozproszone źródła ciepła** (lokalne kotłownie dla zabudowy wielorodzinnej, i usług publicznych oraz indywidualne kotłownie dla zabudowy jednorodzinnej),
- **komunikację samochodową.**

Głównymi zanieczyszczeniami powietrza są dwutlenek siarki, dwutlenek azotu oraz pyły. Na terenie gminy brak jest scentralizowanego systemu ogrzewania, a liczba budynków podłączonych do lokalnych kotłowni jest niewielka. Brak gazyfikacji powoduje, że większość gospodarstw domowych jest ogrzewana z wykorzystaniem węgla i miału węglowego. Wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii i biomasy stanowi niewielki udział w ogólnym zapotrzebowaniu energetycznym. Gmina nie należy do obszaru gdzie zanieczyszczenie powietrza jest duże i w związku z tym nie ma opracowanego odrębnego „Programu ochrony powietrza”⁷.

Innym zagadnieniem problemowym, związanym z ochroną zdrowia i ochroną środowiska, jest obecność na terenie gminy wyrobów zawierających azbest. W Polsce zakazano wprowadzania, obrotu i produkcji wyrobów zawierających azbest, a sam azbest wpisano do wykazu niebezpiecznych substancji chemicznych stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z 21 sierpnia 1997 r. w sprawie substancji chemicznych stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia (Dz. U. Nr 105, poz. 671). Według Programu usuwania wyrobów azbestowych dla gminy Stolno na lata 2014-2032 do usunięcia pozostaje jeszcze 1 743 245 kg wyrobów zawierających azbest, wszystkie u osób fizycznych. Najwięcej azbestu znajduje się w miejscowości Stolno – ponad 286 153 kg, a najmniej w miejscowości Gorzuchowo – 33 253 kg (Male Czyste – 109 582 kg oraz Klęczkowo i Trzebieluch – 124 256 kg)

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Na terenie gminy Stolno znajduje się 123,31km dróg gminnych i powiatowych. Ponad połowa (58,7 km) są to drogi o nawierzchni gruntowej. Pozostała część to drogi o nawierzchni twardej i twardej ulepszonej. Infrastruktura drogowa składa się z:

⁶ Na podstawie danych Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody.

⁷ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Stolno na lata 2015-2020.

- dróg gminnych o długości 91,5 km, z czego 27% wymaga gruntownej modernizacji, a 38%bieżącego remontu⁸.
- dróg powiatowych o długości 31,81 km,
- dróg wojewódzkich DW 548 (relacji Stolno - Płachoty), DW 543 (Paparzyn - Szabda), DW 550 (Chelmno - Unisław)
- dróg krajowych: nr 91 oraz nr 55.
- autostrady A1 przebiegającej przez północny kraniec gminy (jednak na terenie gminy nie ma żadnego zjazdu).

Na terenie gminy jest też 4,2 km ścieżek rowerowych.

Woda w gminie Stolno dostarczana jest do odbiorców z wodociągów grupowych wiejskich i ujęć indywidualnych, zlokalizowanych na poszczególnych działkach. Gmina zwodociągowana jest w 98%. Długość czynnej sieci wodociągowej na terenie Gminy Stolno (według danych z UG Stolno) wynosi około 148 km. Na terenie gminy woda na cele bytowo-gospodarcze, ujmowana jest z 6 ujęć komunalnych o łącznej maksymalnej wydajności studni 2 500 tys. m³.

Dużo mniejszy odsetek mieszkańców korzysta z sieci kanalizacyjnej - 36,8% mieszkańców gminy. Ścieki komunalne odbiera Wiejska Oczyszczalnia Ścieków w Stolnie, która oddana została do użytku w 1995 roku. W 2003 roku przeprowadzono jej modernizację. Przepustowość rzeczywista średnio dobowa oczyszczalni wynosi 400 m³/d, zaś średnia dobowa przepustowość potencjalna wynosi 530 m³/d. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest Struga Żaki.

Gmina pozbawiona jest zasilania z sieci gazowej. Ludność zaopatrywana jest w gaz poprzez sieć punktów dystrybucji butli. Przez gminę przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Grudziądz – Chelmno – Świecie oraz gazociąg wysokiego ciśnienia Chelmza – Chelmno – Świecie. Jednak ze względu na jego duże obciążenie i małą przepustowość, nie mogą one być wykorzystywane jako źródło zasilania gazowego na terenie gminy.

Przez obszar gminy przebiega linia elektroenergetyczna 110 kV relacji Lisewo-Grudziądz - Węgrowo. Źródłem zasilania w energię elektroenergetyczną średniego napięcia (linie 15 kV) są stacje transformatorowe zlokalizowane w Chelmnie i Grudziądzu.

Na infrastrukturę społeczną w Gminie składa się 12świećlic wiejskich umiejscowionych w 13 sołectwach. Do 2015 r. tylko jedno sołectwo (Małe Czyste) nie posiadało własnej świetlicy. Na terenie gminy działa jedna instytucja kultury tj. Gminna Biblioteka Publiczna. Placówka biblioteczna nie jest dostosowana do potrzeb osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. Na terenie Gminy Stolno nie istnieją żadne ośrodki i domy kultury ani kluby. Nie odbywają się również stale imprezy artystyczne. Infrastrukturę sportowo-rekreacyjną tworzą na terenie gminy 4 boiska, 9 siłowni zewnętrznych, 19 placów zabaw. Na terenie gminy działają dwie placówki podstawowej opieki zdrowotnej: Gminny Ośrodek Zdrowia w Stolnie i Wiejski Ośrodek Zdrowia w Robakowie. W placówkach tych mieszkańcy mogą skorzystać również z opieki stomatologicznej i ginekologicznej oraz badań laboratoryjnych. W zakresie innych specjalistycznych usług zdrowotnych mieszkańcy korzystają głównie w placówkach w Chelmnie i Grudziądzu.

W zasobach mieszkaniowych gminy w 2015 r. było 5 mieszkań socjalnych o łącznej powierzchni użytkowej 96 m² oraz 10 lokali komunalnych o łącznej powierzchni użytkowej 459 m². Mieszkania te znajdują się w wielorodzinnym budynku w Kłęczkowie (14 lokali) oraz w Paparzynie (1 lokal).

⁸ Strategia Rozwoju Powiatu Chelmińskiego na lata 2015 – 2025.

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy:

Sfera społeczna: Obecnie do najważniejszych problemów Gminy należy bezrobocie (jego poziom jest wyższy niż w województwie) oraz nasilone korzystanie z pomocy społecznej. Najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej jest brak pracy i ubóstwo. Brak miejsc przedszkolnych dla dzieci w wieku 3-5 lat z obszarów wiejskich (zwiększających ich szanse edukacyjne) oraz niewystarczający poziom edukacji w szkołach gminnych również stanowią istotną barierę w rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie gminy. Dodatkowo, mimo obecnie korzystnych zjawisk demograficznych, w przyszłości spadająca liczba urodzeń, emigracja zarobkowa i wydłużanie się przeciętnego trwania życia będzie powodować, że liczba osób starszych wzrośnie, co uwidacznia się już w pojedynczych miejscowościach. Tak więc problemy te wzajemnie się nawarstwiają i utrwalają stan kryzysowy.

Sfera gospodarcza: W Gminie zdecydowanie dominują mikroprzedsiębiorstwa. Niska aktywność zawodowa mieszkańców, skutkuje niskim poziomem przedsiębiorczości wśród mieszkańców. Wskaźnik liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych osób fizycznych na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w gminie Stolno wynosił 2,6, podczas gdy w powiecie chełmińskim - 8,0, a w województwie kujawsko-pomorskim 10,8).

Sfera środowiskowa: Głównymi zanieczyszczeniami powietrza są dwutlenek siarki, dwutlenek azotu oraz pyły. Na terenie gminy brak jest scentralizowanego systemu ogrzewania, a liczba budynków podłączonych do lokalnych kotłowni jest niewielka. Brak gazyfikacji powoduje, że większość gospodarstw domowych jest ogrzewana z wykorzystaniem węgla i miału węglowego. Ze względów środowiskowych i ekonomicznych wskazane jest zwiększanie udziału OZE do wytwarzania energii cieplnej.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna: Na terenie gminy brak sieci gazowej i ciepłowniczej, sieć kanalizacyjna jest słabo rozwinięta. Potrzebny jest dalszy rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej oraz kontynuowanie programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w zabudowie rozproszonej. W niektórych miejscowościach brak świetlic wiejskich, a stan techniczny budynków z mieszkaniami komunalnymi i socjalnymi na terenie gminy jest fatalny i uniemożliwia lub mocno ogranicza ich użytkowanie. W wielu miejscach brakuje infrastruktury sportowo-rekreacyjnej lub jest ona niewystarczająca rozbudowana.

Rozdział 3. Obszar zdegradowany gminy⁹

3.1. Analiza wskaźnikowa w sferze społecznej

3.1.1. Miejscowości do 150 mieszkańców

3.1.2. Miejscowości od 151 do 350 mieszkańców

3.1.3. Miejscowości od 351 do 450 mieszkańców

3.1.4. Miejscowości powyżej 450 mieszkańców

3.1.5. Podsumowanie analizy wskaźnikowej w sferze społecznej

3.2. Analiza miejscowości pod kątem występowania w nich przestrzeni zdegradowanych lub niekorzystnych zjawisk w innych sferach

3.2.1. Podsumowanie analizy miejscowości pod kątem występowania w nich przestrzeni zdegradowanych lub niekorzystnych zjawisk w innych sferach

⁹Przedstawione w poniższym rozdziale dane statystyczne dotyczą stanu na 31.12.2015 r.

Delimitacja obszaru zdegradowanego na obszarze Gminy Stolno nastąpiła poprzez zbadanie wszystkich miejscowości pod kątem występowania stanu kryzysowego. Biorąc pod uwagę liczebność poszczególnych miejscowości podzielono je na 4 grupy:

- **Miejscowości do 150 mieszkańców:** Łyniec, Zakrzewo, Pilewice, Wabcz Kolonia, Kłęczkowo, Wichorze, Sarnowo, Wielkie Czyste, Kobyły;
- **Miejscowości od 151 do 350 mieszkańców:** Trzebieluch, Obory, Gorzuchowo, Małe Czyste;
- **Miejscowości od 351 do 450 mieszkańców:** Rybieniec, Paparzyn, Robakowo;
- **Miejscowości powyżej 450 mieszkańców:** Cepno, Wabcz, Grubno, Stolno.

Każdą z grup zbadano innym zestawem wskaźników. Na tej podstawie do obszaru zdegradowanego zostały zaliczone te miejscowości, które spełniły jednocześnie 2 kryteria:

- Na terenie miejscowości występują co najmniej 2 problemy społeczne, a wskaźniki dla tych problemów przyjmują wartości mniej korzystane w porównaniu do średniej dla Gminy,
- Na terenie miejscowości występują przestrzenie zdegradowane lub negatywne zjawiska w przynajmniej jednej ze sfer (gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub infrastrukturalnej).

3.1. Analiza wskaźnikowa w sferze społecznej

3.1.1. Miejscowości do 150 mieszkańców

Miejscowości liczące mniej niż 150 mieszkańców (Łyniec, Zakrzewo, Pilewice, Wabcz Kolonia, Kłęczkowo, Wichorze, Sarnowo, Wielkie Czyste i Kobyły) zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych trzema poniższymi wskaźnikami:

1. Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze;
2. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze;
3. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze.

Do wyliczenia wartości wskaźników posłużyły dane statystyczne, zebrane w poniższych tabelach.

Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze

Tabela 2. Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym w miejscowościach gminy Stolno do 150 mieszkańców

Miejscowość	Ludność ogółem	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	Ludność w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
Łyniec	17	5	11	1	9,1%
Zakrzewo	55	15	33	7	21,2%
Pilewice	71	19	43	9	20,9%
Wabcz Kolonia	76	16	53	7	13,2%
Kłęczkowo	100	25	60	15	25,0%
Wichorze	105	30	70	5	7,1%
Sarnowo	122	29	82	11	13,4%
Wielkie Czyste	147	27	107	13	12,1%
Kobyły	148	33	105	10	9,5%
Gmina	5176	1078	3530	568	16,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze

Tabela 3. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych w miejscowościach gminy Stolno do 150 mieszkańców

Miejscowość	Liczba bezrobotnych	Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 24 m-cy	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze
Łyniec	0	0	0,0%
Zakrzewo	3	0	0,0%
Pilewice	4	0	0,0%
Wabcz Kolonia	b.d.	b.d.	b.d.
Kłęczkowo	8	3	37,5%
Wichorze	20	5	25,0%
Sarnowo	16	3	18,8%
Wielkie Czyste	12	5	41,7%
Kobyły	15	2	13,3%
Gmina	360	89	24,7%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie.

Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze

Tabela 4. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w miejscowościach gminy Stolno do 150 mieszkańców

Miejscowość	Liczba ludności ogółem	Liczba osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze
Łyniec	17	0	0,0%
Zakrzewo	55	5	9,1%
Pilewice	71	0	0,0%
Wabcz Kolonia	76	0	0,0%
Kłęczkowo	100	14	14,0%
Wichorze	105	39	37,1%
Sarnowo	122	13	10,7%
Wielkie Czyste	147	14	9,5%
Kobyły	148	20	13,5%
Gmina	5176	515	9,9%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stolnie.

Zestawienie wartości badanych wskaźników

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że koncentracja niekorzystnych czynników społecznych w tej grupie występuje w miejscowości **Kłęczkowo**.

Tabela 5. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach gminy Stolno do 150 mieszkańców

Miejscowość	Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na danym obszarze
Łyniec	9,1%	0,0%	0,0%
Zakrzewo	21,2%	0,0%	9,1%
Pilewice	20,9%	0,0%	0,0%
Wabcz Kolonia	13,2%	b.d.	0,0%
Kłęczkowo	25,0%	37,5%	14,0%
Wichorze	7,1%	25,0%	37,1%
Sarnowo	13,4%	18,8%	10,7%
Wielkie Czyste	12,1%	41,7%	9,5%
Kobyły	9,5%	13,3%	13,5%
Gmina	16,1%	24,7%	9,9%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno, Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stolnie.

3.1.2. Miejscowości od 151 do 350 mieszkańców

Miejscowości liczące od 151 do 350 mieszkańców (Trzebieluch, Obory, Gorzuchowo, Małe Czyste) zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych trzema poniższymi wskaźnikami:

1. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze;
2. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze;
3. Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia.

Do wyliczenia wartości wskaźników posłużyły dane statystyczne, zebrane w poniższych tabelach.

Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze

Tabela 6. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem w miejscowościach gminy Stolno od 151 do 350 mieszkańców

Miejscowość	Ludność ogółem	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	Ludność w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze
Trzebieluch	159	31	115	13	8,2%
Obory	177	32	121	24	13,6%
Gorzuchowo	178	39	127	12	6,7%
Małe Czyste	346	66	228	52	15,0%
Gmina	5176	1078	3530	568	11,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze

Tabela 7. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w miejscowościach gminy Stolno od 151 do 350 mieszkańców

Miejscowość	Liczba bezrobotnych	Liczba osób w wieku produkcyjnym	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
Trzebieluch	9	115	7,8%
Obory	7	121	5,8%
Gorzuchowo	15	127	11,8%
Małe Czyste	23	228	10,1%
Gmina	360	3530	10,20%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmie.

Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia

Tabela 8. Skuteczność kształcenia dzieci na poziomie podstawowym¹⁰ w miejscowościach gminy Stolno od 151 do 350 mieszkańców

Miejscowość	Rejon obsługi szkoły	Rok szkolny 2012/2013 (%)	Rok szkolny 2013/2014 (%)	Rok szkolny 2014/2015* (%)
Trzebieluch	SP Robakowo	47,5	48,8	56,0
Obory	SP Robakowo	47,5	48,8	56,0
Gorzuchowo	SP Robakowo	47,5	48,8	56,0
Małe Czyste	SP Stolno	49,7	63,2	57,0
Przeciętny wynik w woj.	-	59	63	64
Względny wynik (wynik szkoły na tle średniej wartości wojewódzkiej)				
Miejscowość	Rejon obsługi szkoły	Względny wynik w roku szkolnym 2012/2013(%)	Względny wynik w roku szkolnym 2013/2014(%)	Względny wynik w roku szkolnym 2014/2015(%)
Trzebieluch	SP Robakowo	80,5	78,0	87,5
Obory	SP Robakowo	80,5	78,0	87,5
Gorzuchowo	SP Robakowo	80,5	78,0	87,5
Małe Czyste	SP Stolno	84,2	101,1	89,1

*Wynik sprawdzianu szóstoklasistów z języka polskiego i matematyki.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

Zestawienie wartości badanych wskaźników

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że koncentracja niekorzystnych czynników społecznych w tej grupie występuje w miejscowości **Małe Czyste**.

¹⁰Kryterium szczególne zaliczania szkoły podstawowej lub gimnazjum do placówek o niskim poziomie kształcenia: - W przypadku szkoły podstawowej - względny wynik (czyli stosunek wyniku uzyskanego w danej szkole na tle średniej wartości wojewódzkiej) sprawdzianu szóstoklasistów w danym roku jest niższy od względnego wyniku w dowolnym z trzech poprzedzających lat.

Tabela 9. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach gminy Stolno od 151 do 350 mieszkańców.

Miejscowość	Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na danym obszarze	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia
Trzebieluch	8,2%	7,8%	Względny wynik sprawdzianu szóstoklasistów w roku 2014/2015 był wyższy niż w poprzednich latach
Obory	13,6%	5,8%	Względny wynik sprawdzianu szóstoklasistów w roku 2014/2015 był wyższy niż w poprzednich latach
Gorzuchowo	6,7%	11,8%	Względny wynik sprawdzianu szóstoklasistów w roku 2014/2015 był wyższy niż w poprzednich latach
Male Czyste	15,0%	10,1%	Względny wynik sprawdzianu szóstoklasistów w roku 2014/2015 był niższy niż w roku 2013/2014
Gmina	11,0%	10,2%	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie.

3.1.3. Miejscowości od 351 do 450 mieszkańców

Miejscowości liczące od 351 do 450 mieszkańców (Rybieńiec, Paparzyn, Robakowo) zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych trzema poniższymi wskaźnikami:

1. Udział gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze
2. Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze
3. Stosunek interwencji służb porządkowych (policji) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze.

Do wyliczenia wartości wskaźników posłużyły dane statystyczne, zebrane w poniższych tabelach.

Udział gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze

Tabela 10. Udział gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem w miejscowościach gminy Stolno od 351 do 450 mieszkańców

Miejscowość	Liczba gospodarstw domowych ogółem	Liczba gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej	Udział gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze
Rybieńiec	90	13	14,4%
Paparzyn	97	11	11,3%
Robakowo	97	9	9,3%
Gmina	1273	178	14,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze

Tabela 11. Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze w miejscowościach gminy Stolno od 351 do 450 mieszkańców

Miejscowość	Liczba dzieci w wieku do 17 lat	Liczba dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze
Rybiec	80	20	25,0%
Paparzyn	74	35	47,3%
Robakowo	97	37	38,1%
Gmina	1078	395	36,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

Stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze

Tabela 12. Stosunek interwencji służb porządkowych (policji) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych w miejscowościach gminy Stolno od 351 do 450 mieszkańców

Miejscowość	Liczba gospodarstw domowych ogółem	Liczba interwencji porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego	Stosunek interwencji służb porządkowych (policji) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze
Rybiec	90	9	10,0%
Paparzyn	97	11	11,3%
Robakowo	97	5	5,2%
Gmina	1273	152	12,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Chełmnie.

Zestawienie wartości badanych wskaźników

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że w danej grupie nie występuje miejscowość, w której można zdiagnozować szczególne nasilenie wskazanych czynników niekorzystnych.

Tabela 13. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach gminy Stolno od 351 do 450 mieszkańców

Miejscowość	Udział gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze	Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze	Stosunek interwencji służb porządkowych (policji) powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze
Rybieniec	14,4%	25,0%	10,0%
Paparzyn	11,3%	47,3%	11,3%
Robakowo	9,3%	38,1%	5,2%
Gmina	14,0%	36,6%	12,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno oraz Komendy Powiatowej Policji w Chełmnie.

3.1.4. Miejscowości powyżej 450 mieszkańców

Miejscowości liczące powyżej 450 mieszkańców (Cepno, Wabcz, Grubno, Stolno) zostały zbadane pod kątem występowania problemów społecznych trzema poniższymi wskaźnikami:

1. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
2. Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
3. Stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze

Do wyliczenia wartości wskaźników posłużyły dane statystyczne, zebrane w poniższych tabelach.

Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze

Tabela 14. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze w miejscowościach gminy Stolno powyżej 450 mieszkańców

Miejscowość	Ludność w wieku produkcyjnym	Liczba bezrobotnych	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
Cepno	303	33	10,9%
Wabcz	356	33	9,3%
Grubno	437	38	8,7%
Stolno	484	52	10,7%
Gmina	3530	360	10,2%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie.

Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze

Tabela 15. Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze w miejscowościach gminy Stolno powyżej 450 mieszkańców

Miejscowość	Ludność w wieku produkcyjnym	Bezrobotni pozostający bez pracy 12 miesięcy i dłużej	Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze
Cepno	303	11	3,6%
Wabcz	356	12	3,4%
Grubno	437	14	3,2%
Stolno	484	16	3,3%
Gmina	3530	140	4,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Chelmie.

Stosunek interwencji służb porządkowych (policji, straży) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze

Tabela 16. Stosunek interwencji służb porządkowych (policji) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych powyżej 450 mieszkańców

Miejscowość	Gospodarstwa domowe ogółem	Liczba interwencji porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego	Stosunek interwencji służb porządkowych (policji) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze
Cepno	135	14	10,4%
Wabcz	131	12	9,2%
Grubno	153	7	4,6%
Stolno	157	15	9,6%
Gmina	1273	152	12,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji w Chelmie.

Zestawienie wartości badanych wskaźników

Poniższa tabela zawiera zestawienie osiągniętych wartości badanych wskaźników. Wynika z niej, że w danej grupie nie występuje miejscowość, w której można zdiagnozować szczególne nasilenie wskazanych czynników niekorzystnych.

Tabela 17. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach gminy Stolno powyżej 450 mieszkańców

Miejscowość	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze	Stosunek interwencji służb porządkowych (policji) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych na danym obszarze
Cepno	10,9%	3,6%	10,4%
Wabcz	9,3%	3,4%	9,2%
Grubno	8,7%	3,2%	4,6%
Stolno	10,7%	3,3%	9,6%
Gmina	10,2%	4,0%	12,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

3.1.5. Podsumowanie analizy wskaźnikowej w sferze społecznej

Z powyższych analiz wynika, że problemy społeczne (w ilości co najmniej 2) zostały zdiagnozowane w 2 miejscowościach: **Kłęczkowo i Małe Czyste**. Te miejscowości zostały poddane dalszej analizie, celem sprawdzenia czy występuje w nich przestrzeń zdegradowana lub niekorzystne zjawiska w innych sferach.

3.2. Analiza miejscowości, w których zidentyfikowano problemy społeczne pod kątem występowania w nich przestrzeni zdegradowanych lub niekorzystnych zjawisk w innych sferach

W poniższych tabelach dokonano zestawienia danych obrazujących występowanie przestrzeni zdegradowanych lub problemy inne niż społeczne w miejscowościach **Kłęczkowo i Małe Czyste**.

Przestrzeń zdegradowana, zgodnie z „Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych” to obecnie nieużytkowane tereny i obiekty, na których realizowano działalności: przemysłowe, wojskowe, eksploatację kopalń, transportowe, rolnicze, infrastruktury komunalnej (związanej z gospodarką wodno-ściekową, odpadami, zaopatrzeniem w energię). Do kategorii przestrzeni zdegradowanych możliwe jest także zaliczenie terenów i obiektów, które pierwotnie pełniły innego rodzaju funkcje (np. usługowe, handlowe, mieszkaniowe, magazynowo-składowe) i nie są obecnie wykorzystywane w tym celu, jeśli możliwa jest ich adaptacja na cele rozwoju społecznego lub gospodarczego, nawet jeśli nie dojdzie do zmiany funkcji pierwotnej. Specyficznym rodzajem „przestrzeni zdegradowanych” są także tereny i obiekty, w których rozpoczęto realizację zagospodarowania i jej nie zakończono – formalnie nie doszło więc do rozpoczęcia działalności, ale teren jest zajęty przez nieużytkowane obiekty. Specyficznym rodzajem „przestrzeni zdegradowanych” są także tereny i obiekty, w których rozpoczęto realizację zagospodarowania i jej nie zakończono – formalnie nie doszło więc do rozpoczęcia działalności, ale teren jest zajęty przez nieużytkowane obiekty.

W wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych przypadkach do kategorii „przestrzeni zdegradowanej” możliwe jest zaliczenie terenów lub obiektów, które nie są wyłączone z dotychczasowego użytkowania (są to obiekty i tereny na których aktualnie prowadzi się działalność mieszczącą się w kategoriach użytkowania określonych powyżej) jeśli istnieje możliwość i jest społecznie lub ekonomicznie

uzasadnione podjęcie działań na rzecz ich adaptacji do celów rozwoju społecznego lub gospodarczego realizujących idee i spełniających kryteria uznania za działania rewitalizacyjne.

Tak rozumiana przestrzeń zdegradowana występuje na terenie miejscowości Kłęczkowo i jest przewidziana do adaptacji na potrzeby rozwoju społecznego, natomiast na terenie miejscowości Małe Czyste występująca przestrzeń zdegradowana (obiekty powojenne oraz budynek poszkolny, opisane w rozdziale 5.2.) nie jest przewidziana obecnie do działań rewitalizacyjnych.

Obie miejscowości poddano również badaniu pod kątem występowania problemów w przynajmniej jednej ze sfer: gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej.

Tabela 18. Miejscowość Kłęczkowo - negatywne zjawiska w innych sferach

Problem	Opis
Przestrzeń zdegradowana	
Występowanie przestrzeni zdegradowanych	Na terenie wsi Kłęczkowo występuje przestrzeń zdegradowana w postaci obecnie użytkowanego na cele mieszkaniowe budynku komunalnego w zespole dworsko-parkowym, zlokalizowanego na działce nr 11/4 o powierzchni 1,5700ha, w którym znajdują się pomieszczenia o funkcjach innych niż mieszkaniowe, mogące stanowić bazę do stworzenia miejsca spotkań dla mieszkańców
Sfera gospodarcza	
Klimat aktywności gospodarczej	Zmiany liczby podmiotów gospodarczych w latach 2009-2015 ¹¹ wskazują, iż dynamika na obszarze miejscowości Kłęczkowo w badanym okresie wykazuje regres, podczas gdy w Gminie Stolno wykazuje niewielki wzrost.
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	
Brak infrastruktury społecznej	Miejscowość nie posiada obiektów infrastruktury społecznej: świetlicy wiejskiej, domu kultury, biblioteki, (lub ich placówki filialnej) ani obiektów infrastruktury sportowej w odległości mniejszej niż 1,5 km od jej centrum (najbliższa infrastruktura tego typu znajduje się w odległości 2,8 km)
Problemy komunikacyjne	Niewystarczająca liczba kursów komunikacyjnych umożliwiających mieszkańcom dojazd do instytucji gminnych, szkół i pracy w Stolnie oraz w ośrodkach znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie tj. w Chelmnie, Grudziądzu, Grubnie.
Sfera środowiskowa	
Niska świadomość ekologiczna mieszkańców	Stwierdzone na podstawie ankiet występowanie dzikich wysypisk śmieci.
Sfera techniczna	
Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych	Budynek komunalny zlokalizowany na działce nr 11/4 znajduje się w fatalnym stanie technicznym i wymaga gruntownego remontu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

¹¹ Dane dla miejscowości statystycznych są dostępne w GUS od 2009 r.

Tabela 19. Miejscowość Małe Czyste – negatywne zjawiska w innych sferach

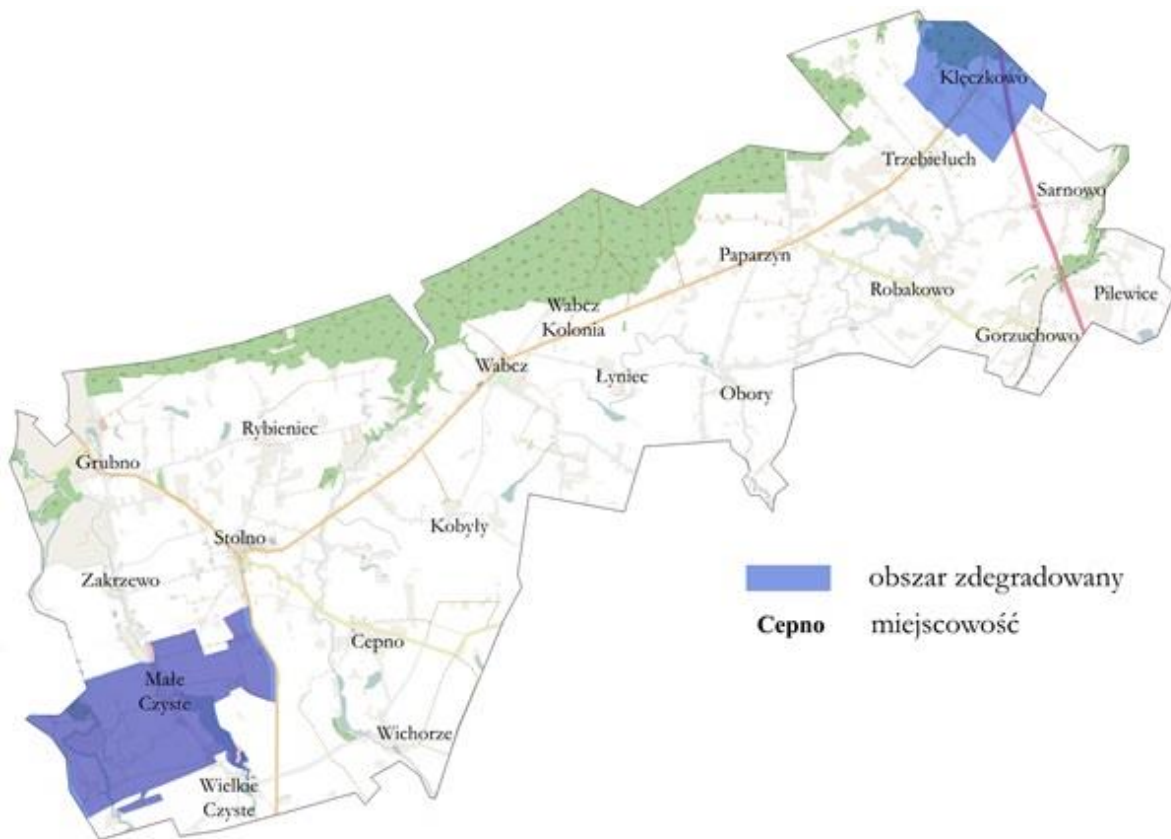
Problem	Opis
Przestrzeń zdegradowana	
Występowanie przestrzeni zdegradowanych	Na terenie wsi Małe Czyste występuje przestrzeń zdegradowana w postaci zabytkowych obiektów powojсковych na działkach nr 216 i 248 o powierzchni 1,51 ha oraz budynku poszkolnego na działkach nr 465/9 i 465/10 o powierzchni 0,9073 ha.
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną	Miejscowość nie posiada obiektów infrastruktury społecznej: świetlicy wiejskiej, domu kultury, biblioteki, (lub ich placówki filialnej) w odległości mniejszej niż 1,5 km od jej centrum (najbliższa infrastruktura tego typu znajduje się w odległości 2,6 km). Istniejące boisko poszkolne jest w złym stanie i wymaga dostosowania do potrzeb mieszkańców. Istniejące tereny publiczne są niskiej jakości.
Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną	Niewystarczający zasięg kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej.
Problemy komunikacyjne	Niewystarczająca liczba kursów komunikacyjnych umożliwiających mieszkańcom dojazd do instytucji gminnych, szkół i pracy w Stolnie oraz w ośrodkach znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie tj. w Chelmnie, Grudziądzu, Grubnie.
Sfera środowiskowa	
Niska świadomość ekologiczna mieszkańców,	Stwierdzone na podstawie ankiet występowanie dzikich wysypisk śmieci.
Sfera techniczna	
Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych	Postępująca degradacja budynku po byłej szkole, którego gmina nie może utrzymywać z braku środków finansowych. Remiza strażacka wymagająca gruntownego remontu i rozbudowy. Obiekt boiska sportowego znajdującego się przy zlikwidowanej szkole wymaga głębokiego remontu oraz rozbudowy aby mógł pełnić swoje funkcje

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

3.2.1. Podsumowanie analizy miejscowości pod kątem występowania w nich przestrzeni zdegradowanych lub niekorzystnych zjawisk w innych sferach

Ze względu na fakt, że w miejscowościach **Kłęczkowo i Małe Czyste** występują minimum dwa problemy społeczne, przestrzeń zdegradowana a także problemy w przynajmniej jednej ze sfer: gospodarczej, przestrzenno – funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej **obie te miejscowości należy uznać za obszar zdegradowany.**

Mapa 2. Granice obszaru zdegradowanego w gminie Stolno.

Źródło: Opracowanie własne.

Rozdział 4. Obszar rewitalizacji w gminie Stolno¹²

4.1. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji

4.2. Cele rewitalizacji

¹² Przedstawione w poniższym rozdziale dane statystyczne dotyczą stanu na 31.12.2015 r.

4.1. Powierzchnia i ludność obszaru rewitalizacji

W myśl art. 10 Ustawy o rewitalizacji¹³ i „Zasad programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych” obszarem rewitalizacji jest obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym poportowe i powydobywcze), powojkowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Z tego względu obszar rewitalizacji w Gminie Stolno składa się z dwóch podobszarów położonych na przeciwnych krańcach gminy, które łącznie stanowią 9,3% powierzchni Gminy i są zamieszkiwane przez 8,6% jej mieszkańców. Tym samym wyznaczony obszar rewitalizacji nie przekracza progów 20% powierzchni gminy i 30% ludności gminy.

Tabela 20. Powierzchnia i ludność Gminy Stolno objęta rewitalizacją

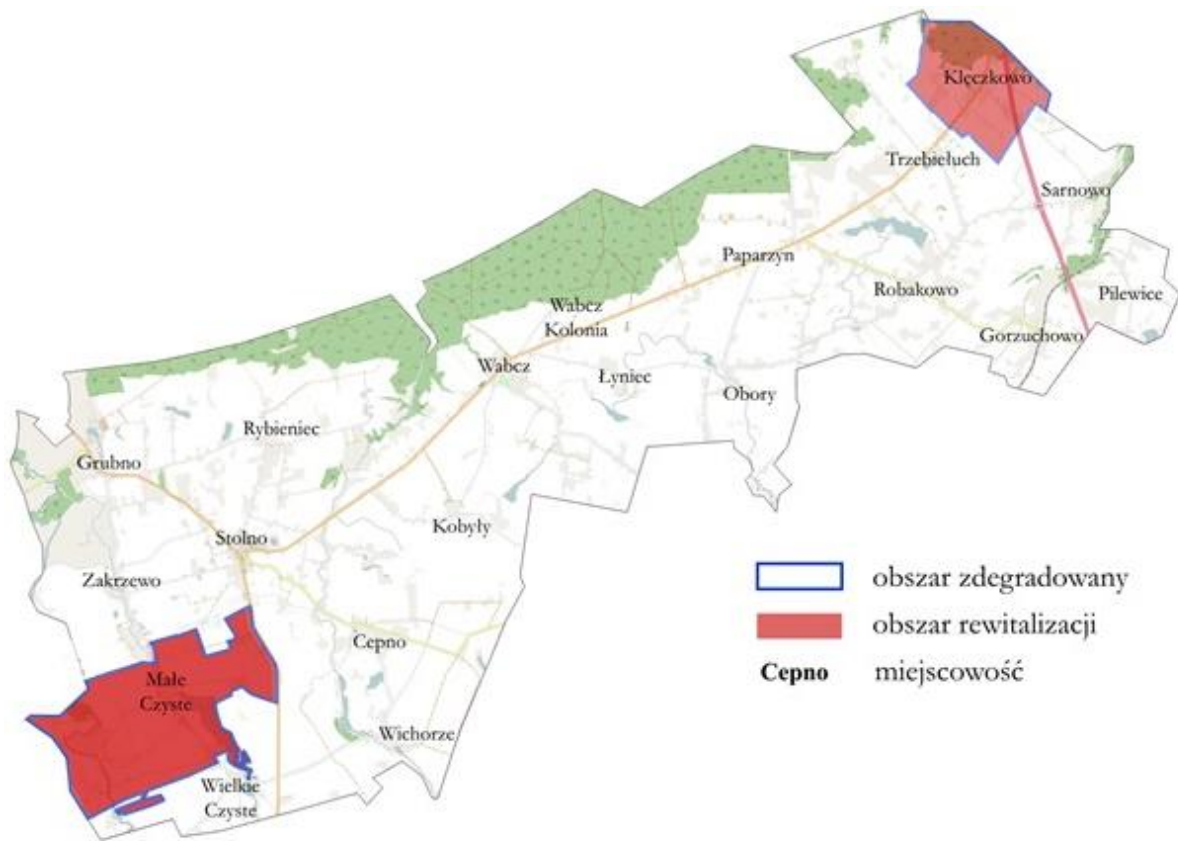
Podobszar	Ludność	% ludności gminy	Powierzchnia (ha)	% powierzchni gminy
Małe Czyste	346	6,7%	635,4187	6,5%
Kłęczkowo	100	1,9%	284,80	2,9%
Razem	446	8,6%	920,2187	9,3%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno

Zasięg obszaru rewitalizacji na tle Gminy przedstawia poniższa mapa.

¹³ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777).

Mapa 3. Granice obszaru rewitalizacji w gminie Stolno

Źródło: Opracowanie własne.

4.2. Cele rewitalizacji

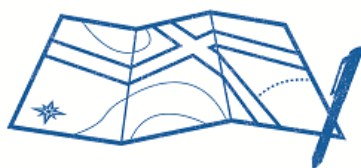
Podobszary rewitalizacji spełniają cele rewitalizacji wskazane w „Zasadach programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych”. Cele, które spełniają poszczególne podobszary przedstawia poniższy schemat.

Schemat 4. Cele rewitalizacyjne

Cel 1: Przekształcenie przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej

Kłuczkowo

Cel 2: Rozwój społeczny dzieci i młodzieży w rejonach o niskim poziomie kształcenia w szkołach na terenie Gminy Stolno

Kłuczkowo

Małe Czyste

Cel 2: Zwiększenie partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej

Kłuczkowo

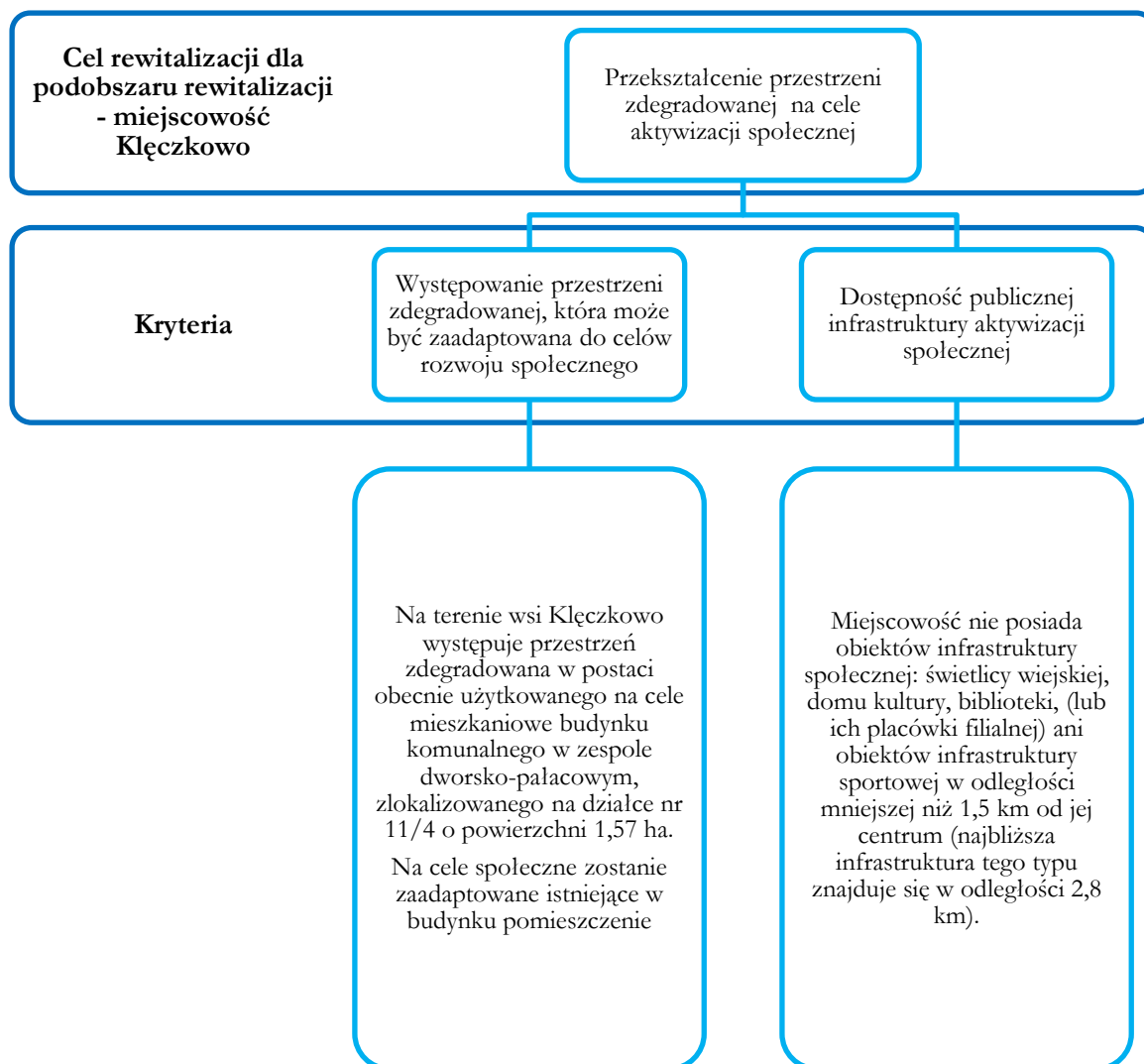
Małe Czyste

Źródło: Opracowanie własne.

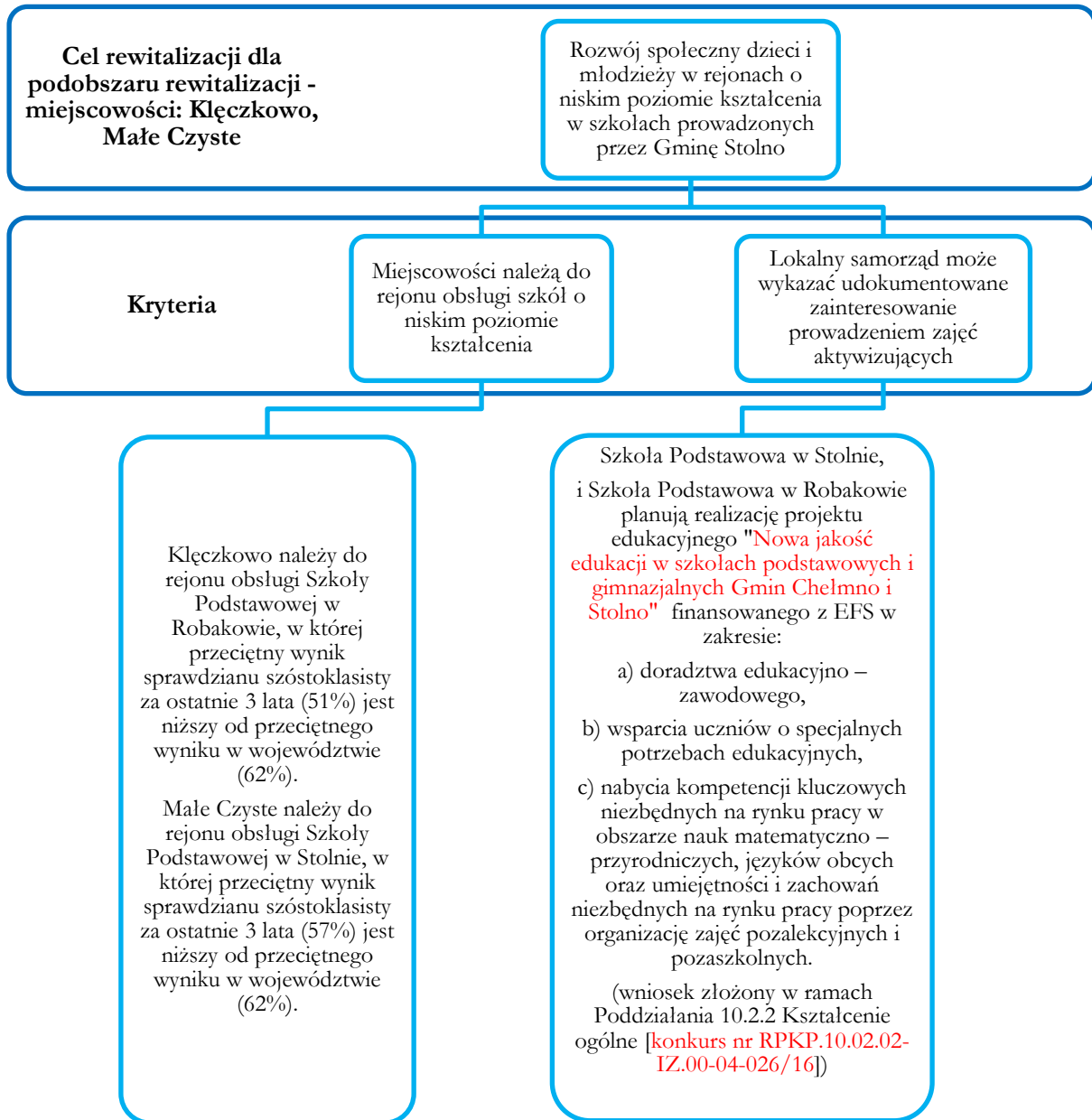
Wybór takich celów został podyktowany występującym na danym obszarze stanem kryzysowym. Dla każdego z celów określono 2 warunki, których spełnienie oznacza możliwość podjęcia na tym obszarze działań rewitalizacyjnych o określonym kierunku.

Schemat 5. Cel 1 rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji – miejscowość Kłęczkowo

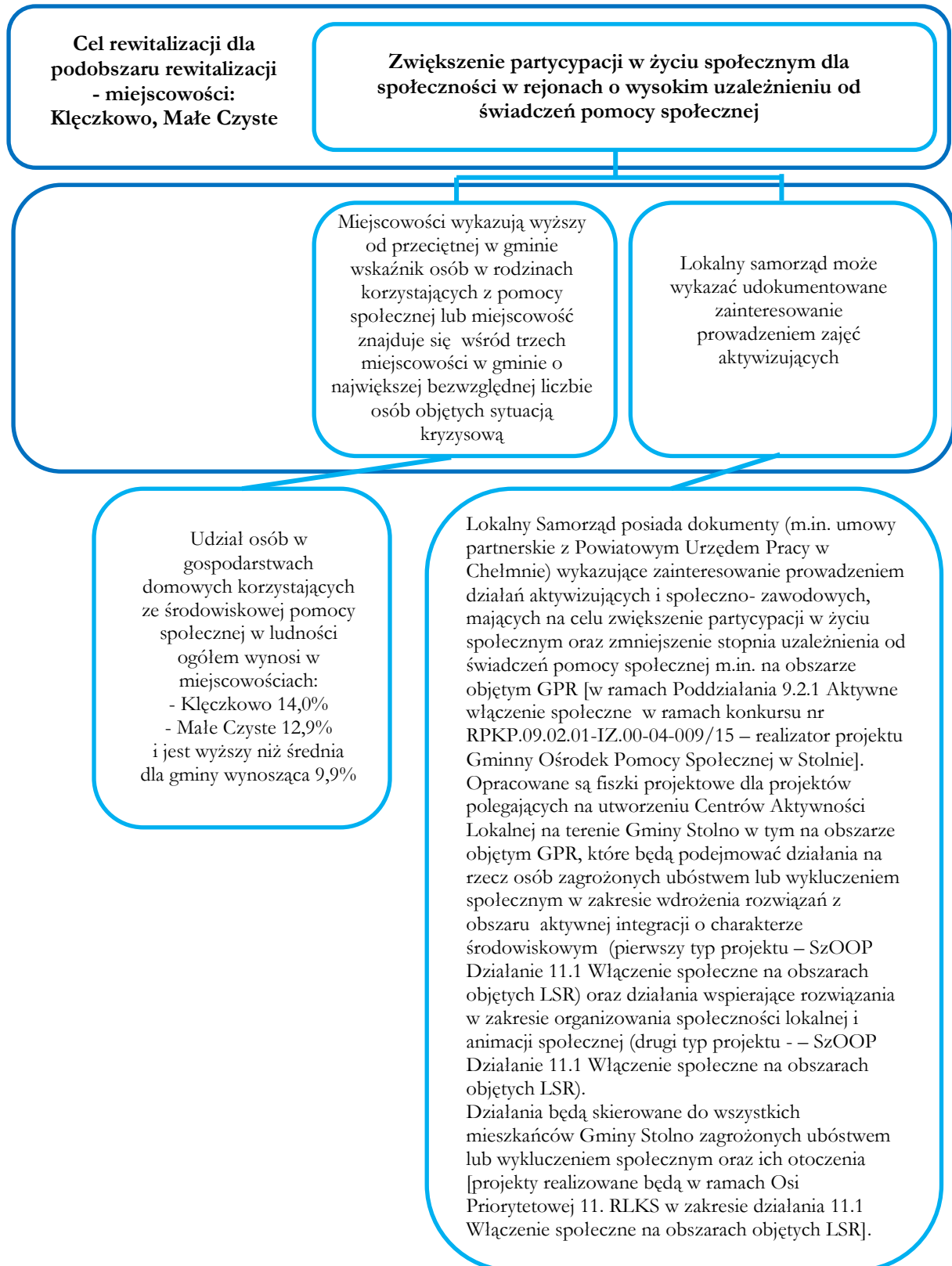
Źródło: Opracowanie własne.

Schemat 6. Cel 2 rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji – miejscowości: Klęczkowo, Małe Czyste

Źródło: Opracowanie własne.

Schemat 7. Cel 2 rewitalizacji dla podobszarów rewitalizacji– miejscowości: Klęczkowo, Małe Czyste

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

Rozdział 5. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

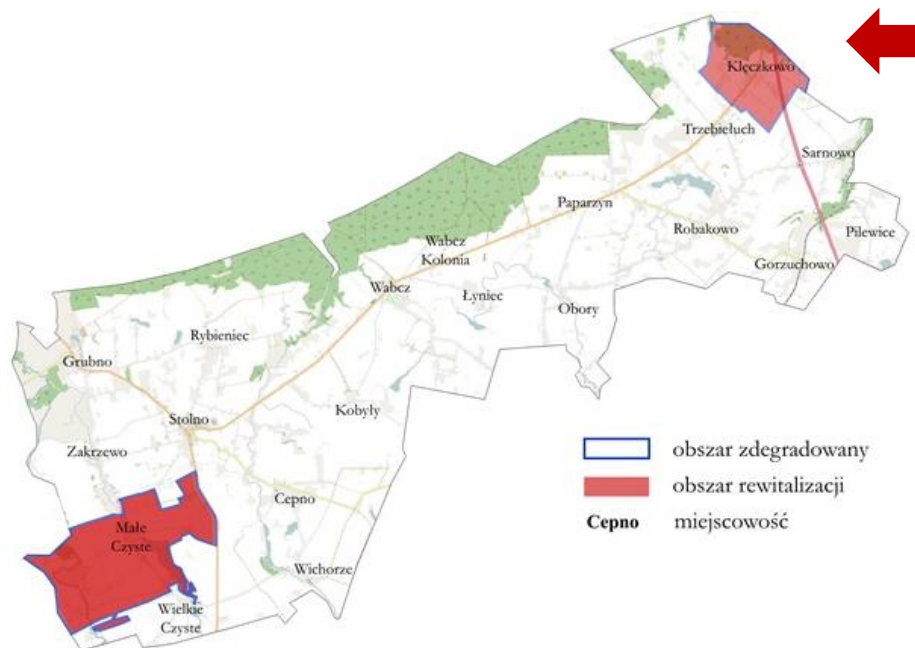
5.1.Podobszar 1: Kłęzkowo

5.2.Podobszar 2: Małe Czyste

5.1. Podobszar 1: Kłęczkowo

Kłęczkowo jest położone w północno-wschodniej części gminy, przy drodze krajowej nr 55 Nowy Dwór Gdański – Stolno, w odległości 15 km od Stolna. Przez wieś biegnie Autostrada A1 ze zjazdem w Grudziądzu. Miejscowość wchodzi w skład sołectwa Trzebieluch.

Mapa 4. Kłęczkowo na tle gminy Stolno

Źródło: Opracowanie własne.

Na terenie wsi znajduje się zespół dworsko-parkowy, z parkiem wpisanym do rejestru zabytków (nr rej.: 478 z 17.06.1985) i dworkiem wpisanym do gminnej ewidencji zabytków. Dworek zbudowany został w XVIII wieku, w otoczeniu parkowym typu krajobrazowego, z przewagą lipy drobnolistnej. Jego wygląd nacechowany jest elementami klasycystycznymi z XVIII wieku. W 1929 r. został rozbudowany. Obecnie stanowi własność Gminy Stolno (mieszczą się w nim lokale socjalne oraz mieszkania komunalne).

Większa część miejscowości położona jest na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Doliny Wisły.

Sfera społeczna

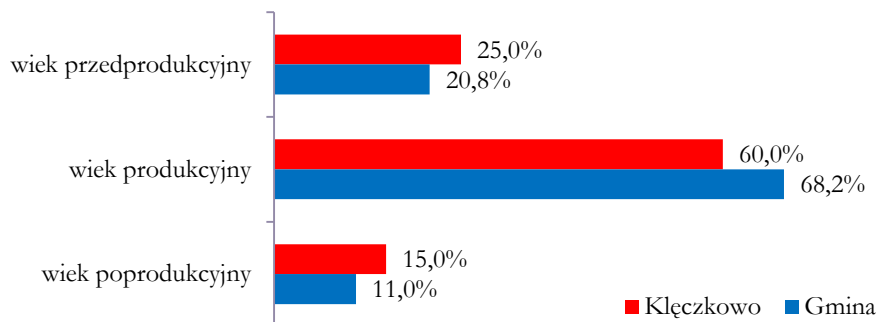
Na koniec 2015 r. na obszarze Kłęczkowa zamieszkiwało 100 mieszkańców, co stanowi 1,9% mieszkańców gminy. Analizowany obszar zamieszkują w przeważającej części osoby w wieku produkcyjnym 18-64 lat – 60 osób zameldowanych na tym obszarze. Duży jest udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym 0-17 lat – ich liczba wynosi 25 osób. Najmniej liczna jest grupa osób w wieku poprodukcyjnym (powyżej 65 lat) –zaledwie 15 mieszkańców.

W związku z powyższym wskaźniki demograficzne obrazujące stopień zaawansowania procesu starzenia się społeczeństwa są wyższe od średniej dla gminy i wynoszą odpowiednio:

- udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem – 15%, przy średniej dla gminy wynoszącej 11,0%,
- stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym – 25%, przy średniej dla gminy wynoszącej 16,1%.

Struktura wiekowa ludności Kłęczkowa na tle danych dla całej gminy, została zobrazowana na poniższym wykresie.

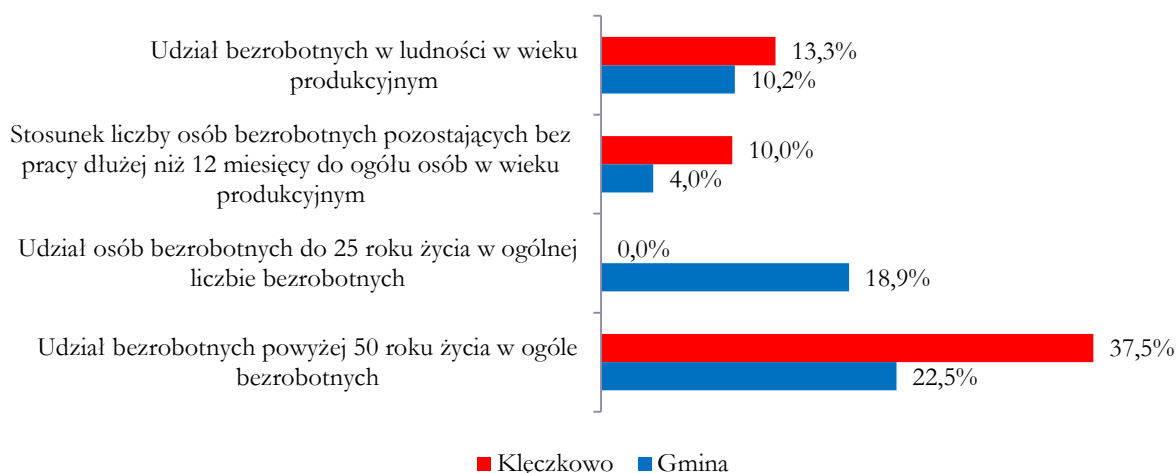
Wykres 4. Struktura wiekowa ludności w Kłęczkowie i gminie

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

Miejscowość charakteryzuje się **wysokim poziomem bezrobocia** strukturalnego, wynikającego z restrukturyzacji rolnictwa. Na koniec 2015 r. udział osób bezrobotnych (8 osób) w ludności w wieku produkcyjnym wynosił **13,3%** i był wyższy o 3,1p.p. od średniej dla gminy, wynoszącej 10,2%. Dodatkowo stosunek liczby osób bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy do ogółu osób w wieku produkcyjnym wynosił 10,0% i również przekraczał średnią dla gminy (4,0%). Bardzo wysoki jest udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia w ogóle bezrobotnych – wynosi w Kłęczkowie 37,5% wobec średniej gminnej 22,5%. Najczęściej wskazywanymi przyczynami są brak wystarczających kwalifikacji umożliwiających podjęcie pracy oraz niechęć osób do podjęcia pracy.

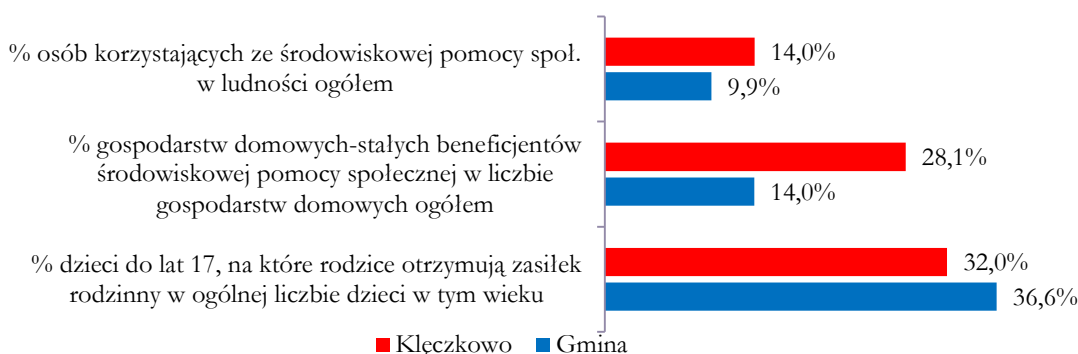
Wykres 5. Struktura bezrobocia w Kłęczkowie na tle danych dla gminy

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

Wysokie bezrobocie oraz brak alternatywnych form aktywności zawodowej pozarolniczej powoduje stosunkowo niski stan zasobności gospodarstw domowych. Czynnikiem kryzysowym świadczącym o poziomie życia na badanym obszarze jest bardzo **wysoki odsetek osób korzystających z pomocy społecznej**. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem wyniósł w 2015 r. **14,0%** przy średniej dla gminy wynoszącej 9,9%. Podobnie udział gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na obszarze Klęczkowa był wyższy niż w gminie, gdyż wyniósł 28,1% wobec 14,0%.

Wykres 6. Struktura korzystania z pomocy społecznej w Klęczkowie i w gminie Stolno

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

Pod względem poziomu bezpieczeństwa w 2015 r. sytuacja w Klęczkowie była najgorsza w gminie. Policja odnotowała w miejscowości największą liczbę interwencji w gminie - 23 interwencje porządkowe z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego, co stanowi 15% wszystkich interwencji w gminie. Natomiast **udział interwencji w liczbie gospodarstw domowych** na danym terenie był w Klęczkowie bardzo wysoki i wyniósł **71,9%** wobec średniej gminnej na poziomie 12,0%.

Klęczkowo należy do rejonu obsługi Szkoły Podstawowej w Robakowie. Jakość kształcenia w tej placówce mierzona wynikami ze sprawdzianu szóstoklasistów w badanym okresie była znacząco niższa od poziomu nauczania w całej gminie (przeciętny wynik gminy z ostatnich trzech lat tj. 2013 – 2015 wynosi 55%) oraz w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 21. Klęczkowo – rejon obsługi szkoły i wyniki sprawdzianu szóstoklasistów

Szkoła	2012/2013	2013/2014	2014/2015*	Przeciętny wynik z 3 lat
SP Robakowo	48%	49%	56%	51%
Województwo	59%	63%	64%	62%
Względny wynik**	81%	78%	88%	

*Wyniki z I części sprawdzianu szóstoklasisty (tj. języka polskiego i matematyki).

**Stosunek wyniku uzyskanego w danej szkole na tle średniej wartości wojewódzkiej sprawdzianu szóstoklasistów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno i OKE w Gdańsku

Przeciętny wynik sprawdzianu z lat 2013-2015 wynosił w SP w Robakowie 51% i był niższy o 11p.p. niż przeciętny wynik w województwie. Natomiast tzw. względny wynik, czyli stosunek wyniku

uzyskanego w danej szkole na tle średniej wartości wojewódzkiej sprawdzianu szóstoklasistów w 2015 r. w SP w Robakowie był wyższy niż w latach poprzednich.

Również jakość kształcenia na poziomie gimnazjalnym mierzona przeciętnym wynikiem z lat 2013-2015 jest w szkole niższa niż w województwie. Największe różnice są zauważalne w przypadku języka angielskiego. Przeciętny wynik szkoły jest niższy aż o 12 p.p. na egzaminie podstawowym i o 18 p.p. na egzaminie rozszerzonym. Jedynie przeciętne wyniki z historii i WOS kształtują się na tym samym poziomie. Natomiast przeciętny wynik egzaminów z matematyki jest wyższy od średniej wojewódzkiej, ale z wyników w poszczególnych latach wynika, że w ciągu ostatnich kilku lat systematycznie przeciętny wynik spadał, żeby w 2015 r. osiągnąć poziom niższy niż średnia wojewódzka.

Tabela 22. Wyniki egzaminu w Gimnazjum w Robakowie w latach 2013-2015

	Przedmiot	Gimnazjum			woj. kujawsko-pomorskie			Przeciętny wynik z3 lat	
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	Gimnazjum	Woj.
Część humanistyczna	J. polski	54%	64%	59%	61%	65%	60%	59%	62%
	Historia i WOS	56%	56%	65%	56%	58%	62%	59%	59%
Część matematyczna	Matematyka	57%	48%	46%	46%	45%	47%	50%	46%
	Przedmioty przyrodnicze	49%	39%	47%	57%	50%	48%	45%	52%
Języki obce	J. angielski - podst.	50%	50%	51%	60%	64%	63%	50%	62%
	J. angielski - rozsz.	22%	24%	29%	43%	42%	44%	25%	43%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno i OKE w Gdańsku.

Z powyższej analizy wyników szkół wynika, iż zdecydowanie potrzebna jest realizacja przedsięwzięć nastawionych na podnoszenie jakości edukacji, realizację zajęć pozaszkolnych rozwijających zainteresowania i zdolności dzieci i młodzieży oraz konieczność zapewnienia im możliwości udziału w dodatkowych zajęciach, m.in. z języka angielskiego.

Poziom aktywności mieszkańców mierzony wskaźnikiem frekwencji wyborczej wskazuje, że Kłęczkowo należy do tej Obwodowej Komisji Wyborczej nr 6, gdzie aktywność ta jest zróżnicowana. Tylko w wyborach samorządowych w 2014 r. frekwencja była zdecydowanie wyższa niż średnia dla gminy (o 3,56 p.p.), natomiast w II turze wyborów prezydenckich była zdecydowanie niższa (o 3,58 p.p.).

Tabela 23. Frekwencja wyborcza w Kłęczkowie

Frekwencja	Kłęczkowo (OKW nr 6)	Gmina Stolno
w wyborach samorządowych w 2014 r.	52,74%	49,18 %
w wyborach parlamentarnych w 2015 r.	11,82%	12,91%
w wyborach prezydenckich w 2015 r.	I tura	40,88%
	II tura	47,46%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej

Na obszarze Kłęczkowa brak jest organizacji aktywnie działających, integrujących i aktywizujących społeczność.

Sfera gospodarcza

Wieś pełni przede wszystkim funkcję rolniczą, a w niewielkim stopniu funkcje usługowo – handlowe. Głównymi źródłami dochodu mieszkańców są:

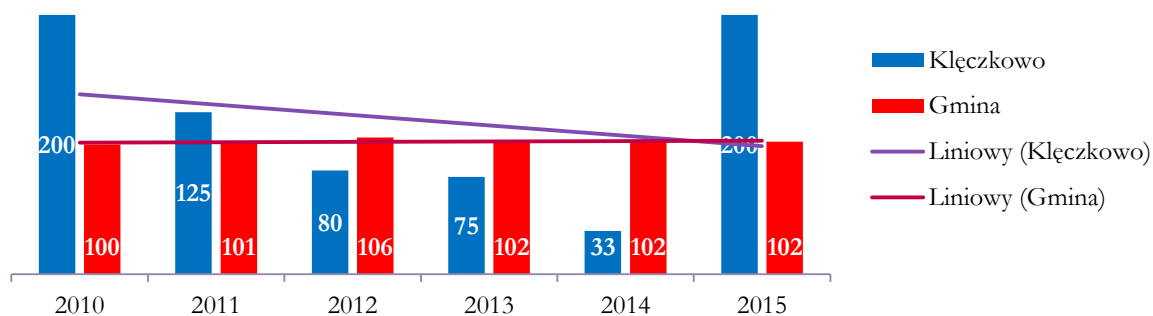
- praca w indywidualnych gospodarstwach rolnych;
- praca zarobkowa na terenie miejscowości, gminy i poza nią;
- renta, emerytura, zasiłki;
- własna działalność;

Na przestrzeni lat 2005-2015 na terenie wsi powstało kilka nowych firm, ale ich liczba w 2014 r. spadła do stanu wyjściowego z 2005 r. - 1. Po części jest to wynikiem mało skutecznej promocji walorów przyrodniczych oraz dziedzictwa kulturowego wsi dla ściągnięcia kapitałów zewnętrznych, wynikającej z ograniczonych możliwości finansowych gminy, zaś po części - wysokich reżimów gospodarowania wynikających z wartości przyrodniczej obszaru, co przekłada się na wyższe koszty korzystania ze środowiska przyrodniczego dla prowadzenia działalności gospodarczej.

Słabo rozwinięta jest działalność pozarolnicza oraz działalność dająca dodatkowe źródła zarobkowania w gospodarstwach rolnych np. agroturystyka, usługi turystyczne, produkcja zdrowej żywności itp.

Dynamika liczby podmiotów gospodarczych w latach 2009-2015¹⁴ na obszarze miejscowości Klęczkowo w badanym okresie **wykazuje regres**, podczas gdy w Gminie Stolno zanotowano niewielki jej wzrost.

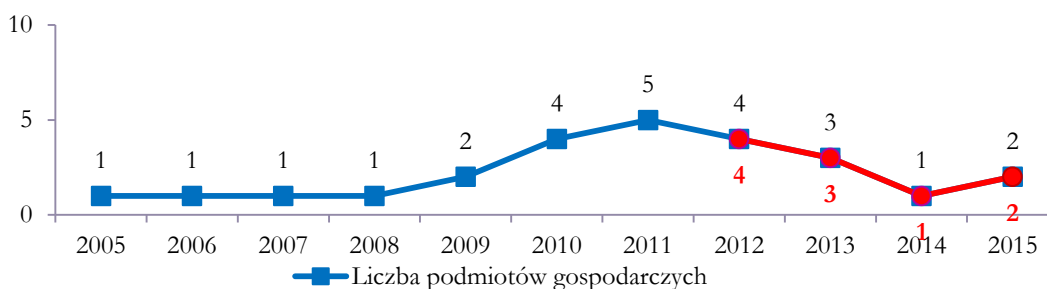
Wykres 7. Dynamika zmiany liczby podmiotów gospodarczych w Klęczkowie w latach 2009-2015 (%) wraz z liniami trendu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 8. Przedsiębiorczość na terenie wsi Klęczkowo

¹⁴ Dane dla miejscowości statystycznych dostępne są w GUS od 2009 r.

* Dane statystyczne GUS od roku 2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

Sfera środowiskowa

Na terenie miejscowości **brak zagrożeń** związanych z przekroczeniem standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi bądź stanu środowiska. W opinii mieszkańców dostrzegalnym problemem jest niska świadomość ekologiczna (powstawanie dzikich wysypisk śmieci), a także zanieczyszczenie środowiska przez ruch samochodowy i tradycyjne piece grzewcze¹⁵. W okresie grzewczym wzrasta zanieczyszczenie powietrza spowodowane ogrzewaniem nieruchomości głównie przy użyciu węgla lub mialu.. **Ze względów środowiskowych i ekonomicznych istnieje konieczność zwiększania udziału OZE w produkcji energii ciepłej na potrzeby mieszkańców.**

Niewątpliwym zagrożeniem są znajdujące się na terenie miejscowości wyroby zawierające azbest. Według Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Stolno na lata 2014 – 2032 na obszarze sołectwa Trzebieluch, w skład którego wchodzi wieś Kłęczkowo, pozostało do usunięcia u osób fizycznych 124 256kg wyrobów azbestowych, co stanowi 7,13% udziału w ogólnej liczbie wyrobów azbestowych w gminie.

Większa część obszaru objętego rewitalizacją **znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Strefy Krawędziowej Doliny Wisły**. Poza granicą obszaru znajduje się część miejscowości na południe od skrzyżowania dróg DK55 i drogi gminnej 060241C.

Na obszarze objętym rewitalizacją, a znajdującym się pod ochroną prawną nie będą realizowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Przy wdrażaniu poszczególnych inwestycji zachowane będą wymogi i zakazy wynikające z przepisów odrębnych obowiązujących na tym obszarze¹⁶.

Mając na względzie ponadlokalną wartość środowiska przyrodniczego, planowane działania inwestycyjne w obszarze gminy, poza funkcją mieszkaniową i indywidualną rekreacyjną (w tym letniskową), będą uzgadniane z jednostkami odpowiedzialnymi za ochronę i kształtowanie środowiska.

Sfera przestrzenno-funkcyjna i techniczna

¹⁵Na podstawie ankiet przeprowadzonych w okresie od 17 maja 2016 r. do 17 czerwca 2016 r.

¹⁶Rozporządzenie Nr 21/92 Wojewody Toruńskiego z dnia 10 grudnia 1992 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu w województwie toruńskim oraz reorganizacji zarządzania parkami krajobrazowymi i obszarami chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Toruńskiego Nr 27, poz. 178).

Podobszar 1: Klęczkowo, zgodnie z zapisami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stolno¹⁷, należy do **strefy III**, dla której ustala się jako wiodącą funkcję rolniczą.

Znajdujący się we wsi zespół dworsko-parkowy **mieści się w definicji obszarów zdegradowanych**. Jest on objęty strefą „A” pełnej ochrony konserwatorskiej, która wyznaczona jest dla obiektów i obszarów szczególnie wartościowych, do bezwzględnego zachowania. Z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków będą uzgadniane wszelkie formy działalności inwestycyjnej, podziałów geodezyjnych, zmian sposobu użytkowania, prac ziemnych, prac dotyczących zagospodarowania terenu, w tym zieleni, infrastruktury technicznej, uzbrajania terenu a także: remontów, modernizacji, adaptacji, uzupełnień zabudowy, wprowadzania małych form architektonicznych, wprowadzania elementów reklamy wizualnej, remontów i wymiany nawierzchni ulic i dróg. W tej strefie występuje priorytet wymagań konserwatorskich przed innymi uwarunkowaniami.

W budynku oprócz pomieszczeń wykorzystywanych na cele lokali socjalnych i mieszkań komunalnych, znajdują się również pomieszczenia o funkcjach innych niż mieszkaniowe, które będą stanowić bazę do stworzenia miejsca spotkań dla mieszkańców i realizacji celów społecznych. Na terenie wsi brak innych budynków gminnych, które można by zaadaptować do celów społecznych.

Stan techniczny budynku, będącego komunalnym budynkiem wielorodzinnym jest fatalny i wymaga jak najszybszego remontu. Do najważniejszych problemów związanych ze złym stanem budynku należą:

- zniszczona połac dachowa oraz część elementów konstrukcyjnych więźby dachowej, wymagające remontu kominy, zniszczone elementy konstrukcyjne stropów między-kondygnacyjnych,
- osiadające fundamenty, rozchodzące się ściany budynku, wymagające naprawy ściany, sklepienia i posadzka w piwnicy,
- zniszczona elewacja budynku, klatki schodowe i schody, stolarka okienna i drzwiowa, podłoga na strychu,
- wymagająca wymiany instalacja elektryczna w częściach wspólnych,
- występowanie mostków termicznych, źle funkcjonująca wentylacja grawitacyjna

Ze względu na duże nasilenie występujących na terenie Klęczkowa problemów społecznych oraz brak innych pomieszczeń i gruntów komunalnych, możliwych do wykorzystania na cele społeczne, istnieje uzasadniona społecznie i ekonomicznie potrzeba podjęcia działań na rzecz adaptacji budynku do celów rozwoju społecznego (utworzenia świetlicy, w której prowadzone będą działania aktywizacyjne) i spełniających kryteria uznania za działania rewitalizacyjne, mimo kontynuacji dodatkowego użytkowania mieszkaniowego. **W związku z powyższym teren zespołu dworsko-parkowego w Klęczkowie spełnia kryteria przestrzeni zdegradowanej.**

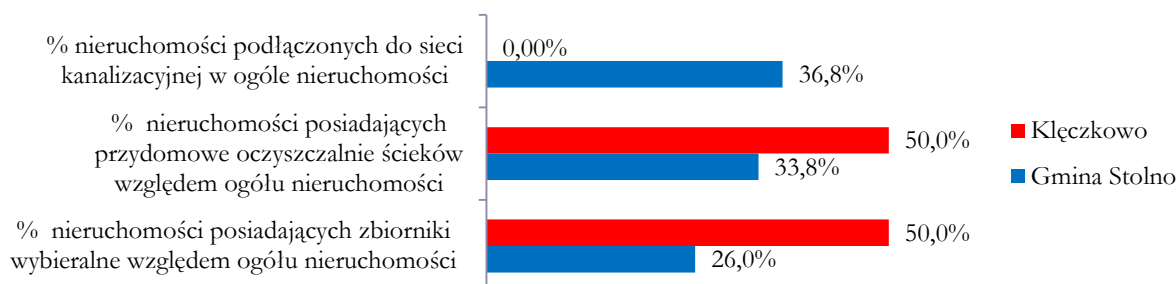
Przez wieś przebiega droga krajowa nr 55 oraz drogi gminne. Natężony ruch tranzytowy przy drodze krajowej, bez wydzielonej infrastruktury typu ścieżka pieszo-rowerowa, zagraża bezpieczeństwu pieszych użytkowników, a istniejąca **infrastruktura dróg gminnych** wymaga modernizacji. Jednym z najczęściej wskazywanych przez mieszkańców problemów była niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych.

Występuje tu dobrze rozwinięta sieć urządzeń infrastruktury technicznej w postaci sieci wodociągowej, która już na obecnym etapie nie stanowi bariery rozwoju gospodarczego. Mieszkańcy

¹⁷ Uchwała Nr XXVI/163/09 Rady Gminy Stolno z dnia 9 lipca 2009 r.

Kłęczkowa nie mają dostępu do sieci kanalizacyjnej, natomiast w rozproszonych gospodarstwach rolnych funkcjonują przydomowe oczyszczalnie ścieków. Połowa nieruchomości budowlanych **posiada przydomowe oczyszczalnie ścieków**, zaś pozostała połowa **korzysta ze zbiorników wybieralnych**.

Wykres 9. Gospodarka wodno-ściekowa w Kłęczkowie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno

Na terenie miejscowości, podobnie jak w całej gminie, nie istnieje sieć infrastruktury gazowej – gaz w butlach wykorzystywany jest przede wszystkim na potrzeby gospodarstw domowych.

Komunalny budynek mieszkaniowy jest w złym stanie technicznym i wymaga generalnego remontu, za stan techniczny budynków prywatnych odpowiadają ich właściciele lub zarządcy.

Zdjęcie 1. Budynek komunalny w Kłęczkowie

Fot. Marta Niespodzińska

Na **infrastrukturę społeczną** w Kłęczkowie składa się tylko jedno miejsce zabaw dla dzieci zlokalizowane przy budynku komunalnym. Na terenie wsi brakuje natomiast świetlicy czy innego pomieszczenia przeznaczonego na cele integracji i rozwoju społecznego. Brakuje również instytucji kultury (np. filii biblioteki) oraz jakiegokolwiek infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Mieszkańcy Kłęczkowa w sferze społecznej wskazali na potrzebę organizacji zajęć integracyjnych i działań nakierowanych na aktywizację społeczną i zawodową (m.in. szkolenia i kursy zawodowe, szkolenia z zakresu obsługi komputera i Internetu), a także potrzebę zagospodarowania wolnego czasu dla młodzieży w wieku szkolnym. Na takie potrzeby będzie odpowiadało planowane do utworzenia w Kłęczkowie Centrum Aktywności Lokalnej. Jednak aby CAL powstało, konieczne jest zapewnienie dobrze wyposażonego miejsca na jego działalność, bowiem obecnie na terenie miejscowości nie istnieje żaden obiekt, w którym można by, bez wcześniejszego przygotowania, prowadzić tego typu działalność.

Tabela 24. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały na obszarze miejscowości Kłęczkowo

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
<p>Społeczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wysokie i długotrwałe bezrobocie strukturalne, zwłaszcza wśród osób powyżej 50 roku życia ▪ Starzejące się społeczeństwo ▪ Stosunkowo duży odsetek osób stale korzystających z pomocy społecznej ▪ Największa w gminie liczba interwencji porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego ▪ Bardzo niski poziom nauczania w placówkach edukacyjnych ▪ Niska aktywność i brak integracji społeczności lokalnej ▪ Niska samoocena mieszkańców i brak wiary we własne możliwości ▪ Występujący problem alkoholizmu ▪ Brak środków na zahamowanie degradacji zasobów wiejskiego dziedzictwa kulturowego ▪ Brak zajęć dla dzieci i młodzieży ▪ Brak dostatecznych środków finansowych na realizację zadań pomocy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Korzystna struktura demograficzna ▪ Położenie w sąsiedztwie aktywnych społecznie i gospodarczo miast: Chełmno, Toruń, Grudziądz, Wąbrzeźno oraz gmin: Grudziądz i Chełmno
<p>Pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wieloletni zastój w powstawaniu nowych przedsiębiorstw ▪ Wyższe koszty prowadzenia działalności pozarolniczej ze względu na reżimy środowiskowe ▪ Problemy komunikacyjne, brak połączeń komunikacji publicznej ▪ Niedostatecznie rozwinięta gminna infrastruktura drogowa ▪ Brak infrastruktury pieszo-rowerowej przy natężonym ruchu na DK 55 ▪ Brak lokalu na prowadzenie działalności kulturalnej i społecznej, integracji i rozwoju społecznego ▪ Jedyne budynki możliwe do zaadaptowania na cele społeczne (zabytkowy budynek komunalny z lokalami socjalnymi i mieszkaniami komunalnymi oraz lokalem użytkowym nie będącym mieszkaniem) znajduje się w fatalnym stanie technicznym i wymaga gruntownego remontu ▪ Brak zaplecza sportowo-rekreacyjnego, miejsc rekreacji i 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Położenie wsi na obszarze chronionego krajobrazu ▪ Stosunkowo dobrze rozwinięta sieć wodociągowa ▪ Pomieszczenie w budynku komunalnym, mogące po adaptacji służyć aktywizacji społeczno-zawodowej i integracji mieszkańców wsi ▪ Miejsce na zainstalowanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej ▪ Położenie w obszarze układów transportowych rangi regionalnej i krajowej;

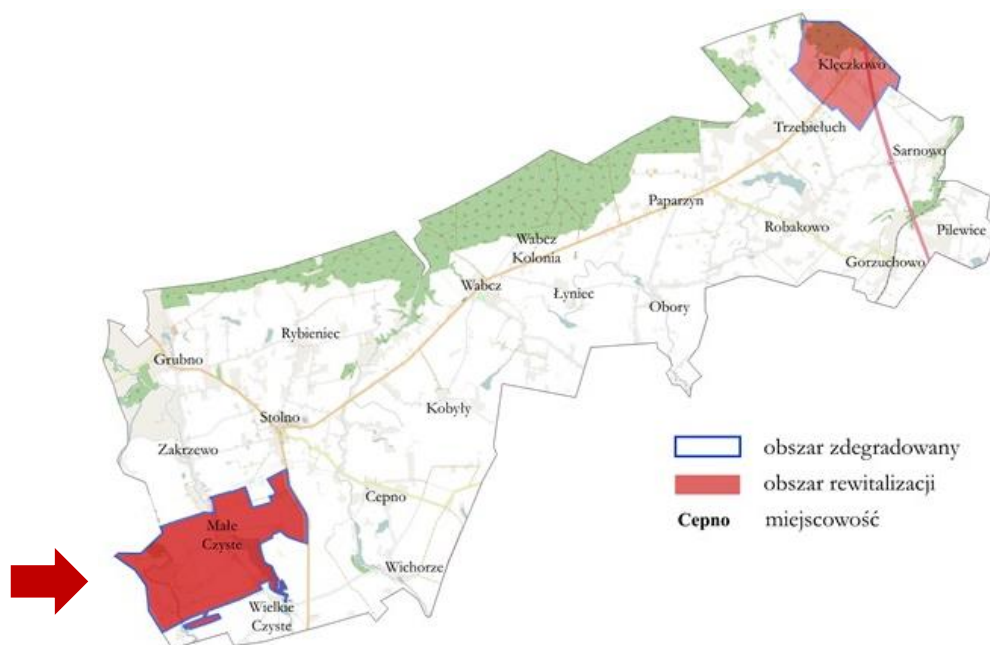
Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
	<p>aktywizacji fizycznej mieszkańców</p> <ul style="list-style-type: none">▪ zanieczyszczenie środowiska m.in. przez tradycyjne piece grzewcze▪ niska świadomość ekologiczna	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej diagnozy, spotkań z mieszkańcami i badania ankietowego.

5.2. Podobszar 2: Małe Czyste

Wieś Małe Czyste jest położona w południowo-zachodniej części gminy, przy drodze krajowej nr 91 Gdańsk – Łódź, w odległości 2,5 km od Stolna. Miejscowość jest siedzibą sołectwa Małe Czyste.

Mapa 5. Małe Czyste na tle gminy Stolno

Źródło: Opracowanie własne.

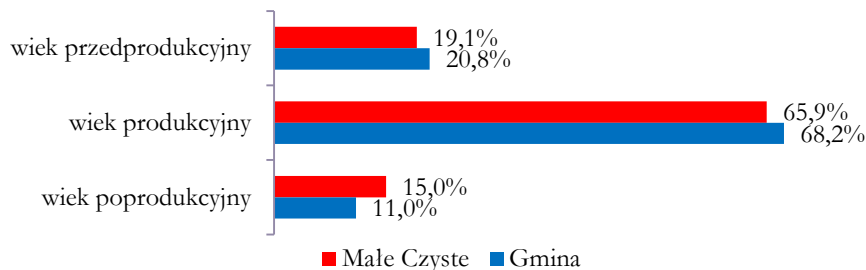
Wieś jest powiązana topograficznie z dwoma jeziorami (Jez. Czyste i Jelenieckie) po stronie wschodniej, położona jednopasmowo po obu stronach drogi do Małego Czystego. Na terenie wsi znajdują się obiekty zabytkowe umieszczone w rejestrze zabytków, tj. Zespół Fortyfikacyjny Twierdzy Chelmno oraz zakwalifikowane do ochrony konserwatorskiej elementy fortyfikacji polowych z 1944 r., tj. schron typu Ringstand RS 58C Tobruk (dwa obiekty na działce nr 183, jeden na działce nr 229, dwa na działce 489/4 oraz schron bierny typ 668 na działce nr 489/4).

Są tu także obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków, tj. cmentarz ewangelicki z poł XIX, dawna szkoła z początku XX w. oraz domy i budynki inwentarskie.

Sfera społeczna

Na koniec 2015 r. na obszarze wsi Małe Czyste zamieszkiwało 346 mieszkańców, co stanowi 6,7% mieszkańców gminy. Analizowany obszar zamieszkuje w przeważającej części osoby w wieku produkcyjnym (18-64 lat) – 228 osób zameldowanych na tym obszarze. Duży jest udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) – ich liczba wynosi 66 osób. Natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym (powyżej 65 lat) wynosi 52 mieszkańców.

Wykres 10. Struktura wiekowa ludności we wsi Małe Czyste i gminie

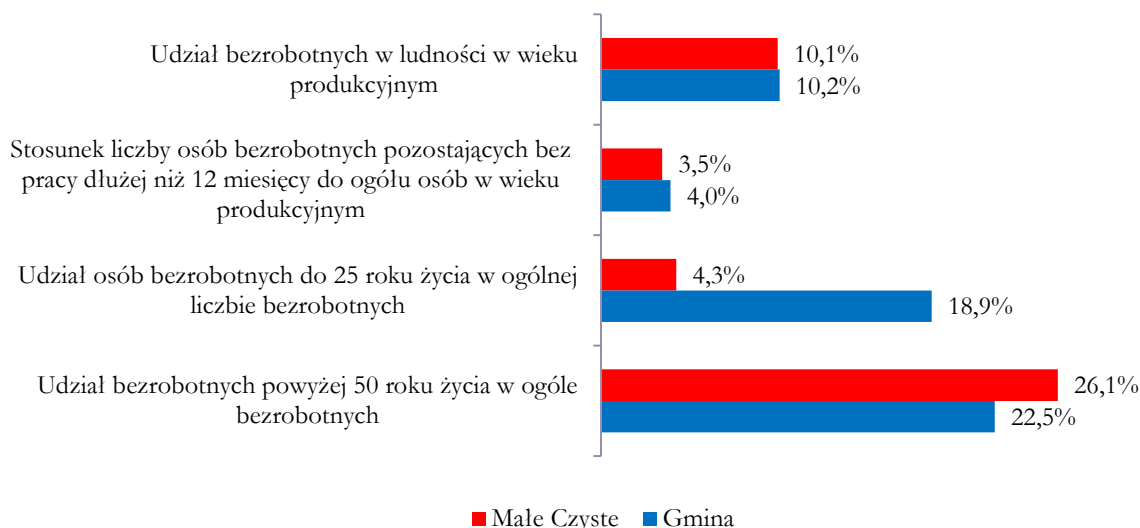
Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

W związku z powyższym wskaźniki demograficzne obrazujące stopień zaawansowania procesu starzenia się społeczeństwa są wyższe od średniej dla gminy i wynoszą odpowiednio:

- udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem – 15%, przy średniej dla gminy wynoszącej 11,0%,
- stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym – 22,8%, przy średniej dla gminy wynoszącej 16,1%.

Miejscowość charakteryzuje się **poziomem bezrobocia** zrównanym z poziomem gminy. Na koniec 2015 r. udział osób bezrobotnych (23 os.) w ludności w wieku produkcyjnym wynosił **10,1%** i był nieco niższy od średniej dla gminy, wynoszącej 10,2%. Stosunek liczby osób bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy (8 os.) do ogółu osób w wieku produkcyjnym wynosił 3,5% i był niższy niż średnia dla gminy (4,0%). Wyższy natomiast niż w gminie jest udział bezrobotnych powyżej 50 roku życia (6 os.) w ogóle bezrobotnych – wynosi on w Małym Czystym 26,1% wobec średniej gminnej 22,5%.

Wykres 11. Struktura bezrobocia w wsi Małe Czyste na tle danych dla gminy

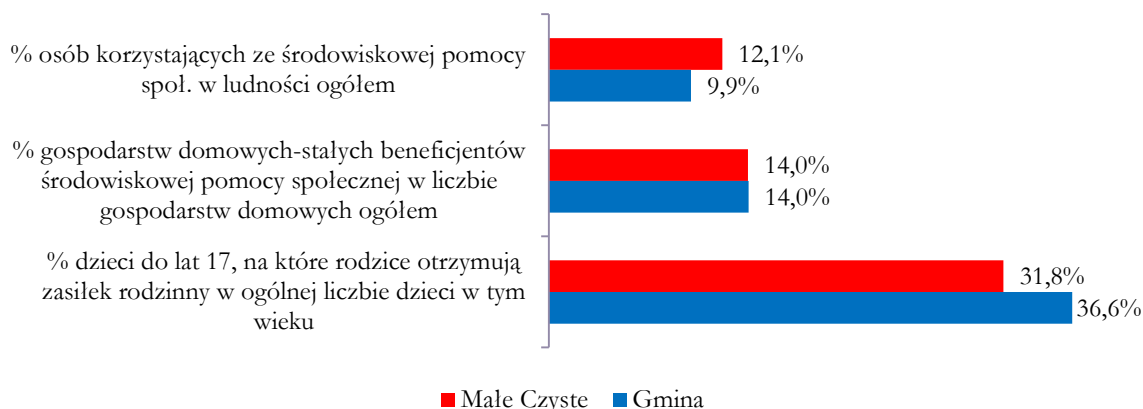

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

Brak alternatywnych form aktywności zawodowej pozarolniczej powoduje stosunkowo niski stan zasobności gospodarstw domowych. Udział **osób korzystających ze środowiskowej pomocy**

społecznej w ludności ogółem wyniósł w 2015 r. **12,1%** i był wyższy od średniej dla gminy o 2,2 p.p. Natomiast udział gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze był na tym samym poziomie co w gminie.

Wykres 12. Struktura korzystania z pomocy społecznej we wsi Małe Czyste i w gminie Stolno

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno.

Pod względem poziomu bezpieczeństwa w 2015 r. sytuacja w Małym Czystym była lepsza niż w gminie. Policja odnotowała w miejscowości 7 interwencji porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego, co stanowi 4,6% wszystkich interwencji w gminie. Również **udział interwencji w liczbie gospodarstw domowych** na danym terenie był stosunkowo niski i wyniósł **8,1%** wobec średniej gminnej na poziomie 12,0%.

Małe Czyste należy do rejonu obsługi Szkoły Podstawowej w Stolnie. Jakość kształcenia w tej placówce mierzona wynikami ze sprawdzianu szóstoklasistów w badanym okresie była niższa od poziomu nauczania w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 25. Małe Czyste – rejon obsługi szkoły i wyniki sprawdzianu szóstoklasistów

Szkoła	2012/2013	2013/2014	2014/2015*	Przeciętny wynik z 3 lat
SP Stolno	50%	63%	57%	57%
Województwo	59%	63%	64%	62%
Względny wynik**	84%	101%	89%	-

*Wyniki z I części sprawdzianu szóstoklasisty (tj. języka polskiego i matematyki).

**Stosunek wyniku uzyskanego w danej szkole na tle średniej wartości wojewódzkiej sprawdzianu szóstoklasistów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno i OKE w Gdańsku

Przeciętny wynik sprawdzianu z lat 2013-2015 wynosił w SP w Stolnie 57% i był niższy o 5 p.p. niż przeciętny wynik w województwie. Również tzw. względny wynik, czyli stosunek wyniku uzyskanego w danej szkole na tle średniej wartości wojewódzkiej sprawdzianu szóstoklasistów w 2015 r. w SP w Stolnie był niższy niż w 2014 r.

Również jakość kształcenia na poziomie gimnazjalnym mierzona przeciętnym wynikiem z lat 2013-2015 jest w szkole porównywalna lub niższa niż w województwie. Przeciętne wyniki z przedmiotów

humanistycznych są na poziomie wojewódzkim, natomiast wyniki z matematyki nawet je przewyższają o 3 p.p. Natomiast dużo niższe wyniki osiągnęli uczniowie z przedmiotów przyrodniczych - przeciętny wynik był aż o 11 p.p. niższy niż w województwie, a z języka niemieckiego niższy o 5p.p.

Tabela 26. Wyniki egzaminu w Gimnazjum w Stolnie w latach 2013-2015

	Przedmiot	Gimnazjum			woj. kujawsko-pomorskie			Przeciętny wynik z3 lat	
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	Gimn.	Woj.
Część humanistyczna	J. polski	62%	68%	56%	61%	65%	60%	62%	62%
	Historia i WOS	62%	63%	48%	56%	58%	62%	58%	59%
Część matematyczna	Matematyka	44%	55%	49%	46%	45%	47%	49%	46%
	Przedmioty przyrodnicze	39%	43%	34%	57%	50%	48%	39%	52%
Języki obce	J. niemiecki - podst.	57%	62%	56%	60%	64%	63%	58%	63%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno i OKE w Gdańsku.

Z powyższej analizy wyników szkół można wywnioskować, iż zdecydowanie potrzebna jest realizacja przedsięwzięć nastawionych na podnoszenie jakości edukacji, realizację zajęć pozaszkolnych rozwijających zainteresowania i zdolności dzieci i młodzieży oraz konieczność zapewnienia im możliwości udziału w dodatkowych zajęciach, m.in. z przedmiotów przyrodniczych oraz z języka niemieckiego.

Poziom aktywności mieszkańców mierzony wskaźnikiem frekwencji wyborczej wskazuje, że Małe Czyste należy do Obwodowej Komisji Wyborczej nr 2, w której aktywność wyborcza jest zróżnicowana. W wyborach samorządowych i II turze wyborów prezydenckich frekwencja była wyższa niż średnia dla gminy. Natomiast w wyborach parlamentarnych i I turze wyborów prezydenckich frekwencja była nieznacznie niższa.

Tabela 27. Frekwencja wyborcza w Małym Czystym

Frekwencja	Male Czyste (OKW nr 2)	Gmina Stolno
w wyborach samorządowych w 2014 r.	46,44%	49,18 %
w wyborach parlamentarnych w 2015 r.	13,82%	12,91%
w wyborach prezydenckich w 2015 r.	I tura	41,65%
	II tura	46,57%
		47,46%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej.

W Małym Czystym brak jest organizacji aktywnie działających, integrujących i aktywizujących społeczność. Funkcjonuje tu jednostka OSP z ponad 100-letnią tradycją, jednak ze względu na słabe zaplecze oraz małą liczbę ochotników jednostka nie jest włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Istnieje natomiast potencjał społeczny do zwiększenia integracji społecznej i zwiększenia aktywności.

Jako główne potrzeby społeczności lokalnej Małego Czystego wskazano stworzenie świetlicy wiejskiej oraz bazy sportowo-rekreacyjnej – miejsc spotkań i integracji mieszkańców, a także działania aktywizujące zawodowo (m.in. kursy i szkolenia zawodowe, kurs na prawo jazdy) oraz integracyjne (m. in. szkolenia z animacji społeczności lokalnej, zajęcia integracyjne, zajęcia rekreacyjne, imprezy okolicznościowe).

Sfera gospodarcza

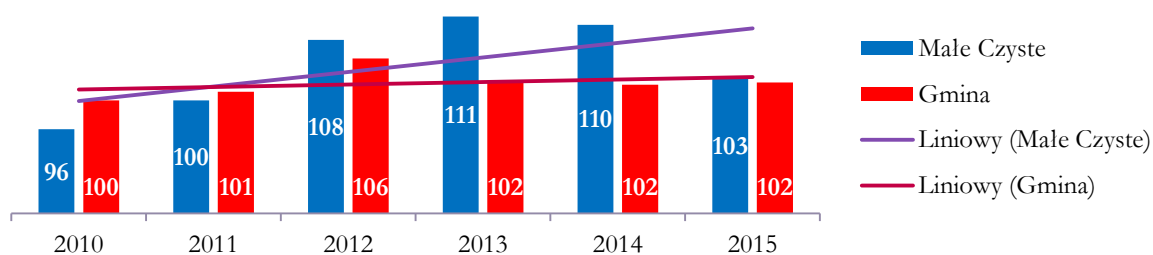
Wieś pełni przede wszystkim funkcję rolniczą, a w niewielkim stopniu funkcje usługowo – handlowe. Głównymi źródłami dochodu mieszkańców są:

- praca w indywidualnych gospodarstwach rolnych,
- praca zarobkowa na terenie miejscowości, gminy i poza nią,
- renta, emerytura, zasiłek,
- własna działalność.

Na przestrzeni lat 2005-2015 na terenie wsi liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zwiększyła się z 5 do 10. **Stopień przedsiębiorczości** mierzony wskaźnikiem liczby osób fizycznych, które prowadzą firmę w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym w 2015 r. był wyższy od średniej gminnej (2,6) i wyniósł **2,9**.

Dynamika liczby podmiotów gospodarczych w latach 2009-2015¹⁸ na obszarze miejscowości Małe Czyste w badanym okresie **wyказuje regres**, podczas gdy w Gminie Stolno zanotowano niewielki jej wzrost.

Wykres 13. Dynamika zmiany liczby podmiotów gospodarczych w Małym Czystym w latach 2009-2015 (%) wraz z liniami trendu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Sfera środowiskowa

Na terenie miejscowości **brak większych zagrożeń** związanych z przekroczeniem standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi bądź stanu środowiska. W opinii mieszkańców dostrzeganym problemem jest niska świadomość ekologiczna, a także zanieczyszczenie środowiska przez ruch samochodowy i tradycyjne piece grzewcze¹⁹. W okresie grzewczym wzrasta zanieczyszczenie powietrza spowodowane ogrzewaniem nieruchomości głównie przy użyciu węgla lub miału. **Ze względów środowiskowych i ekonomicznych istnieje konieczność zwiększania udziału OZE w produkcji energii cieplnej na potrzeby mieszkańców.**

Niewątpliwym zagrożeniem są znajdujące się na terenie miejscowości wyroby zawierające azbest. Według Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Stolno na lata 2014 – 2032 na obszarze sołectwa Małe Czyste pozostało do usunięcia u osób fizycznych 109 582 kg wyrobów azbestowych, co stanowi 6,3% ich masy w gminie.

Na terenie podobszaru 2 objętego rewitalizacją nie znajdują się żadne formy ochrony przyrody. Miejscowość należy do terenów o szczególnych walorach przyrodniczych ze względu na znajdujące się

¹⁸ Dane dla miejscowości statystycznych dostępne są w GUS od 2009 r.

¹⁹ Na podstawie ankiet przeprowadzonych w okresie od 17 maja 2016 r. do 17 czerwca 2016 r.

blisko jezioro Czyste oraz licznie występujące oczka wodne i zastoiska wodne powstałe ze względu na ukształtowanie terenu.

Mając na względzie wartość środowiska przyrodniczego, planowane działania inwestycyjne w tym obszarze gminy, poza funkcją mieszkaniową i indywidualną rekreacyjną (w tym letniskową), będą uzgadniane z jednostkami odpowiedzialnymi za ochronę i kształtowanie środowiska.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna i techniczna

Podobszar 2: Małe Czyste zgodnie z zapisami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stolno²⁰ należy do **strefy I**, w której przewiduje się stworzenie wielofunkcyjnego obszaru o znaczeniu lokalnym, centralnym w odniesieniu do obszaru gminy, stanowiącym ośrodek koncentracji usług z zakresu obsługi ludności (administracja, oświata, zdrowie, handel), zabudowy mieszkaniowej, działalności usługowej, produkcyjnej i rzemiosła. W ramach obsługi ruchu tranzytowego turystów pożądane jest założenie parkingów, łączonych z bazą usług gastronomicznych i hotelowych (wzdłuż dróg krajowych nr 91 i 55) opartą między innymi o istniejącą zabudowę, z dopuszczeniem jej rozbudowy i przebudowy.

Znajdująca się we wsi część zespołu fortyfikacji Twierdzy Chelmno z lat 1901-1914 **mieści się w definicji przestrzeni zdegradowanej**. Jest objęta strefą „A” pełnej ochrony konserwatorskiej, która wyznaczona jest dla obiektów i obszarów szczególnie wartościowych, do bezwzględного zachowania. Z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków będą uzgadniane wszelkie formy działalności inwestycyjnej, podziałów geodezyjnych, zmian sposobu użytkowania, prac ziemnych, prac dotyczących zagospodarowania terenu, w tym zieleni, infrastruktury technicznej, uzbrajania terenu a także: remontów, modernizacji, adaptacji, uzupełnień zabudowy, wprowadzania małych form architektonicznych, wprowadzania elementów reklamy wizualnej, remontów i wymiany nawierzchni ulic i dróg. W tej strefie występuje priorytet wymagań konserwatorskich przed innymi uwarunkowaniami.

Obszar otaczający strefę ścisłej ochrony Twierdzy Chelmno należy do strefy „K”, która obejmuje tereny krajobrazu naturalnego i komponowanego, związanego z zespołami architektonicznymi, współtworzącego wartościową kompozycję przestrzenną. Wymagane jest uzyskanie pozytywnej opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dla wszelkich przedsięwzięć w tym obszarze.

Strefą „B” ochrony konserwatorskiej objęto układ ruralistyczny wsi Małe Czyste oraz dawny cmentarz ewangelicki z poł. XIX w., obecnie nieczynny. Na obszarze strefy „B” uzgadniane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków winny być remonty, modernizacje, adaptacje obiektów zabytkowych, uzupełnienia zabudowy, wprowadzanie małych form architektonicznych, lokalizacje nowych obiektów, rewitalizacja historycznych terenów zieleni, korekty układu przestrzennego.

Na terenie wsi znajdują się również stanowiska objęte strefą „OW” obserwacji archeologicznej. Na obszarze strefy wszelka działalność inwestycyjna musi być poprzedzona badaniami archeologicznymi. Zakres prac archeologicznych określony zostaje na etapie uzgadniania projektu budowlanego.

W Małym Czystym znajduje się również budynek poszkolny spełniający **definicję przestrzeni zdegradowanej**, będący w złym stanie technicznym, przeznaczony do sprzedaży i zagospodarowania w przyszłości na działalność gospodarczą.

Przez wieś przebiega droga powiatowa nr 1608C oraz drogi gminne, a wzdłuż obszaru wyznaczonego do rewitalizacji DK 91. Natężony ruch tranzytowy przy drodze krajowej i powiatowej

²⁰ Uchwała Nr XXVI/163/09 Rady Gminy Stolno z dnia 9 lipca 2009 r.

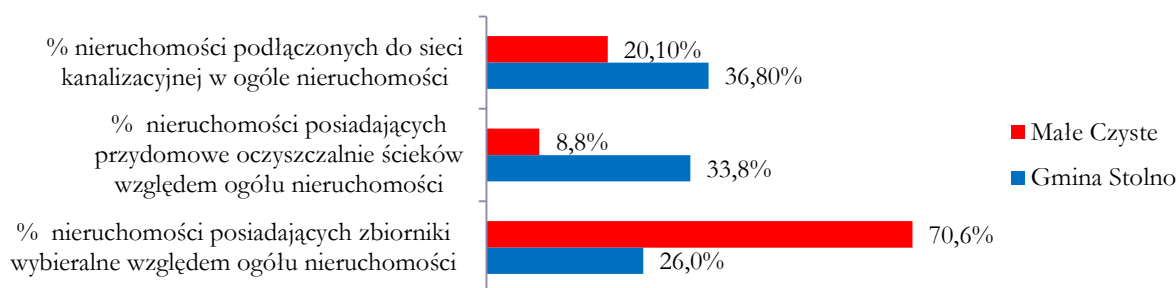
zwiększa zagrożenie dla mieszkańców ze względu na brak wydzielonej infrastruktury typu ścieżki pieszo-rowerowe, zagraża bezpieczeństwu pieszych użytkowników, a istniejąca **infrastruktura dróg gminnych** wymaga modernizacji. Jednym z najczęściej wskazywanych przez mieszkańców problemów była niewystarczająca liczba połączeń komunikacyjnych, w tym z siedzibą gminy.

Na terenie Małego Czystego istnieje sieć wodociągowa, obejmująca wszystkie istniejące nieruchomości. Jednak wodociąg wybudowany został w latach 50 z rur azbestowych wymagających wymiany. Przyłącza wybudowane z rur stalowych, z uwagi na czas użytkowania są wyeksploatowane w 80%, co wpływa na bardzo dużą awaryjność sieci i wiąże się z dużymi kosztami oraz stratami wody.

Gospodarka ściekowa opiera się w części na sieci kanalizacyjnej (14 na 68 nieruchomości) oraz na zbiornikach wybieralnych (szambach). Ze względu na konieczność rozwoju strefy I zgodnie z kierunkami rozwoju określonymi w SUIKZIP Gminy Stolno (działalność usługowa, produkcyjna i rzemiosło, zabudowa mieszkaniowa), konieczna jest budowa sieci kanalizacyjnej i przydomowych oczyszczalni ścieków – według danych Urzędu Gminy Stolno w 2015 r. w miejscowości istniało 6 takich oczyszczalni.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Stolno²¹ należy do **strefy I**, w której przewiduje się stworzenie wielofunkcyjnego obszaru o znaczeniu lokalnym, centralnym w odniesieniu do obszaru gminy, stanowiącym ośrodek koncentracji usług z zakresu obsługi ludności (administracja, oświata, zdrowie, handel), zabudowy mieszkaniowej, działalności usługowej, produkcyjnej i rzemiosła.

Wykres 14. Gospodarka wodno-ściekowa we wsi Małe Czyste i gminie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Stolno

Na terenie miejscowości, podobnie jak w całej gminie, nie istnieje sieć infrastruktury gazowej – gaz w butlach wykorzystywany jest przede wszystkim na potrzeby gospodarstw domowych.

Na **infrastrukturę społeczną** w miejscowości składa się tylko mały plac zabaw wraz z siłownią zewnętrzną przy dawnej szkole oraz remiza strażacka wymagająca gruntownego remontu oraz rozbudowy, będąca potencjalnym miejscem spotkań mieszkańców. Brak obecnie obiektu przeznaczonego na cele integracji i rozwoju społecznego oraz instytucji kultury (np. filii biblioteki) i możliwego do wykorzystania na planowane Centrum Aktywności Lokalnej. Budynek poszkolny jest zbyt kosztowny w utrzymaniu i dlatego został przeznaczony do sprzedaży, natomiast budynek remizy OSP jest obiektem zbyt małym w stosunku do potrzeb.

Mieszkańcy wskazywali również na brak plenerowego miejsca do spotkań mieszkańców w okresie wiosenno-letnim. Przebudowa boiska sportowego (poszkolnego, pozostałość po zlikwidowanej szkole),

²¹ Uchwała Nr XXVI/163/09 Rady Gminy Stolno z dnia 9 lipca 2009 r.

znajdującego się w stanie fatalnym, wraz z utworzeniem zaplecza rekreacyjnego pozwoli przekształcić ten obszar w Plenerowe Centrum Aktywności Lokalnej, będące uzupełnieniem Centrum Aktywności Lokalnej.

Zdjęcie 2. Infrastruktura sportowa na terenie Małego Czystego

Fot. Marta Niespodzińska

Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały na obszarze miejscowości Małe Czyste

Tabela 28. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały na obszarze miejscowości Małe Czyste

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
Spoleczne	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stosunkowo duży udział osób starszych w ogóle mieszkańców ▪ Duży udział osób powyżej 50 roku życia w ogóle bezrobotnych ▪ Stosunkowo duży odsetek osób stale korzystających z pomocy społecznej ▪ Niski poziom nauczania w placówkach edukacyjnych ▪ Emigracja ludności ze wsi do miasta ▪ Brak środków na rewitalizację przestrzeni objętych ochroną konserwatorską ▪ Brak zajęć dla dzieci i młodzieży ▪ Brak dostatecznych środków finansowych na realizację zadań pomocy społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Korzystna struktura demograficzna ▪ Wyższy niż w gminie współczynnik aktywności gospodarczej ▪ Niski udział interwencji porządkowych z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego ▪ Liczne zabytki
Pozostałe (w tym gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sieć wodociągowa wybudowana z rur azbestowych, przyłącza wyeksploatowane w 80% ▪ Gospodarka ściekowa zdominowana przez zbiorniki wybieralne (szamba), co nie koresponduje z kierunkami rozwoju przewidzianymi dla tego obszaru ▪ Brak obiektu przeznaczonego na cele 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Planowany rozwój funkcji gospodarczych i mieszkaniowych ▪ Budynek OSP, mogący po rozbudowie i adaptacji służyć aktywizacji i integracji mieszkańców wsi ▪ Budynek poszkolny przeznaczony do sprzedaży,

Kluczowe zjawiska	Negatywne	Potencjały
	<p>integracji i rozwoju społecznego oraz instytucji kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Problemy komunikacyjne, niewystarczająca liczba połączeń komunikacji publicznej ▪ Brak infrastruktury pieszo-rowerowej przy natężonym ruchu na DK 91 i drodze powiatowej ▪ Niezagospodarowany budynek poszkolny w bardzo złym stanie technicznym ▪ Budynek remizy OSP wymagający przebudowy remontu ▪ Minimalne zaplecze sportowo-rekreacyjne w postaci mini-siłowni ▪ Brak miejsc rekreacji i aktywizacji kulturalnej i fizycznej mieszkańców ▪ niska świadomość ekologiczna ▪ zanieczyszczenie środowiska m.in. przez tradycyjne piece grzewcze 	<p>mogący służyć pod potrzeby rozwijania działalności gospodarczej</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Położenie w obszarze układów transportowych rangi powiatowej i krajowej ▪ Miejsce na zainstalowanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przeprowadzonej diagnozy, spotkań z mieszkańcami i badania ankietowego

Rozdział 6. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

W prowadzeniu procesu rewitalizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami, pierwszym krokiem było przeprowadzenie pełnej diagnozy problemów z jakimi borykają się mieszkańcy gminy Stolno. Na tej podstawie zdefiniowana została wizja obszarów po przeprowadzeniu rewitalizacji, czyli miejscowości Klęczkowo i Małe Czyste. Wizja wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego obejmuje okres do 2023 r. i odnosi się do wszystkich sfer, w których zdiagnozowano problemy.

Ważne przy określaniu wizji było poznanie oczekiwań społeczeństwa wobec zamierzonej rewitalizacji danego obszaru – dotyczy to zarówno mieszkańców i użytkowników obszaru rewitalizacji, jak i wszystkich, na których będą mieć wpływ podjęte działania rewitalizacyjne. Przeprowadzone badanie ankietowe oraz spotkania konsultacyjne pokazały, że najbardziej **oczekiwanymi efektami procesu rewitalizacji** według mieszkańców są:

- Zwiększenie aktywności i integracji społeczności lokalnej poprzez organizację zajęć integracyjnych i działań nakierowanych na aktywizację społeczną i zawodową podnoszącą kompetencje zawodowe i społeczne zarówno dla dorosłych jak i dzieci i młodzieży,
- Działania mające na celu podniesienie poziomu nauczania w szkołach na terenie gminy,
- Organizacja zajęć sportowych,
- Stworzenie obiektów infrastruktury społecznej, w tym infrastruktury pełniące funkcje kulturalne (świetlice wiejskiej – miejsca spotkań i integracji mieszkańców) i sportowo-rekreacyjnej,
- Remont budynku komunalnego mieszkalnego i poprawa estetyki wokół niego,
- Budowa infrastruktury w tym infrastruktury technicznej (budowa kanalizacji, przydomowych oczyszczalni ścieków), rozwój dostępu do Internetu,
- Poprawa infrastruktury edukacyjnej (w szczególności przedszkolnej),
- Rozwój sieci połączeń komunikacyjnych umożliwiających mieszkańcom większą mobilność,
- Budowa chodników i ścieżek pieszo-rowerowych ułatwiających bezpieczny dojazd do szkół i pracy.

Mieszkańcy biorący udział w badaniu ankietowym oraz spotkaniach konsultacyjnych wyraźnie wskazali, że **największymi problemami są:**

a) W sferze społecznej:

- alkoholizm, narkomania,
- brak miejsc do uprawiania sportu i rekreacji,
- niska aktywność lokalnej społeczności,
- bezrobocie,
- brak miejsc z atrakcyjną ofertą kulturalną,
- zakłócanie porządku publicznego,
- duża liczba osób żyjących w ubóstwie,
- niski poziom edukacji,
- niewystarczające kompetencje zawodowe i społeczne mieszkańców,

b) W sferze gospodarczej:

- brak miejsc pracy,
- brak dobrego dojazdu do miejscowości,
- duża konkurencja ze strony lepiej rozwiniętych sąsiednich miejscowości/gmin,
- brak wsparcia dla przedsiębiorców,

c) W sferze przestrzenno-technicznej:

- brak lub niedostateczna liczba połączeń komunikacyjnych,
- niedostatecznie rozwinięta lub brak sieci kanalizacyjnej,
- brak infrastruktury społecznej typu świetlica wiejska,
- brak infrastruktury sportowej typu boisko sportowe, siłownie zewnętrzne.
- niewystarczająco rozwinięta infrastruktura edukacyjna (szczególnie przedszkolna),

d) W sferze środowiskowej:

- niska świadomość ekologiczna wśród mieszkańców,
- zanieczyszczenie powietrza (przez ruch samochodowy, tradycyjne piece grzewcze),
- dzikie wysypiska śmieci,
- niewłaściwa gospodarka odpadami.

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę oraz wyniki badań ankietowych, sformulowano następującą wizję obszaru rewitalizacji:

WIZJA

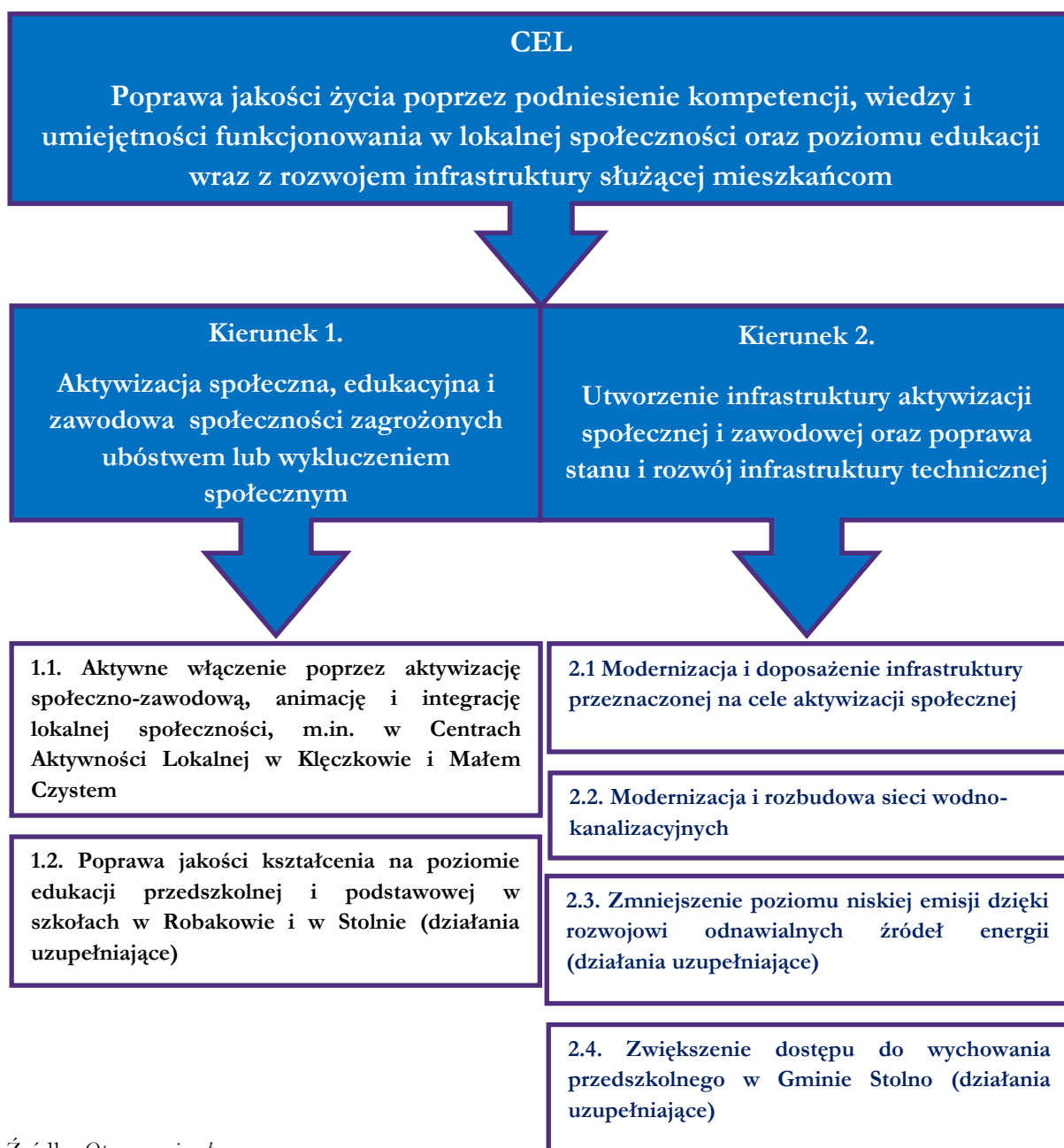
Dzięki skoordynowanym efektom działań rewitalizacyjnych, Klęzkowo i Małe Czyste w 2023 r. staną się miejscem, w którym podniesie się poziom życia, edukacji i aktywności społecznej mieszkańców. Działalność Centrów Aktywności Lokalnej w obu miejscowościach, prowadzona w odnowionej i dobrze wyposażonej infrastrukturze pełniące funkcje kulturalne, społeczne oraz rekreacyjne, doprowadzi do złagodzenia występujących obecnie problemów społecznych, zwiększy samodzielność ekonomiczną mieszkańców i pomoże w zwiększeniu ich aktywności w życiu lokalnej społeczności.

- **Poprawi się jakość życia osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, m.in. z powodu wieku, bezrobocia, chorób i innych powodów korzystania z pomocy społecznej dzięki zwiększonemu wsparciu aktywizacyjnemu i integracyjnemu;**
- **W wyniku tych działań zwiększy się integracja rówieśnicza i międzypokoleniowa oraz rozwój świadomości społecznej w zakresie wspierania i pomocy osobom starszym;**
- **Wszystkie grupy wiekowe, w tym szczególnie seniorzy oraz dzieci i młodzież, będą miały dostęp do kompleksowej opieki, zajęć edukacyjnych i atrakcyjnej oferty spędzenia czasu wolnego w miejscu zamieszkania, co wpłynie pozytywnie na jakość edukacji, poziom kompetencji oraz zwiększy ich komfort życia;**
- **Dzięki przeprowadzonej aktywizacji zawodowej, skierowanej szczególnie do osób długotrwale bezrobotnych i powyżej 50 roku życia, zwiększy się liczba zatrudnionych, co wpłynie na zmniejszenie udziału mieszkańców w świadczeniach opieki społecznej;**
- **Zwiększy się liczba i polepszy jakość terenów publicznych (m. in. w Klęzkowie i Małym Czystym powstaną świetlice w tym plenerowe CAL i obiekty służące działalności w ramach CAL);**
- **Zostanie wzmocniona spójność społeczna, przede wszystkim przez odbudowanie więzi sąsiedzkich służących wzajemnej pomocy i zwiększenie aktywności mieszkańców, wyrażającej się w oddolnych mikro-inicjatywach;**
- **Inwestycje w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną oraz OZE poprawią jakość infrastruktury, polepszą stan środowiska naturalnego i wpłyną na zwiększenie jakości życia mieszkańców.**

Rozdział 7. Cele i kierunki działań programu rewitalizacji

W odpowiedzi na problemy zidentyfikowane na etapie diagnozy i konsultacji społecznych wyznaczono odpowiadający im cel rewitalizacji odnoszący się przede wszystkim do sfery społecznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Poniżej sformułowany cel jest pochodną wizji określającej stan końcowy procesu rewitalizacji w roku 2023 i jest ukierunkowany na osiągnięcie efektów procesów rewitalizacji w województwie kujawsko-pomorskim. Każdy cel został opisany przy pomocy skwantyfikowanych wskaźników z określonymi wartościami bazowymi i docelowymi. Do celu przypisano konkretne kierunki działań oraz przedsięwzięcia. Stanowią one zestawienie najważniejszych grup działań pozwalających na osiągnięcie przyjętych założeń.

Schemat 8. Cel rewitalizacji, kierunki działań i przedsięwzięcia

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 29. Wskaźniki dla celu rewitalizacji

Nazwa wskaźnika	Rok bazowy	Rok docelowy
Kłęczkowo		
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystająca z programów aktywizacji społecznej	0	15
Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na danym obszarze	37,5%	12,%
Udział gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem na danym obszarze	14,0%	10,0%
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	0	1
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	0	1,57 ha
Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanego obszaru	0	100
Małe Czyste		
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystająca z programów aktywizacji społecznej	0	55
Miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły podstawowej o niskim poziomie kształcenia	Względny wynik sprawdzianu szóstoklasistów w roku 2014/2015 był niższy niż w roku 2013/2014	Względny wynik sprawdzianu kończącego ostatnią klasę szkoły podstawowej jest wyższy w roku szkolnym 2022/2023 od wyniku dla roku szkolnego 2013/2014
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	0	4
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	0	28,7219 ha
Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanego obszaru	0	346

Źródło: Opracowanie własne na podstawie fiszek projektowych

Rozdział 8. Lista przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Dla zapewnienia osiągnięcia wyznaczonego celu oraz wyprowadzenia obszarów rewitalizowanych ze stanu kryzysowego, a także zrealizowania wytyczonych kierunków działań niezbędne jest wskazanie głównych i uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Na przedsięwzięcie rewitalizacyjne składa się projekt lub grupa projektów i innych działań w szczególności o charakterze społecznym, gospodarczym, urbanistycznym, budowlanym, środowiskowym, konserwatorskim, edukacyjnym, naukowym, zdrowotnym lub kulturalnym, wynikających z programu rewitalizacji i logicznie powiązanych z treścią oraz celami programu.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne prowadzone będą zgodnie z zasadą uniwersalnego projektowania tj. w taki sposób aby efekty rewitalizacji były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania.

W poniższej tabeli wskazano kluczowe dla procesu rewitalizacji przedsięwzięcia oraz projekty rewitalizacyjne nastawione na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów. W kolejnej tabeli wskazano przedsięwzięcia i projekty uzupełniające, komplementarne z celami „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stolno”.

Tabela 30. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Obszar rewitalizacji ²²	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ²³	Opis projektu					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
CEL REWITALIZACJI: Poprawa jakości życia poprzez podniesienie kompetencji, wiedzy i umiejętności funkcjonowania w lokalnej społeczności oraz poziomu edukacji wraz z rozwojem infrastruktury służącej mieszkańcom									
Kierunek działań 1: Aktywizacja społeczna, edukacyjna i zawodowa społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym									
1,2	1.1. Aktywne włączenie poprzez aktywizację społeczno-zawodową,	1. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja I	S	Gmina Stolno	Projekt obejmował będzie stworzenie Centrów Aktywności Lokalnej (CAL) na terenie Gminy Stolno w miejscowościach:	Cepno, Male Czyste, Trzebiełuch, Wabcz, Stolno	142 750,00	1. Produkty: - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem	- Listy obecności uczestników zajęć - kopia umowy o pracę lub

²² (nr/nazwa) 1 – Kłęczkowo, 2 – Male Czyste.

²³ S – społeczny, G-gospodarczy, Ś – środowiskowy, PF – przestrzenno-funkcjonalny, T – techniczny.

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Obszar rewitalizacji ²²	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ²³	Opis projektu					Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	
	animację i integrację lokalnej społeczności, m.in. w Centrach Aktywności Lokalnej w Kłęczkowie i MałemCzystym				Cepno, Małe Czyste, Trzebieluch, Wabcz, Stolno, które będą podejmować działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym (pierwszy typ projektu – SzOOP Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR) oraz działania wspierające rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej (drugi typ projektu - – SzOOP Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR). Działania będą			społecznym objętych wsparciem w programie - 60 osób. 2. Rezultaty: - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 3 osoby; - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (w tym osoby pracujące na własny rachunek) - 2 osoby;	zaświadczenie z zakładu pracy o zatrudnieniu lub zaświadczenie potwierdzające prowadzenie działalności gospodarczej przez co najmniej 3 miesiące lub dowód opłacania należnych świadczeń na ubezpieczenie społeczne przez co najmniej 3 miesiące prowadzenia działalności gospodarczej

Obszar rewitalizacji ²²	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ²³	Opis projektu						
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	
					<p>skierowane do wszystkich mieszkańców Gminy Stolno zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia ze szczególnym uwzględnieniem osób z obszarów objętych gminnym programem rewitalizacji.</p> <p>W/w będzie realizowane poprzez:</p> <p>1. Szkolenie podnoszące kompetencje i/lub dające nowe umiejętności zawodowe i społeczne dla 5 osób z tego 2 osoby z obszarów objętych gminnym programem rewitalizacji</p> <p>2. Działania z wykorzystaniem lidera lub animatora</p>				- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna – 28 osób	

Obszar rewitalizacji ²²	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ²³	Opis projektu					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					aktywności lokalnej oraz obywatelskiej 3. Inne rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej – skierowane do około 60 osób z tego 20 osób z obszarów objętych gminnym programem rewitalizacji 4. Dopuszczenie CALi w niezbędny sprzęt w ramach Cross finansingu.				
1,2	1.1. Aktywne włączenie poprzez aktywizację społeczno-zawodową, animację i integrację lokalnej społeczności, m.in. w	2. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja II	S	Gmina Stolno	Projekt obejmował będzie stworzenie Centrów Aktywności Lokalnej (CAL) w tym plenerowych centrów aktywności lokalnej, na terenie Gminy Stolno w miejscowościach: Małe Czyste, Klęczkowo, Grubno, Paparzyn, Gorzuchowo, które będą	Małe Czyste, Klęczkowo, Grubno, Paparzyn, Gorzuchowo	139 400,00	1. Produkty: - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - 60 osób. 2. Rezultaty:	- Listy obecności uczestników zajęć - kopia umowy o pracę lub zaświadczenie z zakładu pracy o zatrudnieniu lub zaświadczenie

Obszar rewitalizacji ²²	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ²³	Opis projektu					Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	
	Centrach Aktywności Lokalnej w Kłęczkowie i Małem Czystem				<p>podejmować działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym (pierwszy typ projektu – SzOOP Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR) oraz działania wspierające rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej (drugi typ projektu – SzOOP Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR). Działania będą skierowane do wszystkich mieszkańców Gminy Stolno</p>			<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 3 osoby; - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (w tym osoby pracujące na własny rachunek) - 2 osoby; - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u 	<p>potwierdzające prowadzenie działalności gospodarczej przez co najmniej 3 miesiące lub dowód opłacania należnych świadczeń na ubezpieczenie społeczne przez co najmniej 3 miesiące prowadzenia działalności gospodarczej</p>

Obszar rewitalizacji ²²	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ²³	Opis projektu					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia ze szczególnym uwzględnieniem osób z obszarów objętych gminnym programem rewitalizacji. w/w będzie realizowane poprzez: 1. Szkolenie podnoszące kompetencje i/lub dające nowe umiejętności zawodowe i społeczne dla 5 osób z tego 2 osoby z obszarów objętych gminnym programem rewitalizacji 2. Działania z wykorzystaniem lidera lub animatora aktywności lokalnej oraz obywatelskiej 3. Inne rozwiązania w			których wzrosła aktywność społeczna – 28 osób.	

Obszar rewitalizacji ²²	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ²³	Opis projektu					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej – skierowane do około 60 osób z tego 20 osób z obszarów objętych gminnym programem rewitalizacji 4. Dopuszaenie CALi w niezbędny sprzęt w ramach Cross finansingu.				
1,2	1.1. Aktywne włączenie poprzez aktywizację społeczno-zawodową, animację i integrację lokalnej społeczności, m.in. w Centrach Aktywności Lokalnej w Kłęczkowie i	3. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja III	S	Gmina Stolno	Projekt obejmował będzie stworzenie Centrów Aktywności Lokalnej (CAL) w tym plenerowych centrów aktywności lokalnej, na terenie Gminy Stolno w miejscowościach: Małe Czyste, Kłęczkowo, Obory, Rybieniec, Wabcz, które będą podejmować działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem	Małe Czyste, Kłęczkowo, Obory, Rybieniec, Wabcz	132 700,00	1. Produkty: - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - 60 osób. 2. Rezultaty: - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem	- Listy obecności uczestników zajęć - kopia umowy o pracę lub zaświadczenie z zakładu pracy o zatrudnieniu lub zaświadczenie potwierdzające prowadzenie działalności gospodarczej

Obszar rewitalizacji ²²	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ²³	Opis projektu					Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	
	Małe Czyste m				społecznym w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym (pierwszy typ projektu – SzOOP Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR) oraz działania wspierające rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej (drugi typ projektu – SzOOP Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR). Działania będą skierowane do wszystkich mieszkańców Gminy Stolno zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia ze			społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 3 osoby; - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (w tym osoby pracujące na własny rachunek) - 2 osoby; - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna – 28 osób.	przez co najmniej 3 miesiące lub dowód opłacania należnych świadczeń na ubezpieczenie społeczne przez co najmniej 3 miesiące prowadzenia działalności gospodarczej

Obszar rewitalizacji ²²	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ²³	Opis projektu					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					<p>szczególnym uwzględnieniem osób z obszarów objętych gminnym programem rewitalizacji.</p> <p>w/w będzie realizowane poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenie podnoszące kompetencje i/lub dające nowe umiejętności zawodowe i społeczne dla 5 osób z tego 2 osoby z obszarów objętych gminnym programem rewitalizacji 2. Działania z wykorzystaniem lidera lub animatora aktywności lokalnej oraz obywatelskiej 3. Inne rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej – skierowane do około 60 				

Obszar rewitalizacji ²²	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ²³	Opis projektu					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					osób z tego 20 osób z obszarów objętych gminnym programem rewitalizacji 4. Dopuszczenie CALi w niezbędny sprzęt w ramach Cross finansingu.				
Kierunek działań 2: Utworzenie infrastruktury aktywizacji społecznej i zawodowej oraz poprawa stanu i rozwój infrastruktury technicznej									
2	2.2. Modernizacja i rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnych	4. Budowa sieci kanalizacyjnej i wymiana sieci wodociągowej w sołectwie Małe Czyste oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	P F / T	Gmina Stolno	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami szt. 58, długość sieci grawitacyjnej 4 020 m, sieci ciśnieniowej 1 367 m z trzema tłoczniami ścieków. i jedną przydomową przepompownią. Przebudowa sieci wodociągowej na długości 3 244,5 m z przyłączami o długości 957,5 m - szt. 48 oraz hydrantami naziemnymi p.pożst 19 i budowa 2 przydomowych	Małe Czyste, Wielkie Czyste Nr działek: 182, 183, 206/2, 206/1, 208 235/1, 210 235/3, 235/4, 209/2, 211/1, 236, 237, 212 238, 239, 240, 213, 197, 241, 243, 198, 200, 245/2, 351, 246, 278/6, 386 278/7, 387 280/13, 280/12,	4 168 625,00	RPO: - Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej: 5,387 km(w tym 3,580 km na obszarze objętym rewitalizacją) - Długość wybudowanej sieci wodociągowej: 4,202 km(w tym 3,004 km na obszarze objętym rewitalizacją)	- protokół odbioru końcowego

Obszar rewitalizacji ²²	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ²³	Opis projektu					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					<p>oczyszczalni ścieków.</p> <p>W miejscowości Małe Czyste tj. na obszarze objętym Gminnym Programem Rewitalizacji zakres rzeczowy zadania jest następujący:</p> <ul style="list-style-type: none"> Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami szt. 40, długość sieci grawitacyjnej 3 580 m, sieci ciśnieniowej 1289 m z dwoma tłoczniami ścieków. Przebudowa sieci wodociągowej na długości 3 004 m z przyłączami 891 m - szt. 40 oraz hydrantami naziemnymi p.poższt 17. Przyłącza wod-kan. do mających powstać świetlice wiejskiej (plenerowe 	<p>388</p> <p>280/11, 280/3, 280/10, 280/9, 280/8, 280/7, 281/1, 281/3, 281/4, 282/1, 282/2, 282/3, 283, 284, 395, 396, 285, 286/2, 286/1, 287, 288, 291, 406, 450, 451, 292, 452/1, 293, 214, 455, 456, 457, 458, 459/4, 459/6, 459/7, 303/2, 303/3, 304, 305, 308, 309, 310 459/8, 547/1, 463 464/2, 464/1, 465/9, 465/10, 538/1, 539 540, 542/1 465/1, 466, 500, 501/1, 502, 503,</p>		<p>LSR:</p> <ul style="list-style-type: none"> Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 2 powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją- 28,1840 ha 	

Obszar rewitalizacji ²²	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ²³	Opis projektu					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					CAI) oraz zaplecza rekreacyjnego przy boisku sportowym	504, 505, 507/1, 537/1, 545, 548/1, 552, 553, 509, 511, 516/2, 533, 534, 535/1, 537/2, 555, 568, 554, 549, 550, 551, 557/3, 557/2, 569, 567			
2	2.1. Modernizacja i doposażenie infrastruktury przeznaczonej na cele aktywizacji społecznej	5. Przebudowa boiska sportowego wraz z utworzeniem zaplecza rekreacyjnego z przeznaczeniem na Plenerowe Centrum Aktywności Lokalnej w Małym Czystem	P F	Gmina Stolno	Działania infrastrukturalne przyczyniające się do rewitalizacji społeczno – gospodarczej miejscowości o dużej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych – zmierzające do ożywienia społeczno – gospodarczego obszaru i poprawy warunków uczestnictwa osób zamieszkujących ten obszar w życiu	Małe Czyste nr działki: 465/9	410 000,00	Produkt (LSR, RPO): - liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 1 - powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – ha – 0,3379 ha Rezultat (LSR, RPO): - liczba osób	- protokół odbioru końcowego - zaświadczenie o liczbie osób zameldowanych w miejscowości Małe Czyste wydane przez USC w Stolnie

Obszar rewitalizacji ²²	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ²³	Opis projektu					Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	
					społecznym i gospodarczym polegające na przebudowie boiska sportowego (po zlikwidowanej szkole) wraz z utworzeniem zaplecza rekreacyjnego z przeznaczeniem na Plenerowe Centrum Aktywności Lokalnej			korzystających ze zrewitalizowanego obszaru – 346 osób	
1	2.1. Modernizacja i doposażenie infrastruktury przeznaczonej na cele aktywizacji społecznej	6. Modernizacja wraz z remontem wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Kłęczkowie	P F	Gmina Stolno	Działania infrastrukturalne przyczyniające się do rewitalizacji społeczno – gospodarczej miejscowości o dużej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych – zmierzające do ożywienia społeczno – gospodarczego obszaru i poprawy warunków uczestnictwa osób zamieszkujących ten obszar w życiu	Kłęczkowo nr działki: 11/4	830 000,00	Produkt (LSR, RPO): - liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 1 - powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – ha - 1,5700 ha Rezultat: - liczba osób korzystających ze	- protokół odbioru końcowego -zaświadczenie o liczbie osób zameldowanych w miejscowości Kłęczkowo wydane przez USC w Stolnie

Obszar rewitalizacji ²²	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ²³	Opis projektu					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					społecznym i gospodarczym polegające na remoncie części wspólnych wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Klęczkowie Gmina Stolno oraz remoncie pomieszczeń niemieszkalnych na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej służącej na stworzenie Centrum Aktywności Lokalnej.			zrewitalizowanego obszaru – 100 osób	
2	2.1. Modernizacja i doposażenie infrastruktury przeznaczonej na cele aktywizacji społecznej	7. Centrum Aktywności Lokalnej w Małym Czystym – budowa budynku, zagospodarowanie terenu wokół centrum w tym mała architektura oraz wyposażenie	P F / T	Gmina Stolno	W ramach zadania planuje się następujący zakres: - rozbiorka starej remizy OSP - budowa nowego budynku składającego się z pomieszczeń remizy OSP oraz pomieszczeń świetlicy – centrum aktywności lokalnej	Małe Czyste (nr działki 451)	1 111 000,00	Produkt - liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 1 - powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – ha - 0,2000 ha	- protokół odbioru końcowego - zaświadczenie o liczbie osób zameldowanych w miejscowości Małe Czyste wydane przez USC w Stolnie

Obszar rewitalizacji ²²	Przedsięwzięcia (nr, nazwa)	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ²³	Opis projektu					
				Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Lokalizacja (miejsce przeprowadzenia danego projektu)	Szacowana wartość projektu (zł)	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
					– zagospodarowanie terenu wokół budynku, – budowa małej architektury, – wyposażenie świetlicy			Rezultat - liczba osób korzystających ze zrewitalizowanego obszaru – 346 osób	

Źródło: Opracowanie na podstawie zgłoszonych fiszek projektowych

Uszczegółowienie danych dotyczących projektów zawartych w tabeli nr 30 - główne projekty /przedsięwzięcia rewitalizacyjne w ramach celu rewitalizacyjnego: Poprawa jakości życia poprzez podniesienie kompetencji, wiedzy i umiejętności funkcjonowania w lokalnej społeczności oraz poziomu edukacji wraz z rozwojem infrastruktury służącej mieszkańcom.

Projekt nr 1 - Centrum Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja I

Projekt obejmował będzie powstanie, tak jak wskazano w tabeli nr 30, pięciu Centrów Aktywności Lokalnej (CAL) na terenie Gminy Stolno w tym jedno Centrum aktywności Lokalnej w Małym Czystym (15 osób) czyli na obszarze objętym GPR oraz w ramach CAL Trzebieluch działaniami będą objęte osoby z miejscowości Kłęczkowo (5 osób) (Trzebieluch jest to miejscowość w bezpośrednim sąsiedztwie Kłęczkowa). Ponadto wszystkie pozostałe CAL, które powstaną w miejscowościach Cepno i Stolno (obie te miejscowości położone w bezpośrednim sąsiedztwie z obszarem rewitalizacji Małe Czyste) oraz w Wąbczu będą pośrednio oddziaływać na obszary rewitalizacji np. poprzez włączanie w działania tych CALi również mieszkańców z obszarów rewitalizacji na zasadzie integracji środowiskowej.

Z uwagi na zdiagnozowane problemy związane ze starzeniem się społeczeństwa oraz niskim poziomem edukacji, CAL w Małym Czystym będzie podejmował działania na rzecz głównie osób starszych oraz dzieci i młodzieży, w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym (pierwszy typ projektu – SzOOP Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR) oraz działania wspierające rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej (drugi typ projektu – SzOOP działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR). W celu rozwiązania zdiagnozowanych problemów zaplanowano dla seniorów m. in: warsztaty, spotkania, imprezy - klub seniora, warsztaty kulinarne, rękodzieła, zajęcia wpływające na

poprawę kondycji fizycznej, dla dzieci i młodzieży – zajęcia wspomagające proces nauczania – korepetycje, naukę języka obcego, zajęcia rozwijające kompetencje społeczne.

W ramach CAL Trzebieluch, który w I edycji projektu obejmie mieszkańców Kłęczkowa, planowana jest realizacja zadań, stanowiących odpowiedź na zdiagnozowane w Kłęczkowie problemy (starzejące się społeczeństwo, wysoki poziom bezrobocia szczególnie długotrwałego, wysokie uzależnienie od świadczeń pomocy społecznej). Działania skierowane do seniorów to przede wszystkim warsztaty, spotkania, imprezy - klub seniora, warsztaty kulinarne, rękodzieła, zajęcia wpływające na poprawę kondycji fizycznej. Z kolei oferta skierowana do osób wykluczonych społecznie bądź zagrożonych wykluczeniem, w tym w szczególności bezrobotnych, ukierunkowana zostanie na realizację kursów i szkoleń zawodowych pod indywidualnie zdiagnozowane potrzeby oraz na zapewnienie wsparcia psychologiczno – pedagogicznego.

Podmiot realizujący projekt: Gmina Stolno, Szkoła Podstawowa w Stolnie (rejon Małe Czyste), Szkoła Podstawowa w Robakowie (rejon Kłęczkowo), GOPS w Stolnie (współpraca z PUP w Chelmnie, NGO)

Tak jak wskazano w tabeli 30 prognozowanymi rezultatami projektu będą:

1. Produkt (wpisujący się w Lokalną Strategię Rozwoju LGD „Vistula – Terra Culmensis” oraz RPO WK-P na lata 2014-2020 – Oś 11):

- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 60 osób w tym z obszaru GPR tj. z Małego Czystego (miejscowości objętej GPR) - 15 osób i 5 z Kłęczkowa

2. Rezultat (wpisujący się w Lokalną Strategię Rozwoju LGD „Vistula – Terra Culmensis” oraz RPO WK-P na lata 2014-2020 – Oś 11):

- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym , poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 3 osoby, w tym z obszaru Małego Czystego i Kłęczkowa (miejscowości objęte GPR) – 2 osoby
- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym , pracujących po opuszczeniu programu (w tym osoby pracujące na własny rachunek) – 2 osoby , w tym z obszaru Kłęczkowa (miejscowości objętej GPR) - 1 osoba
- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna – 28 osób , w tym z obszaru GPR tj. Małego Czystego (miejscowości objętej GPR) - 15 osób i z Kłęczkowa 5 osób
- liczba osób biorących udział w szkoleniach podnoszących kompetencje i/lub dające nowe umiejętności zawodowe i społeczne – 5 , w tym z obszaru GPR tj. Małego Czystego (miejscowości objętej GPR) - 1 osoba i z Kłęczkowa 1 osoba (jeśli potrzeba wyniknie z indywidualnej diagnozy potrzeb)

Projekt nr 2 - Centrum Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja II

Projekt obejmował będzie powstanie, tak jak wskazano w tabeli nr 30, pięciu Centrów Aktywności Lokalnej (CAL) na terenie Gminy Stolno w tym dwa Centra Aktywności Lokalnej na obszarze objętym GPR tj. w Kłęczkowie i Plenerowy CAL w Małym Czystym, w tym kontynuacja działań CAL powstałego na bazie świetlicy wiejskiej w Małym Czystym. Ponadto wszystkie pozostałe CAL, które powstaną w miejscowościach Grubno (miejscowość położona w bezpośrednim sąsiedztwie z obszarem rewitalizacji Małe Czyste) oraz w Paparzyni i Gorzuchowie będą pośrednio oddziaływać na obszary rewitalizacji np. poprzez włączanie w działania tych CALi również mieszkańców z obszarów rewitalizacji na zasadzie integracji środowiskowej. CALe działające na obszarze rewitalizacji będą

podejmowały działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, głównie osób starszych oraz dzieci i młodzieży, w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym (pierwszy typ projektu – SzOOP Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR) oraz działania wspierające rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej (drugi typ projektu – SzOOP działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR).

Podmiot realizujący projekt: Gmina Stolno, Szkoła Podstawowa w Stolnie (rejon Małe Czyste), Szkoła Podstawowa w Robakowie (rejon Kłęczkowo), GOPS w Stolnie (współpraca z PUP w Chelmnie, NGO)

Z uwagi na fakt, iż realizacja projektu nr 2 będzie kontynuacją projektu nr 1, zarówno CAL w Małym Czystym, jak i CAL w Kłęczkowie będą realizować działania zmierzające do zlikwidowania zdiagnozowanych problemów społecznych, opisanych wyżej.

Tak jak wskazano w tabeli 30 prognozowanymi rezultatami projektu będą:

1. Produkt (wpisujący się w Lokalną Strategię Rozwoju LGD „Vistula – Terra Culmensis” oraz RPO WK-P na lata 2014-2020 – Oś 11):

- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 60 osób w tym z obszaru Małego Czystego i Kłęczkowa (miejscowości objęte GPR) - 20 osób;

2. Rezultat (wpisujący się w Lokalną Strategię Rozwoju LGD „Vistula – Terra Culmensis” oraz RPO WK-P na lata 2014-2020 – Oś 11):

- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 3 osoby, w tym z obszaru Kłęczkowa i Małego Czystego (miejscowości objęte GPR) - 2 osoby
- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, pracujących po opuszczeniu programu (w tym osoby pracujące na własny rachunek) – 2 osoby, w tym z obszaru Kłęczkowa (miejscowości objęte GPR) - 1 osoba
- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna – 28 osób, w tym z obszaru Małego Czystego i Kłęczkowa (miejscowości objęte GPR) - 20 osób
- liczba osób biorących udział w szkoleniach podnoszące kompetencje i/lub dające nowe umiejętności zawodowe i społeczne – 5, w tym 2 z obszaru rewitalizacji tj. Małego Czystego i Kłęczkowa (miejscowości objęte GPR) - po 1 osobie (jeśli potrzeba wyniknie z indywidualnej diagnozy potrzeb)

Projekt nr 3 - Centrum Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja III

Projekt obejmował będzie powstanie, tak jak wskazano w tabeli nr 30, pięciu Centrów Aktywności Lokalnej (CAL) na terenie Gminy Stolno w tym Centrum Aktywności Lokalnej na obszarze objętym GPR tj. w Kłęczkowie i w Małym Czystym (w tym plenerowe) będą kontynuacją działań CALi powstałych w Edycji I i II. Ponadto wszystkie pozostałe CAL, które powstaną w miejscowościach Rybieniec (miejscowość położona w bezpośrednim sąsiedztwie z obszarem rewitalizacji Małe Czyste) oraz w Oborach i Wabczu będą pośrednio oddziaływać na obszary rewitalizacji np. poprzez włączanie w działania tych CALi również mieszkańców z obszarów rewitalizacji na zasadzie integracji środowiskowej. CALe działające na obszarze rewitalizacji będą podejmowały działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, głównie osób starszych oraz dzieci i młodzieży, w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym (pierwszy typ projektu – SzOOP Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR) oraz działania wspierające

rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej (drugi typ projektu – SzOOP działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR).

Z uwagi na fakt, iż realizacja projektu nr 3 będzie kontynuacją projektu nr 1 i 2, zarówno CAL w Małym Czystym, jak i CAL w Kłęczkowie będą realizować działania zmierzające do zlikwidowania zdiagnozowanych problemów społecznych, opisanych wyżej.

Podmiot realizujący projekt: Gmina Stolno, Szkoła Podstawowa w Stolnie (rejon Małe Czyste), Szkoła Podstawowa w Robakowie (rejon Kłęczkowo), GOPS w Stolnie (współpraca z PUP w Chelmnie, NGO)

Tak jak wskazano w tabeli 30 prognozowanymi rezultatami projektu będą:

1. Produkt (wpisujący się w Lokalną Strategię Rozwoju LGD „Vistula – Terra Culmensis” oraz RPO WK-P na lata 2014-2020 – Oś 11):

- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 60 osób w tym z obszaru Małego Czystego i Kłęczkowa (miejscowości objęte GPR) - 20 osób;

2. Rezultat (wpisujący się w Lokalną Strategię Rozwoju LGD „Vistula – Terra Culmensis” oraz RPO WK-P na lata 2014-2020 – Oś 11):

- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym , poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 3 osoby, w tym z obszaru Małego Czystego i Kłęczkowa (miejscowości objęte GPR) - 2 osoby
- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym , pracujących po opuszczeniu programu (w tym osoby pracujące na własny rachunek) – 2 osoby , w tym z obszaru Kłęczkowa (miejscowości objęte GPR) - 1 osoba
- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna – 28 osób , w tym z obszaru Małego Czystego i Kłęczkowa (miejscowości objęte GPR) - 20 osób
- liczba osób biorących udział w szkoleniach podnoszące kompetencje i/lub dające nowe umiejętności zawodowe i społeczne – 5 , w tym 2 z obszaru objętego GPR tj. Małego Czystego i Kłęczkowa (miejscowości objęte GPR) – po 1 osobie (jeśli potrzeba wyniknie z indywidualnej diagnozy potrzeb)

Szczegółowy zakres w/w projektów dla obszarów rewitalizacji znajduje się w rozdziale 9 Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 31. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) ²⁴	Lp.	Typ przedsięwzięcia ²⁵	Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne
CEL REWITALIZACJI: Poprawa jakości życia poprzez podniesienie kompetencji, wiedzy i umiejętności funkcjonowania w lokalnej społeczności oraz poziomu edukacji wraz z rozwojem infrastruktury służącej mieszkańcom			
Kierunek działań: 1. Aktywizacja społeczna, edukacyjna i zawodowa społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym			
2	1.	S	<p>Centrum Aktywności Lokalnej w Stolnie Gmina Stolno</p> <p>Projekt realizowany przez Gminę Stolno. Projekt obejmował będzie kontynuację działalności Centrum Aktywności Lokalnej (CAL) w Stolnie, ze szczególnym uwzględnieniem skierowania również działań do mieszkańców z obszaru objętego gminnym programem rewitalizacji tj. mieszkańców Małego Czystego (miejscowość znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie Stolna, będą to działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, głównie osób starszych oraz dzieci i młodzieży, w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym (pierwszy typ projektu – SzOOP Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR) oraz działania wspierające rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej (drugi typ projektu - - SzOOP Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR).</p> <p>W ramach projektu planuje się wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ działania wspierające rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej, skierowane do wszystkich grup wiekowych ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia dla osób w wieku poprodukcyjnym. Prowadzone będą z wykorzystaniem np.: usług wzajemnościowych, samopomocowych, lidera lub animatora aktywności lokalnej oraz obywatelskiej i inne rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej) W celu integracji mieszkańców zaplanowano warsztaty oraz spotkania oraz imprezy integracyjne (m.in. klub seniora, warsztaty kulinarne połączone z degustacją, warsztaty rękodzieła, spotkania integracyjne, zajęcia sportowo-rekreacyjne, rywalizację sportową itp.). W wyniku tych działań przewiduje się zwiększenie integracji rówieśniczej i międzypokoleniowej oraz rozwój świadomości społecznej w zakresie wspierania i pomocy osobom starszym. ▪ działania edukacyjne i wspierające, skierowane do dzieci i młodzieży, wspomagające proces nauczania dzieci z problemami w nauce (korepetycje, nauka j. obcego, rozwój kompetencji społecznych). W ramach tych działań przewiduje się działania w ramach klubów samopomocy i klubów młodzieżowych ze wsparciem ze strony podmiotów edukacyjnych. W przypadku zdefiniowania potrzeb w zakresie np. działań socjoterapeutycznych przewiduje się możliwość utworzenia w ramach CAL świetlicy środowiskowej. W ten sposób zostanie podjęta próba zniwelowania dysproporcji w poziomie nauczania pomiędzy miastem i wsią (wyniki egzaminów końcowych).

²⁴ 1 – Kłęczkowo 2 – Małe Czyste.

²⁵ S – społeczny, G-gospodarczy, Ś – środowiskowy, PF – przestrzenno-funkcjonalny, T - techniczny

			<p>Łączna liczba osób z terenu Gminy Stolno objęta projektem 30 z tego z obszaru rewitalizacji 10 osób (miejscowość Małe Czyste).</p> <p>Prognozowane rezultaty:</p> <p>1. Produkt (wpisująca się w LSR dla LGD „Vistula-Terra Culmensis – Rozwój przez Tradycję” oraz RPO WK-P 2014-2020 oś 11.): - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - 30 osób (Małe Czyste – 10 osób)</p> <p>2. Rezultat (wpisująca się w LSR dla LGD „Vistula-Terra Culmensis – Rozwój przez Tradycję” oraz RPO WK-P 2014-2020 oś 11.): - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna – 14 osób (Małe Czyste – 10 osób)</p>
1,2	2.	S	<p>Nowa jakość edukacji w szkołach podstawowych i gimnazjalnych Gmin Chełmno i Stolno</p> <p>Projekt partnerski: Gmina Chełmno – Lider Projektu, Gmina Stolno – Partner Projektu. Projekt polega na udzieleniu wsparcia uczniom szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Gminy Chełmno i Stolno, w tym uczniów z obszaru Klęczkowa i Małego Czystego w zakresie: doradztwa edukacyjno – zawodowego, wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, nabycia kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy w obszarze nauk matematyczno – przyrodniczych, języków obcych oraz umiejętności i zachowań niezbędnych na rynku pracy poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych. Łączna liczba uczniów z terenu Gminy Stolno objęta projektem: <u>192 osoby z tego z Klęczkowa 6 uczniów i z Małego Czystego 24 uczniów</u>. Realizacja projektu przyczyni się do podniesienia poziomu edukacji w szkołach, do których uczęszczają uczniowie z terenu Małego Czystego i Klęczkowa.</p> <p>Prognozowane rezultaty:</p> <p>Liczba uczniów którzy nabyli kompetencje po opuszczeniu programu – 96 osób w tym z obszaru rewitalizacji 15 osób</p> <p>Liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi - 96 osób w tym z obszaru rewitalizacji 15 osób</p> <p>Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych - 96 osób w tym z obszaru rewitalizacji 15 osób</p>
1,2	3.	S	<p>Zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego w Gminie Stolno (w Szkole Podstawowej w Stolnie i Szkole Podstawowej w Robakowie)</p> <p>Projekt realizowany ze środków RPO WK-P na lata 2014-2020 w ramach Osi priorytetowej 10; Działanie 10.2.; Poddziałanie 10.2.1. oraz ze środków własnych Gminy Stolno, powiązane z problemem niskiej jakości edukacji zdefiniowanymi na terenie Klęczkowa (rejon SP w Robakowie) i Małego Czystego (rejon SP w Stolnie). Realizacja projektu umożliwi wcześniejsze rozpoczęcie edukacji dla dzieci w wieku 3-5 lat i przygotowanie ich do kolejnych etapów edukacji, a tym samym pomoże w podniesieniu poziomu edukacji w szkołach rejonowych, do których uczęszczają dzieci z obszarów objętych rewitalizacją.</p> <p>Projektem objętych zostanie łącznie 94 dzieci z terenu Gminy Stolno, w tym z terenów objętych GPR 17 dzieci tj. z Małego Czystego 13 dzieci i z Klęczkowa – 4 dzieci.</p> <p>Prognozowane rezultaty projektu:</p> <p>Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej – 94 dzieci w tym z Małego Czystego 13 dzieci i z Klęczkowa – 4 dzieci</p>

			Liczba dzieci które dzięki uczestnictwu w zajęciach dodatkowych zwiększyły swoje szanse edukacyjne – 75 dzieci w tym z Małego Czystego - 10 dzieci i Klęczkowa - 3 dzieci
2	4.	S	<p>Aktywizacja społeczna, zawodowa i edukacyjna osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w Gminie Stolno</p> <p>Projekt realizowany przez Gminę Stolno gdzie bezpośrednim realizatorem jest Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Stolnie w partnerstwie z PUP z Chełmna oraz z NGO. Celem projektu jest aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców Gminy Stolno - 38 osób (w tym 4 osoby z niepełnosprawnościami) z tego z terenu objętego GPR – 1 osoba (Małe Czyste). Osobami objętymi projektem są osoby z grona osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Celem projektu jest zmniejszenie izolacji i marginalizacji tych grup poprzez integrację społ. oraz wyposażenie ich w umiejętności i kwalifikacje zawodowe. Oczekiwane rezultaty: podniesienie kompetencji społeczno-zawodowych; zwiększenie motywacji do działania; wzmocnienie wiary we własne możliwości; podniesienie samooceny, zwiększenie poczucia wpływu na własne życie, zmniejszenie marginalizacji i izolacji społecznej; nabycie umiejętności społecznych oraz umiejętności kreatywnego i zdrowego spędzania czasu wolnego. Działania w ramach projektu realizowane są w oparciu o kontrakt socjalny i Program Aktywności Lokalnej (PAL) z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji (aktywizacji społecznej, edukacyjnej, zawodowej).</p> <p>Prognozowane rezultaty:</p> <p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – 38 osób w tym 1 osoba z Małego Czystego</p> <p>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - 4 osoby</p> <p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - 38 osób, w tym 1 osoba z obszaru objętego GPR (Małe Czyste)</p> <p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu - 3 osoby</p> <p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - 9 osób w tym 1 osoba z obszaru objętego GPR (Małe Czyste)</p>
2	5.	S	<p>Szkolenia I i II stopnia dla członków OSP Małe Czyste dające uprawnienia do bycia czynnym strażakiem w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym na obszarze rewitalizacji – 9 osób z obszaru objętego GPR (Małe Czyste). Projekt realizowany przez NGO (OSP Małe Czyste)</p>
Kierunek działań: 2. Utworzenie infrastruktury aktywizacji społecznej i zawodowej oraz poprawa stanu i rozwój infrastruktury technicznej			
1,2	6.	T	<p>Budowa mikroinstalacji prosumenckich wykorzystujących odnawialne źródła energii służących do wytwarzania energii cieplnej (kolektory słoneczne) w budynkach mieszkalnych na terenie Gminy Stolno</p> <p>Projekt realizowany przez Gminę Stolno. Projekt polega na budowie mikroinstalacji prosumenckich wykorzystujących odnawialne źródła energii do wytwarzania energii cieplnej (kolektory słoneczne) i elektrycznej (instalacje fotowoltaiczne) na budynkach mieszkalnych oraz obiektach użyteczności publicznej zlokalizowanych na terenie Gminy Chełmno. W ramach zadania zamontowanych zostanie łącznie 151</p>

			instalacji, z czego 10 instalacji (kolektory słoneczne) na obszarze rewitalizacji (9 - Małe Czyste i 1 - Kłęczkowo).
1,2	7.	PF	<p>Zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego w Gminie Stolno – Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Robakowie – Utworzenie Zespołu Przedszkolnego przy Szkole Podstawowej w Robakowie oraz Adaptacja pomieszczeń Szkoły Podstawowej w Stolnie.</p> <p>Projekt realizowany ze środków RPO WK-P na lata 2014-2020 w ramach Osi priorytetowej 6; Działanie 6.3.; Poddziałanie 6.3.1 oraz ze środków własnych Gminy Stolno, powiązane z problemem niskiej jakości edukacji zdefiniowanymi na terenie Kłęczkowa (rejon Szkoły Podstawowej w Robakowie) i Małego Czystego (rejon Szkoły Podstawowej w Stolnie). Realizacja projektu umożliwi wcześniejsze rozpoczęcie edukacji dla dzieci w wieku 3-5 lat i przygotowanie ich do kolejnych etapów edukacji, a tym samym pomoże w podniesieniu poziomu edukacji w szkołach rejonowych, do których uczęszczają dzieci z obszarów objętych rewitalizacją.</p> <p>Prognozowane rezultaty:</p> <p>Liczba nowych miejsc w infrastrukturze przedszkolnej – 40 miejsc z tego 25 w Szkole Podstawowej w Robakowie, która swoim obwodem szkolnym obejmuje również miejscowość Kłęczkowo (miejscowość objętą GPR) oraz 15 w Szkole Podstawowej w Stolnie, która swoim obwodem obejmuje również miejscowość Małe Czyste (Miejscowość objętą GPR)</p> <p>Liczba osób korzystających z objętej wsparciem infrastruktury przedszkolnej – 134 osoby w tym z terenów objętych GPR 17 dzieci tj. z Małego Czystego 13 dzieci i z Kłęczkowa – 4 dzieci.</p>

Źródło: Opracowanie na podstawie zgłoszonych fiszek projektowych

Zgodnie z art.15 ust. 3 ustawy o rewitalizacji, przedsięwzięcia rewitalizacyjne zamieszczone w Gminnym Programie Rewitalizacji mogą być realizowane również poza obszarem rewitalizacji, jeżeli wynika to z ich specyfiki.

Rozdział 9. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji

Komplementarność głównych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Podczas programowania procesu rewitalizacji nadrzędną zasadą jaką kierowano się przy wyborze projektów rewitalizacyjnych było zapewnienie ich **komplementarności** w różnych wymiarach, przede wszystkim przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania. Zastosowano również tzw. **formułę projektów zintegrowanych**, która polega na tym, że w przypadku realizacji projektów infrastrukturalnych, **są one niezbędne do zrealizowania projektów „miękkich” finansowanych m. in. ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego**, ukierunkowanych na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych występujących na obszarze wskazanym do rewitalizacji. **Projekty infrastrukturalne pełnią jedynie funkcję uzupełniającą dla projektów społecznych, a ich realizacja jest konieczna dla prowadzenia działań społecznych.** W „Zasadach programowania” wskazano, że „mając na uwadze konieczność wzmocnienia kompleksowości przedsięwzięć rewitalizacyjnych Instytucja Zarządzająca RPO **dla projektów, które objęte są dofinansowaniem w ramach działania 7.1 przewiduje zastosowanie formuły projektów zintegrowanych.** W związku z powyższym w przypadku projektów zaplanowanych do wsparcia w ramach powyższego działania wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie projektu zobowiązany będzie wykazać, iż zrealizował lub planuje realizację projektu „miękkiego”, finansowanego ze środków EFS, ukierunkowanego na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów społecznych występujących na danym obszarze, któremu podporządkowany zostanie przedmiotowy projekt infrastrukturalny”.

Poniższy schemat przedstawia koncepcję zintegrowania poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z projektami realizowanymi w ramach tych przedsięwzięć.

Tabela 32. Realizacja koncepcji projektów zintegrowanych w odniesieniu do głównych projektów rewitalizacyjnych

Projekt wiodący	Projekt uzupełniający
Klęczkowo	
1. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja I 2. Centra aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja II 3. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja III	6. Modernizacja wraz z remontem wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Klęczkowie
Uzasadnienie zintegrowania	
<p>W Klęczkowie w wyniku przeprowadzonej diagnozy zostały zidentyfikowane następujące problemy społeczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) starzejące się społeczeństwo – stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym na tym obszarze wyniósł 25,00%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 16,1%, b) bezrobocie długotrwałe – udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych na tym obszarze wyniósł 37,5%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 24,7%, c) wysoki stopień uzależnienia od korzystania ze świadczeń pomocy społecznej – udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem na tym obszarze wyniósł 14%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 9,9%. <p>Aby przeciwdziałać zdiagnozowanym problemom będącym przyczyną stanu kryzysowego na obszarze Klęczkowa zaplanowano szereg działań mających na celu aktywizację społeczno – zawodową mieszkańców. Działania te będą realizowane w ramach 3 projektów wiodących, którymi są:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja I 2. Centra aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja II 	

3. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja III

Planowane zadania w ramach CAL w Kłęczkowie oraz w ramach CAL w Trzebieluchu, które będą obejmowały mieszkańców miejscowości Kłęczkowo będą stanowiły kompleksową usługę wsparcia uczestników projektu, przyczyniającą się do rozwiązania zdiagnozowanych u nich problemów. Dobór działań będzie uzależniony od indywidualnej diagnozy każdego uczestnika. W ramach projektu planuje się wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym takich jak:

- działania wspierające rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej, skierowane do wszystkich grup wiekowych **ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia dla osób w wieku poprodukcyjnym oraz osób bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych**. Prowadzone będą z wykorzystaniem np.: usług wzajemnościowych, samopomocowych, lidera lub animatora aktywności lokalnej oraz obywatelskiej i inne rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej) W celu integracji mieszkańców zaplanowano warsztaty oraz spotkania i imprezy integracyjne (m.in. klub seniora, warsztaty kulinarne połączone z degustacją, warsztaty rękodzieła, spotkania integracyjne, zajęcia sportowo-rekreacyjne i rywalizację sportową, polepszające stan zdrowia i kondycję zwłaszcza osób starszych itp.). W wyniku tych działań przewiduje się zwiększenie integracji rówieśniczej i międzypokoleniowej oraz rozwój świadomości społecznej w zakresie wspierania i pomocy osobom starszym.
- działania ukierunkowane na wzrost aktywności zawodowej oraz zmniejszenie poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego, związanego m.in. z oddaleniem od rynku pracy, degradacją obszarów w tym poprzez poprawę warunków uczestnictwa osób w trudnej sytuacji w życiu społecznym i gospodarczym. W ramach projektu planuje się kursy/szkolenia podnoszące kompetencje i/lub dające nowe umiejętności zawodowe i społeczne dla **osób zagrożonych wykluczeniem społeczno-zawodowym z podobszaru rewitalizacji Kłęczkowo w szczególności dla osób w wieku poprodukcyjnym, osób bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych**. Przewidziano także trening kompetencji społecznych poprzez organizację spotkań m.in. z psychologiem, pedagogiem, doradcą zawodowym, specjalistami ds. zdrowego stylu życia, uzależnień oraz zajęcia interpersonalne dla osób pozostających bez pracy z zakresu rozmów kwalifikacyjnych, wypełniania dokumentów itp.,

Ww. koncentracja zjawisk kryzysowych dotyczy w największym stopniu mieszkańców budynku gminnego w Kłęczkowie, w którym zamieszkują osoby wykluczone społecznie i zawodowo. Budynek wraz z otoczeniem stanowi przestrzeń zdegradowaną (o której mowa w podrozdziale 3.2, str. 34). **Na 100 mieszkańców miejscowości Kłęczkowo blisko 30 spośród nich to mieszkańcy tego budynku i jednocześnie podopieczni GOPS w Stolnie**. W budynku oprócz pomieszczeń wykorzystywanych na cele lokali socjalnych i mieszkań komunalnych, znajdują się również pomieszczenia o funkcjach innych niż mieszkaniowe, które będą stanowić bazę do stworzenia miejsca spotkań dla mieszkańców i realizacji celów społecznych.

Dlatego też planuje się realizację projektu **Modernizacja wraz z remontem wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Kłęczkowie**, bez wykonania którego nie będzie możliwości prowadzenia działań społecznych w Kłęczkowie.

Na bazie wyremontowanych pomieszczeń powstanie Centrum Aktywności Lokalnej. Na terenie wsi brak innych budynków gminnych, które można by zaadaptować do celów społecznych. Jednak stan techniczny budynku, jest fatalny i wymaga jak najszybszego remontu. W celu utworzenia w nim CAL dla miejscowości Kłęczkowo, należy nie tylko dostosować pomieszczenia przeznaczone do działań przyczyniających się do rewitalizacji społecznej miejscowości o dużej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, ale również przeprowadzić remonty części wspólnych budynku, których stan techniczny wymaga natychmiastowej interwencji, a które zostały opisane w podrozdziale 5.1. Bez tych dodatkowych prac remontowych na częściach wspólnych nie byłoby możliwe zagospodarowanie pomieszczeń na CAL.

Ze względu na duże nasilenie występujących na terenie Kłęczkowa problemów społecznych oraz brak innych pomieszczeń i gruntów komunalnych, możliwych do wykorzystania na cele społeczne, istnieje uzasadniona społecznie i ekonomicznie potrzeba podjęcia działań na rzecz adaptacji budynku do celów rozwoju społecznego (utworzenia świetlicy, w której prowadzone będą działania aktywizacyjne w ramach Centrum Aktywności Lokalnej) i spełniających kryteria uznania za działania rewitalizacyjne, mimo kontynuacji dodatkowego użytkowania mieszkaniowego.

Jedynie przeprowadzenie wszystkich powyżej wskazanych projektów w formule zintegrowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych pozwoli osiągnąć planowane efekty i wyprowadzić obszar Kłęczkowa ze stanu kryzysowego i osiągnąć cele rewitalizacji w postaci przekształcenia przestrzeni zdegradowanej na cele aktywizacji społecznej oraz

zwiększenia partycypacji w życiu społecznym dla społeczności w rejonach o wysokim uzależnieniu od świadczeń pomocy społecznej.

Projekt wiodący	Projekt uzupełniający	Projekt dodatkowy
Małe Czyste		
<p>1. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja I</p> <p>2. Centra aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja II</p> <p>3. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja III</p>	<p>5. Przebudowa boiska sportowego wraz z utworzeniem zaplecza rekreacyjnego z przeznaczeniem na Plenerowe Centrum Aktywności Lokalnej w Małym Czystym</p>	<p>4. Budowa sieci kanalizacyjnej i wymiana sieci wodociągowej w sołectwie Małe Czyste oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków</p> <p>7. Centrum Aktywności Lokalnej w Małym Czystym – budowa budynku, zagospodarowanie terenu wokół centrum w tym mała architektura oraz wyposażenie</p>

Uzasadnienie zintegrowania

W Małym Czystym w wyniku przeprowadzonej diagnozy zostały zidentyfikowane następujące problemy społeczne:

- a) starzejące się społeczeństwo – udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem na tym obszarze wyniósł 15,00%, przy średniej dla Gminy wynoszącej 11,0%,
- b) niski poziom kształcenia – miejscowość należy do rejonu obsługi szkoły, w której względny wynik sprawdzianu szóstoklasistów w roku 2014/2015 był niższy niż w roku 2013/2014.

Aby przeciwdziałać zdiagnozowanym problemom będącym przyczyną stanu kryzysowego na obszarze Małego Czystego zaplanowano szereg działań mających na celu aktywizację społeczno – zawodową mieszkańców. Działania te będą realizowane w ramach 3 projektów wiodących, którymi są:

1. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja I
2. Centra aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja II
3. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja III

Planowane zadania w ramach CALi w Małym Czystym będą stanowiły kompleksową usługę wsparcia uczestników projektu w edycji I, II i III, przyczyniającą się do rozwiązania zdiagnozowanych u nich problemów. Dobór działań będzie uzależniony od indywidualnej diagnozy każdego uczestnika. Diagnoza zostanie m.in. przygotowana przez pracowników GOPS w Stolnie oraz Szkołę Podstawową w Stolnie. Będą skierowane do różnych grup odbiorców, zwłaszcza do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, zgodnie ze zdiagnozowanymi problemami: **osób w wieku poprodukcyjnym, dzieci i młodzieży, osób bezrobotnych (szczególnie powyżej 50 roku życia),** podopiecznych GOPS.

W ramach projektu planuje się wdrożenie rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym takich jak:

- działania wspierające rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej, skierowane do wszystkich grup wiekowych **ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia dla osób w wieku poprodukcyjnym**. Prowadzone będą z wykorzystaniem np.: usług wzajemnościowych, samopomocowych, lidera lub animatora aktywności lokalnej oraz obywatelskiej i inne rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej). W celu integracji mieszkańców zaplanowano zarówno działania na bazie CAL powstałego w świetlicy wiejskiej, jak i działania prowadzone na bazie plenerowego CAL. Będą to zarówno zajęcia warsztatowe jak i spotkania i imprezy integracyjne (m.in. założenie klubu seniora, warsztaty kulinarne połączone z degustacją, warsztaty rękodzieła, spotkania integracyjne, zajęcia sportowo-rekreacyjne, rywalizacja sportowa itp.). W wyniku tych działań przewiduje się zwiększenie integracji rówieśniczej i międzypokoleniowej oraz rozwój świadomości społecznej w zakresie

wspierania i pomocy osobom starszym.

- działania edukacyjne i wspierające, **skierowane do dzieci i młodzieży**, wspomagające proces nauczania dzieci z problemami w nauce (korepetycje, nauka j. obcego, rozwój kompetencji społecznych). W ramach tych działań przewiduje się działania w ramach klubów samopomocy i klubów młodzieżowych ze wsparciem ze strony podmiotów edukacyjnych. W przypadku zdefiniowania potrzeb w zakresie np. działań socjoterapeutycznych przewiduje się możliwość utworzenia w ramach CAL świetlicy środowiskowej. W ten sposób zostanie podjęta próba zniwelowania dysproporcji w poziomie nauczania pomiędzy miastem i wsią (wyniki egzaminów końcowych).
- dodatkowo przewiduje się przeprowadzenie zajęć skierowanych dla osób bezrobotnych oraz podopiecznych GOPS zwłaszcza powyżej 50 roku życia w zakresie szkoleń umożliwiających zdobycie nowych umiejętności zawodowych i społecznych lub podnoszących ich kompetencje (wyłącznie w przypadku potrzeby wynikającej z przeprowadzonej na etapie realizacji projektu diagnozy potrzeb).

Jednakże realizacja powyższych projektów społecznych w opisanym powyżej zakresie będzie możliwa tylko i wyłącznie w sytuacji przygotowania odpowiedniej infrastruktury do realizacji tych przedsięwzięć.

W ramach działań infrastrukturalnych, przyczyniających się do rewitalizacji społeczno-gospodarczej miejscowości o koncentracji negatywnych zjawisk społecznych zaplanowano stworzenia na bazie dotychczasowej remizy OSP, pomieszczeń na potrzeby CAL w Małym Czystym (zadanie „**Centrum Aktywności Lokalnej w Małym Czystym – budowa budynku, zagospodarowanie terenu wokół centrum w tym mała architektura oraz wyposażenie**” realizowane ze środków własnych gminy Stolno) oraz przebudowę byłego szkolnego boiska pozostającego po zlikwidowanej w miejscowości Małe Czyste szkole podstawowej (w ramach realizacji projektu „**Przebudowa boiska sportowego wraz z utworzeniem zaplecza rekreacyjnego z przeznaczeniem na Plenerowe Centrum Aktywności Lokalnej w Małym Czystym**”), polegającą na utworzeniu miejsca do rekreacji składającego się m.in. z wiaty z zapleczem kuchenne - socjalnym wyposażonej w niezbędny sprzęt typu ławy, stoły, drobny sprzęt AGD; miejsce do organizacji imprez otwartych plenerowych; miejsca do drużynowych gier sportowych np. koszykówka, siatkówka, piłka ręczna, piłka nożna; miejsca parkingowe, z przeznaczeniem na Plenerowe Centrum Aktywności Lokalnej, stanowiące miejsce prowadzenia w ramach CAL w Małym Czystym plenerowych działań nakierowanych na integrację oraz rozwój kompetencji społecznych, takich jak np. współorganizacja przez uczestników CAL festynów z okazji Dnia Dziecka, Dnia seniora i innych okazji ważnych dla całej społeczności, czy też organizacja zajęć sportowych i rozgrywek drużynowej rywalizacji sportowej dla całej społeczności. Plenerowe Centrum Aktywności Lokalnej ma być dodatkową ofertą dla mieszkańców i pobudzać do zróżnicowanej aktywności społecznej i integracji. Miejscowość Małe Czyste nie posiada plenerowego miejsca rekreacji, a pozostałe poszkolne boisko jest jedynym miejscem które można zagospodarować na taki cel. Najbliższe miejsce rekreacji jest w sąsiedniej miejscowości oddalone o ponad 5 kilometrów. Ze względu na występowanie na terenie miejscowości Małe Czyste przestrzeni zdegradowanych tj. obszaru po zlikwidowanej szkole podstawowej, którego właścicielem jest Gmina Stolno oraz na występowanie problemu starzejącego się społeczeństwa – zagospodarowanie tego obszaru powinno doprowadzić w przyszłości do zmniejszenia różnic w strukturze ludności tj. zwiększenia się liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym. Podnoszenie atrakcyjności obszaru zdegradowanego objętego Gminnym Programem Rewitalizacji poprzez zagospodarowywanie przestrzeni zdegradowanych pod potrzeby prowadzenia działań społecznych nakierowanych na aktywizację i integrację społeczną w dłuższej perspektywie będzie przyczyniała się do zmniejszania się negatywnych zjawisk społecznych.

Dodatkowo na terenie Małego Czystego planuje się realizację projektu infrastrukturalnego pt. „**Budowa sieci kanalizacyjnej i wymiana sieci wodociągowej w sołectwie Małe Czyste oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków**”. Poprawa infrastruktury wodno – kanalizacyjnej na tym obszarze ma na celu rozwiązanie zidentyfikowanych problemów występujących w sferze przestrzenno – funkcjonalnej (o których mowa w podrozdziale 3.2. w tabeli 19, str. 35 GPR) oraz poprawę jakości życia mieszkańców, a tym samym ich pobudzenie do aktywizacji społecznej i społeczno – zawodowej zabezpieczając im podstawowe potrzeby bytowe.

Działania zaplanowane do realizacji na terenie Małego Czystego, w szczególności w ramach projektu CALi w Małym Czystym przyczynią się do wzrostu aktywizacji społecznej oraz rozwinięcia form opieki i aktywizacji dla osób starszych. Wymienione działania, w tym również działania zmierzające do podniesienia poziomu edukacji oraz inne działania skierowane do dzieci i młodzieży (np. zwiększenie umiejętności społecznych), przyczynią się do zmniejszenia problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji w miejscowości Małe Czyste tj. niskiego poziomu kształcenia czy problemów starzejącego się społeczeństwa.

Logika interwencji przedstawiona w powyższym zestawieniu tabelarycznym jest zgodna z „Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych...”. W przypadku projektów „miękkich” zaplanowanych do wsparcia w ramach osi 11 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego (w przypadku Gminy Stolno są to „Centra Aktywności Lokalnej”), ukierunkowanych na rozwiązanie zdiagnozowanych problemów społecznych występujących m.in. na obszarze rewitalizacji, podporządkowane zostaną im projekty infrastrukturalne planowane do sfinansowania w ramach osi 7 RPO WK-P na lata 2014-2020, są to „Przebudowa boiska sportowego wraz z utworzeniem zaplecza rekreacyjnego z przeznaczeniem na Plenerowe Centrum aktywności Lokalnej w Małym Czystem” oraz projekt „Modernizacja wraz z remontem wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Kłęczkowie”. Takie podejście zastosowano również wobec pozostałych projektów inwestycyjnych, na których realizację planuje się pozyskać środki inne niż ze wskazanej osi 7 (środki z innych działań RPO WK-P, środki z PROW, krajowych programów operacyjnych, innych programów krajowych i zagranicznych, z WFOŚiGW, PUP czy z budżetu gminy).

Na etapie tworzenia programu zadbano o to, aby pozostawał on spójny z innymi dokumentami strategicznymi (przede wszystkim z Lokalną Strategią Rozwoju LGD „Vistula – Terra Culmensis” i Strategią Rozwoju Gminy Stolno). Takie podejście pozwoli zapewnić, że przeprowadzona rewitalizacja będzie częścią kompleksowej wizji rozwoju gminy. Jednocześnie wskazane w programie projekty rewitalizacyjne nie kolidują z innymi przedsięwzięciami planowanymi do realizacji przez Gminę Stolno.

W miejscowościach objętych rewitalizacją brak jest obecnie świetlic wiejskich oraz terenów sportowo – rekreacyjnych, na bazie których mogłyby być prowadzone działania z zakresu integracji o charakterze środowiskowym i animacji lokalnej społeczności oraz aktywizacji społeczno-zawodowej. Ważnym elementem jest także poprawienie jakości życia mieszkańców mieszkań komunalnych i socjalnych znajdujących się na obszarze objętym rewitalizacją (miejscowość Kłęczkowo), gdzie osoby te w większości są podopiecznymi GOPS w Stolnie i to do nich należy również kierować działania społeczne w ramach realizowanych projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Także poprawa infrastruktury wodno – kanalizacyjnej na obszarze objętym rewitalizacją ma na celu poprawę jakości życia mieszkańców tych obszarów, a tym samym ich pobudzenie do aktywizacji społecznej i społeczno – zawodowej zabezpieczając im podstawowe potrzeby bytowe. Mając powyższe na względzie realizacja projektów infrastrukturalnych takich jak: modernizacja wraz z remontem (części wspólnych) wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Kłęczkowie (wraz z remontem pomieszczeń niemieszkalnych na potrzeby utworzenia świetlicy wiejskiej służącej na stworzenie Centrum Aktywności Lokalnej), przebudowa boiska sportowego wraz z utworzeniem zaplecza rekreacyjnego z przeznaczeniem na Plenerowe Centrum Aktywności Lokalnej w Małym Czystem, a także budowa Centrum Aktywności Lokalnej w Małym Czystem (budowa budynku, zagospodarowanie terenu wokół centrum w tym mała architektura oraz wyposażenie), budowa sieci kanalizacyjnej i wymiana sieci wodociągowej w sołectwie Małe Czyste (w tym podłączenie m.in. świetlicy wiejskiej i centrum rekreacji przeznaczonego na Plenerowe Centrum Aktywności Lokalnej do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej), jest niezbędnym działaniem uzupełniającym przyczyniającym się do likwidacji istotnych problemów społecznych na obszarach objętych rewitalizacją. Bez tych zadań infrastrukturalnych nie byłaby możliwa realizacja projektów społecznych.

W obecnej chwili prowadzenie działań z zakresu rewitalizacji społecznej w tych miejscowościach jest utrudnione. Dlatego pierwszym krokiem jaki należy podjąć w ramach rewitalizacji

jest realizacja przedsięwzięć infrastrukturalnych, a w kolejnym kroku na bazie powstałej infrastruktury prowadzone będą zaplanowane przedsięwzięcia społeczne.

Realizacja poszczególnych projektów rewitalizacyjnych spowoduje wyeliminowanie lub złagodzenie konkretnych problemów, których występowanie zostało zdiagnozowane na terenie objętym rewitalizacją, ale także przyczyni się do wzmocnienia występujących potencjałów.

Projekty realizowane są w szerszym zakresie, ponieważ uzasadnione ekonomicznie jest prowadzenie wspólnych działań w tych zakresach w skali gminy. Wynika to również z faktu, że minimalna wartość projektu w przypadku projektów edukacyjnych i dotyczących aktywnego włączenia społecznego, które mają być współfinansowane ze środków RPO WK-P na lata 2014 – 2020 wynosi 100 tys. zł. (zgodnie z SzOOP RPO WK-P 2014 – 2020). **Należy jednak podkreślić, że efekty tych działań będą wpływać korzystnie na rozwój obszaru rewitalizacji i przyczynią się do łagodzenia występujących na nim problemów.** Dlatego też wskazano jako działania uzupełniające do przedsięwzięć podstawowych, projekty nr 1,2,3 oraz 7 zawarte w tabeli nr 31 pn. uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które są odpowiedzią na problem niskiej jakości kształcenia na obszarze rewitalizacji (głównie w miejscowości Male Czyste), a projekty nr 9 i 5 odpowiadają na problem bezrobocia i trudnej sytuacji ekonomicznej mieszkańców obszaru rewitalizacji (głównie w miejscowości Kłęczkowo). Projekt nr 5 dzięki rozwojowi odnawialnych źródeł energii wpływa na zmniejszenie poziomu niskiej emisji i w rezultacie prowadzi do poprawy sfery środowiskowej i dobrostanu społeczności lokalnych (problemy te wskazana zarówno w miejscowości Kłęczkowo jak i Male Czyste). Dodatkowe projekty infrastrukturalne mają na celu zaspokojenie potrzeb mieszkańców wynikających ze szczegółowej diagnozy oraz aktywizację mieszkańców wokół wspólnych celów.

Działania uzupełniające będą realizowane w oparciu o:

- partnerstwo z innymi podmiotami zaangażowanymi w pracę na rzecz społeczności lokalnych (np. GOPS Stolno, PUP, NGO itp.),
- wykorzystanie zasobów personalnych (animatory, lokalni liderzy), lokalowych i technicznych (np. świetlice wiejskie, obiekty rekreacyjne) na potrzeby aktywizacji uczestników projektu, będących najbliższym miejscem ich zamieszkania,
- budowanie lokalnych grup wsparcia podnoszących motywację do aktywności społecznej i zawodowej,
- partnerskie podejście do pracy z uczestnikami projektu (analiza sytuacji grupy docelowej projektu, opracowanie i realizacja grupowego i indywidualnego planu działania),
- włączanie uczestników projektu do działań na rzecz społeczności lokalnych,
- podnoszenie mobilności komunikacyjnej uczestników projektu poprzez usuwanie zarówno barier technicznych jak i mentalnych.

Dodatkowe działania nastawione na rozwiązywanie/łagodzenie problemów społecznych zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji:

W związku z tym, że jednym z głównych problemów społecznych zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji w sołectwie Male Czyste i Kłęczkowo jest bezrobocie i powiązana z nim trudna sytuacja ekonomiczna mieszkańców, na terenie tym planuje się podejmować różnorakie działania skoncentrowane

na aktywizacji zawodowej mieszkańców. W Centrach Aktywności Lokalnej będą działania MCAZ (Mobilne Centrum Aktywizacji Zatrudnienia). Powiatowy Urząd Pracy wspólnie z Gminą Stolno, Gminny Ośrodkiem Pomocy Społecznej i NGO będzie prowadził działania aktywizacyjne w terenie.

Mobilne Centrum Aktywizacji Zatrudnienia będzie polegać na prowadzeniu działań z zakresu aktywizacji zawodowej osób zarejestrowanych w PUP jako bezrobotne mieszkających na obszarach wiejskich – Małe Czyste i Kłęczkowo (zgodnie z definicją GUS), które z uwagi na utrudniony dostęp do Centrum Aktywizacji Zawodowej w PUP do tej pory w ogóle lub w niewielkim zakresie korzystały z usług i instrumentów rynku pracy. MCAZ realizowany będzie w partnerstwie.

Realizowane będą **instrumenty rynku pracy**, które obejmą mieszkańców z obszaru rewitalizacji – staże zawodowe, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne – rocznie wsparcie zostanie udzielone minimum 4 osobom bezrobotnym

Prowadzona będzie również promocja działań ukierunkowanych na **wsparcie przedsiębiorczości** - dotacje na założenie własnej działalności i związane z tym tworzenie nowych miejsc pracy – np. we współpracy z LGD „Vistula-Terra Culmensis – Rozwój przez Tradycję” promocja działania związanego z udzielaniem przez LGD premii na założenie własnej działalności; we współpracy z PUP wsparcie na założenie własnej działalności.

Dzięki przeprowadzeniu na obszarach rewitalizacji kompleksowej rewitalizacji łączącej w sposób zintegrowany działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, jakość i poziom życia mieszkańców obszaru rewitalizacji może ulec znacznej poprawie, a tym samym zostanie osiągnięty najważniejszy cel rewitalizacji jakim jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego.

Podczas programowania procesu rewitalizacji nadrzędną zasadą jaką kierowano się przy wyborze projektów rewitalizacyjnych było zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach, przede wszystkim przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania.

Komplementarność międzyokresowa

W latach 2007-2013 na obszarze rewitalizacji realizowano szereg projektów, które świadczą o tym, że działania podjęte w ramach rewitalizacji stanowią kontynuację dotychczasowych kierunków działań. W perspektywie 2007-2013 na wyznaczonym obecnie obszarze rewitalizacji poprawiono stan infrastruktury technicznej oraz realizowano projekty skierowane na podnoszenie jakości edukacji i aktywizację społeczno-zawodową mieszkańców. W latach 2007-2013 m.in. na obszarze rewitalizacji zrealizowano następujące projekty:

- WYKORZYSTAĆ SZANSE, wnioskodawca Gmina Stolno, realizator Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stolnie; POKL, poddziałanie: 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej, wartość projektu: 722 188.29 zł, dofinansowanie z Unii Europejskiej: 613 860,05 zł,
- Aktywna integracja społeczna mieszkańców i mieszkank Gminy Stolno, wnioskodawca i realizator Gmina Stolno, POKL, działanie: 7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji, wartość projektu: 49 999.00 zł, dofinansowanie z Unii Europejskiej: 42 499.15 zł;
- Kurs florystyczny z elementami dekoracji wnętrz dla mieszkańców Gmin Stolno i Chełmno, wnioskodawca, realizator i lider projektu Gmina Stolno, POKL, działanie: 6.3. Inicjatywy lokalne

na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich, wartość projektu: 49 990.00 zł, dofinansowanie z Unii Europejskiej: 42 491.50 zł;

- Lokalne tradycje kulinarne w aktywizacji zawodowej mieszkańców Gminy Stolno, wnioskodawca i realizator Gmina Stolno, POKL, działanie: 6.3. Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich, wartość projektu: 49 970.00 zł, dofinansowanie z Unii Europejskiej: 42 474.50 zł;
- Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej w Gminie Stolno, wnioskodawca i realizator Gmina Stolno, POKL, działanie: 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty, poddziałanie: 9.1.1 Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechniania edukacji przedszkolnej, wartość projektu: 173 823.10 zł, dofinansowanie z Unii Europejskiej: 147 749.64 zł
- Przebudowa drogi Stolno-Male Czyste na odcinku 1,9 km, wnioskodawca i realizator Gmina Stolno, RPO Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013, działanie: 1.1. Infrastruktura drogowa, wartość projektu: 929 789.70 zł, dofinansowanie z Unii Europejskiej: 464 894.85 zł

W obecnej perspektywie w ramach projektu „Aktywizacja społeczna, zawodowa i edukacyjna osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w Gminie Stolno”, realizowanego przez Gminę Stolno poprzez GOPS w Stolnie w partnerstwie z PUP i organizacją pozarządową, w ramach RPO Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (poddziałanie: 9.2.1. Aktywne włączenie społeczne) realizowane są działania skierowane do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, polegające na zmniejszeniu izolacji i marginalizacji tych grup poprzez integrację społeczną oraz wyposażenie ich w umiejętności i kwalifikacje zawodowe. Wartość projektu: 369 050.00 zł, dofinansowanie z Unii Europejskiej: 312 450.00 zł. Projekt ten wykazano w tabeli nr 31 pn. uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

W obecnej perspektywie 2014-2020 w ramach rewitalizacji planuje się realizację przedsięwzięć wykazujących komplementarność z projektami zrealizowanymi w latach 2007-2013 tzn. nastawionych na kompleksowy rozwój tego obszaru, zwłaszcza w sferze społecznej, w zakresie wsparcia osób starszych, bezrobotnych czy korzystających z pomocy społecznej lub z innych przyczyn zagrożonych wykluczeniem.

Komplementarność przestrzenna

Projekty rewitalizacyjne będą realizowane na obszarze rewitalizacji, natomiast zasięg ich oddziaływania będzie dużo większy niż wyznaczony obszar rewitalizacji w miejscowościach Kłęczkowo i Male Czyste, gdyż z efektów rewitalizacji przestrzennej (np. ze zmodernizowanej infrastruktury) będą korzystać nie tylko mieszkańcy obu miejscowości, ale również mieszkańcy innych miejscowości, przedsiębiorcy i turyści, a z efektów projektu dotyczącego zwiększenia poziomu nauczania w szkołach gminnych – uczniowie zarówno z obszarów rewitalizacji, jak i innych obszarów znajdujących się w rejonach Szkoły Podstawowej w Stolnie oraz Szkoły Podstawowej w Robakowie. Dzięki tak dużemu promieniowaniu zaplanowanych projektów, zapewnione zostanie, że program rewitalizacji będzie efektywnie oddziaływał na całą gminę. Dodatkowo w ramach działań rewitalizacyjnych zaplanowano przedsięwzięcia, które realizowane będą na większym terenie niż teren wyznaczony do rewitalizacji – projekty te będą mieć pozytywny wpływ na obszar i mieszkańców gminy, przyczynią się do zwiększenia integracji i aktywizacji społeczności lokalnej.

Prowadzone działania nie spowodują przenoszenia problemów z obszarów rewitalizacji na inne obszary. Nie będą również prowadzić do niepożądanych efektów społecznych, takich jak segregacja społeczna i wykluczenie.

Komplementarność problemowa

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stolno spełnia wymogi komplementarności problemowej i jest dokumentem merytorycznie spójnym, harmonijnie włączonym w system zarządzania Gminy Stolno. Zaplanowane projekty rewitalizacyjne dopełniają się tematycznie, a program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji w niezbędnych aspektach (tj. społecznym i przestrzenno-funkcyjnym). Tym samym prowadzona rewitalizacja ma charakter kompleksowy, a nie fragmentaryczny, a realizowane projekty doprowadzą wskazany obszar do pożądanego stanu, o którym mowa w rozdziale 7. *Cele rewitalizacji i kierunki działań*. GPR Gminy Stolno zawiera:

- opis powiązań niniejszego programu z dokumentami strategicznymi gminy zawiera w zwartej formie rozdział 1. *Powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi*;
- wizję stanu obszaru po zrealizowaniu programu rewitalizacji, która została przedstawiona w rozdziale 6;
- cele rewitalizacji oraz kierunki działań, mające na celu eliminację lub ograniczenie zdiagnozowanych negatywnych zjawisk, które przedstawiono w rozdziale 7;
- listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny (rozdział 8).
- mechanizmy zapewnienia komplementarności – zarówno pomiędzy rodzajami przedsięwzięć rewitalizacyjnych, różnymi rodzajami podmiotów je realizujących jak i pomiędzy różnymi źródłami ich finansowania (rozdział 9).

W poniższej tabeli zostały wskazane powiązania pomiędzy problem/potencjalami, sposobami ich rozwiązania/wzmocnienia, projektami infrastrukturalnymi i społecznymi planowanymi efektami działań rewitalizacyjnych.

W poniższej tabeli została wskazana komplementarność problemowa projektów na obszarach rewitalizacji Kłęczkowo i Małe Czyste.

Tabela 33. Komplementarność projektów na obszarach rewitalizacji

Obszar rewitalizacji	Problemy/potencjały	Kierunki działań	Przedsięwzięcia	Projekty	Cel	Efekty
Kłęczkowo	<p>Problemy na podstawie, których wyznaczono miejscowość jako obszar zdegradowany:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Starzejące się społeczeństwo - Wysokie i długotrwałe bezrobocie strukturalne, zwłaszcza wśród osób powyżej 50 roku życia - stosunkowo duży odsetek osób stale korzystających z pomocy społecznej - Bardzo niski poziom nauczania w placówce edukacyjnej (SP w Robakowie) - Brak lokalu na prowadzenie działalności kulturalnej i społecznej, integracji i rozwoju społecznego - Jedyne budynki możliwe do zaadaptowania na cele społeczne (zabytkowy budynek z lokalami socjalnymi i mieszkaniami komunalnymi oraz lokalem użytkowym nie będącym mieszkaniem) znajduje się w fatalnym stanie technicznym i wymaga gruntownego remontu <p>Inne problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Największa w gminie liczba interwencji porządkowych z powodu 	1. Aktywizacja społeczna, edukacyjna i zawodowa społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	1.1. Aktywne włączenie poprzez aktywizację społeczno-zawodową, animację i integrację lokalnej społeczności, m.in. w Centrach Aktywności Lokalnej w Kłęczkowie i Małym Czystem	<p>Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno – realizowane projektami 1, 2 i 3 z listy podstawowej</p> <p>(Partnerzy projektu : Szkoły z terenu gminy Stolno , NGO, GOPS Stolno, PUP Chelmno)</p>	Poprawa jakości życia poprzez podniesienie kompetencji, wiedzy i umiejętności funkcjonowania w lokalnej społeczności oraz poziomu edukacji wraz z rozwojem infrastruktury służącej mieszkańcom	Realizacja celu rewitalizacji potwierdzona osiągnięciem planowanych wskaźników społecznych
			1.2. Poprawa jakości kształcenia na poziomie edukacji przedszkolnej i podstawowej w szkołach w Robakowie i Stolnie (działania uzupełniające)	<p>Nowa jakość edukacji w szkołach podstawowych i gimnazjalnych Gmin Chelmno i Stolno (projekt znajdujący się na liście uzupełniającej po poz. 2)</p> <p>(Partnerzy projektu : Szkoły)</p> <p>Zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego w Gminie Stolno (projekt znajdujący się na liście uzupełniającej pod poz. 3)</p> <p>(Partnerzy projektu : Szkoły z terenu gminy Stolno)</p>		

Obszar rewitalizacji	Problemy/potencjały	Kierunki działań	Przedsięwzięcia	Projekty	Cel	Efekty
	<p>zakłócenia miru domowego i porządku publicznego</p> <ul style="list-style-type: none"> - Niska aktywność i brak integracji społeczności lokalnej - Niska samoocena mieszkańców i brak wiary we własne możliwości - Występujący problem alkoholizmu - Brak środków na zahamowanie degradacji zasobów wiejskiego dziedzictwa kulturowego - Brak zajęć dla dzieci i młodzieży - Brak dostatecznych środków finansowych na realizację zadań pomocy społecznej - Wieloletni zastój w powstawaniu nowych przedsiębiorstw - Wyższe koszty prowadzenia działalności pozarolniczej ze względu na reżimy środowiskowe - Problemy komunikacyjne, brak połączeń komunikacji publicznej - Niedostatecznie rozwinięta gminna infrastruktura drogowa - Brak infrastruktury pieszo-rowerowej przy natężonym ruchu na DK 55 - Brak zaplecza sportowo-rekreacyjnego, miejsc rekreacji i aktywizacji fizycznej mieszkańców - zanieczyszczenie środowiska m.in. przez tradycyjne piece grzewcze; - niska świadomość ekologiczna. <p>Potencjały:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Korzystna struktura demograficzna - Położenie w sąsiedztwie aktywnych społecznie i gospodarczo miast: 	<p>2. Utworzenie infrastruktury aktywizacji społecznej i zawodowej oraz poprawa stanu i rozwój infrastruktury technicznej</p>	<p>2.1. Modernizacja i doposażenie infrastruktury przeznaczonej na cele aktywizacji społecznej</p> <p>2.3. Zmniejszenie poziomu niskiej emisji dzięki rozwojowi odnawialnych źródeł energii (działania uzupełniające)</p> <p>2.4. Zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego w Gminie Stolno (działania uzupełniające)</p>	<p>Modernizacja wraz z remontem wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Klęczkowie (projekt znajdujący się na liście podstawowej pod poz. 6)</p> <p>Budowa mikroinstalacji prosumenckich wykorzystujących odnawialne źródła energii służących do wytwarzania energii ciepłej (kolektory słoneczne) w budynkach mieszkalnych na terenie Gminy Stolno (projekt znajdujący się na liście uzupełniającej pod poz.6)</p> <p>Zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego w Gminie Stolno – Rozbudowa SP w Robakowie – Utworzenie Zespołu Przedszkolnego przy SP w Robakowie oraz Adaptacja pomieszczeń SP w Stolnie (projekt znajdujący się na liście uzupełniającej pod poz.7)</p> <p>(Partnerzy projektu : Szkoły z terenu gminy Stolno)</p>		

Obszar rewitalizacji	Problemy/potencjały	Kierunki działań	Przedsięwzięcia	Projekty	Cel	Efekty
	Chelmno, Toruń, Grudziądz, Wąbrzeźno oraz gmin: Grudziądz i Chelmno - Położenie wsi na obszarze chronionego krajobrazu - Stosunkowo dobrze rozwinięta sieć wodociągowa - Pomieszczenie w budynku komunalnym, mogące po adaptacji służyć aktywizacji społeczno – zawodowej i integracji mieszkańców wsi - Miejsce na zainstalowanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej - Położenie w obszarze układów transportowych rangi regionalnej i krajowej					
Małe Czyste	Problemy na podstawie, których wyznaczono miejscowość jako obszar zdegradowany: - Stosunkowo duży udział osób starszych w ogóle mieszkańców - Niski poziom nauczania w rejonowej placówce edukacyjnej (SP w Stolnie) - Brak obiektu przeznaczonego na cele integracji i rozwoju społecznego oraz instytucji kultury - Sieć wodociągowa wybudowana z rur azbestowych, przyłącza wyeksploatowane w 80% - Gospodarka ściekowa zdominowana przez zbiorniki wybieralne (szamba), co nie koresponduje z kierunkami rozwoju przewidzianymi dla tego obszaru - Brak miejsc rekreacji i aktywizacji	1. Aktywizacja społeczna, edukacyjna i zawodowa społeczności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	1.1. Aktywne włączenie poprzez aktywizację społeczno-zawodową, animację i integrację lokalnej społeczności, m.in. w Centrach Aktywności Lokalnej w Kłęczkowie i Małym Czystem	Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno – realizowane projektami I, II i III z listy podstawowej oraz projektem nr 1 z listy uzupełniającej (Partnerzy projektu : Szkoły z terenu gminy Stolno , NGO, GOPS Stolno, PUP Chelmno) Aktywizacja społeczna, zawodowa i edukacyjna osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w gminie Stolno (projekt znajdujący się na liście uzupełniającej pod poz. 4)		

Obszar rewitalizacji	Problemy/potencjały	Kierunki działań	Przedsięwzięcia	Projekty	Cel	Efekty
	kulturalnej i fizycznej mieszkańców - Budynek remizy OSP wymagający przebudowy, remontu, rozbudowy Inne problemy: - Emigracja ludności ze wsi do miasta - Brak środków na rewitalizację przestrzeni objętych ochroną konserwatorską - Brak zajęć dla dzieci i młodzieży - Brak dostatecznych środków finansowych na realizację zadań pomocy społecznej - Problemy komunikacyjne, niewystarczająca liczba połączeń komunikacji publicznej - Brak infrastruktury pieszo-rowerowej przy natężonym ruchu na DK 91 i drodze powiatowej - Niezagospodarowany budynek poszkolny w bardzo złym stanie technicznym - Minimalne zaplecze sportowo-rekreacyjne w postaci mini-siłowni - zanieczyszczenie środowiska m.in. przez tradycyjne piece grzewcze; - niska świadomość ekologiczna. Potencjały: - Korzystna struktura demograficzna - Wyższy niż w gminie współczynnik aktywności gospodarczej - Niski udział interwencji porządkowych z powodu zakłócania			(Partnerzy projektu : NGO, PUP Chelmno) Nowa jakość edukacji w szkołach podstawowych i gimnazjalnych Gmin Chelmno i Stolno (projekt znajdujący się na liście uzupełniającej po poz. 2) (Partnerzy projektu : Szkoły) Zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego w Gminie Stolno (projekt znajdujący się na liście uzupełniającej pod poz. 3) (Partnerzy projektu : Szkoły)	Poprawa jakości życia poprzez podniesienie kompetencji, wiedzy i umiejętności funkcjonowania w lokalnej społeczności oraz poziomu edukacji wraz z rozwojem infrastruktury służącej mieszkańcom.	Realizacja celu rewitalizacji potwierdzona osiągnięciem planowanych wskaźników społecznych
		2. Tworzenie infrastruktury aktywizacji społecznej i zawodowej oraz poprawa stanu i rozwój infrastruktury technicznej	2.1. Modernizacja i doposażenie infrastruktury przeznaczonej na cele aktywizacji społecznej	Centrum Aktywności Lokalnej w Małym Czystym – budowa budynku, zagospodarowanie terenu wokół centrum w tym mała architektura oraz wyposażenie (projekt znajdujący się na liście podstawowej pod poz. 7) (Partnerzy projektu : Szkoły z terenu gminy Stolno , NGO, GOPS Stolno, PUP Chelmno)		

Obszar rewitalizacji	Problemy/potencjały	Kierunki działań	Przedsięwzięcia	Projekty	Cel	Efekty
	miru domowego i porządku publicznego - Liczne zabytki - Planowany rozwój funkcji gospodarczych i mieszkaniowych - Budynek OSP, mogący po rozbudowie i adaptacji służyć aktywizacji i integracji mieszkańców wsi - Budynek poszkolny przeznaczony do sprzedaży, mogący służyć pod potrzeby rozwijania działalności gospodarczej - Położenie w obszarze układów transportowych rangi powiatowej i krajowej - Miejsce na zainstalowanie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej			Przebudowa boiska sportowego wraz z utworzeniem zaplecza rekreacyjnego z przeznaczeniem na Plenerowe Centrum Aktywności Lokalnej w MałemCzystem (projekt znajdujący się na liście podstawowej pod poz. 5)		
			2.2. Modernizacja i rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnych	Budowa sieci kanalizacyjnej i wymiana sieci wodociągowej w sołectwie Małe Czyste oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków (projekt znajdujący się na liście podstawowej pod poz. 4)		
			2.3. Zmniejszenie poziomu niskiej emisji dzięki rozwojowi odnawialnych źródeł energii (działania uzupełniające)	Budowa mikroinstalacji prosumenckich wykorzystujących odnawialne źródła energii służących do wytwarzania energii cieplnej (kolektory słoneczne) w budynkach mieszkalnych na terenie Gminy Stolno (projekt znajdujący się na liście uzupełniającej pod poz.6)		
			2.4. Zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego w Gminie Stolno (działania uzupełniające)	Zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego w Gminie Stolno – Rozbudowa SP w Robakowie – Utworzenie Zespołu Przedszkolnego przy SP w		

Obszar rewitalizacji	Problemy/potencjały	Kierunki działań	Przedsięwzięcia	Projekty	Cel	Efekty
				Robakowie oraz Adaptacja pomieszczeń SP w Stolnie (projekt znajdujący się na liście uzupełniającej pod poz.7)		

Źródło: Opracowanie własne.

Podczas podejmowania strategicznych decyzji przez samorząd lokalny na innych polach, pod uwagę brane będą zaplanowane działania rewitalizacyjne, aby zapewnić lepszą koordynację tematyczną i organizacyjną działań administracji. Należy wskazać, że program rewitalizacji wykazuje zgodność z dokumentami strategicznymi m. in. na poziomie lokalnym, tak więc już na poziomie programowania rewitalizacji została zapewniona komplementarność problemowa.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Przedstawiony w rozdziale 12. *System zarządzania realizacją programu rewitalizacji* został zaprojektowany w taki sposób aby zapewnić efektywne współdziałanie różnych instytucji na jego rzecz (samorządu gminnego i jego jednostek organizacyjnych oraz pomocniczych, organizacji pozarządowych, sektora przedsiębiorców i mieszkańców, różnych grup interesariuszy) oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. System zarządzania programem rewitalizacji został osadzony w systemie działania i zarządzania Gminy Stolno, w związku z czym zapewniona jest komplementarność proceduralna i instytucjonalna.

Komplementarność źródeł finansowania

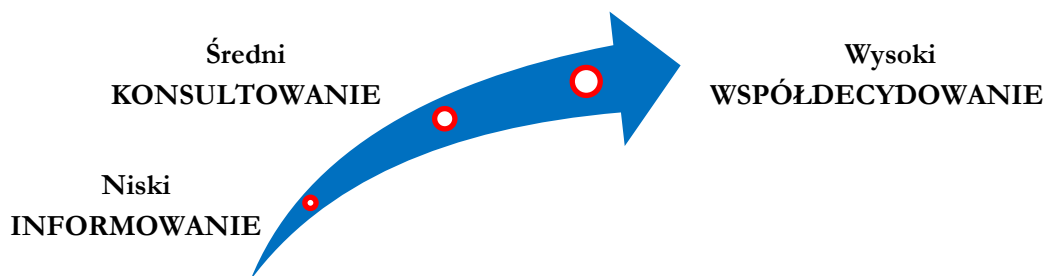
Projekty rewitalizacyjne zawarte w niniejszym programie będą finansowane w oparciu o uzupełniające się środki z Europejskiego Funduszu Społecznego (projekty dot. aktywizacji społecznej oraz wspierania aktywizacji zawodowej nr 1, 2, 3, ukierunkowane na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych, występujących na podobszarach wskazanych do rewitalizacji (Małe Czyste, Kłęczkowo) oraz środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (projekty 5 i 6). Pozostałe projekty przedstawione w programie rewitalizacji będą finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (np. projekty nr 4), a także z budżetu gminnego (projekt nr 7). Ponadto projekty rewitalizacyjne będą komplementarne z działaniami społecznymi i kulturalnymi realizowanymi przez Gminę Stolno oraz docelowo przez innych interesariuszy, np. NGO czy Koła Gospodyń Wiejskich, co pozytywnie wpłynie na zasięg i moc oddziaływania przedsięwzięć planowanych w ramach rewitalizacji. Na etapie tworzenia programu rewitalizacji nie zgłoszono projektów finansowanych ze środków prywatnych, dlatego w programie brak prywatnych źródeł finansowania i łączenia ich ze środkami publicznymi. Jednak ze względu na długi okres realizacji programu (do 2023 r.) nie wyklucza się nawiązania takiej współpracy w przyszłości i realizacji projektów finansowanych ze środków publicznych i prywatnych.

Potencjał i kondycja finansów gminy jest odzwierciedlana poprzez dane finansowe, w tym np. wskaźnik zadłużenia gminy planowany na grudzień 2016 r. wynosi 5,76% przy dopuszczalnym limicie 7,92%. Ujęcie zadań zawartych w projekcie programu rewitalizacji w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz dobra kondycja finansowa daje, nawet przy braku zewnętrznych funduszy, możliwość ich samodzielnej realizacji przez Gminę Stolno.

Rozdział 10. Mechanizmy włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji

Partycypacja społeczna (uczestnictwo) jest nieodłącznym elementem procesu rewitalizacji i stanowi fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). To sposób na aktywne branie udziału w wydarzeniach, które nas dotyczą, możliwość zabierania głosu, uczestniczenia ludzi w działaniach i decyzjach. Przeprowadzone konsultacje społeczne nie ograniczały się tylko do przedstawienia programu, ale również pozwalały na wysłuchanie opinii na jego temat, modyfikowania i informowania o ostatecznej decyzji, co znacznym stopniu zmniejszyło ryzyko, że stworzony dokument nie będzie uwzględniał oczekiwań poszczególnych grup, do których jest adresowany.

Schemat 9. Stopień zaangażowania interesariuszy

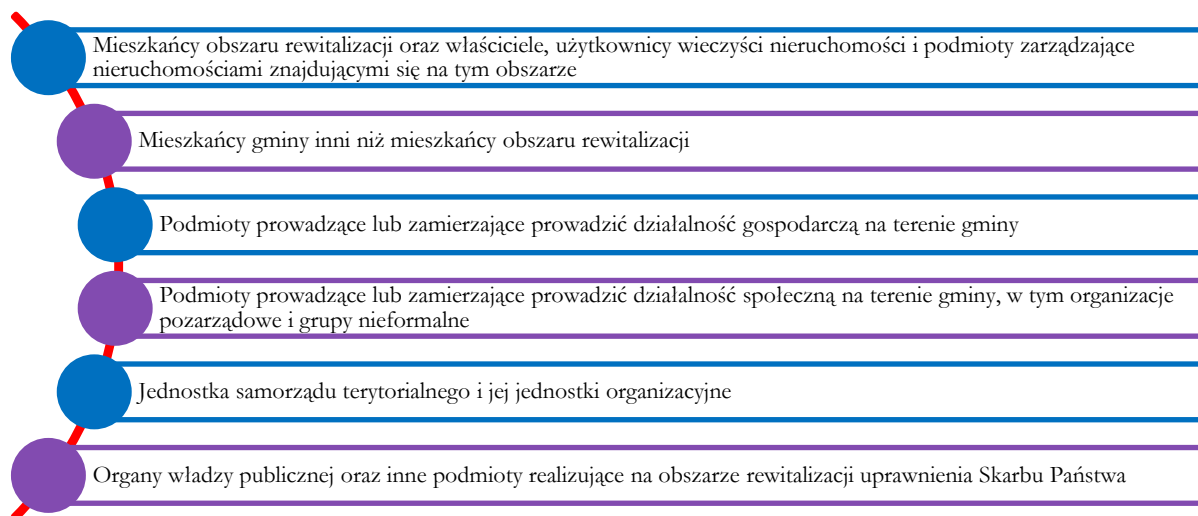
Źródło: Opracowanie własne

W ramach tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stolno założono proces realizacji partycypacji społecznej polegający na:

- włączeniu w proces rewitalizacji szerokiego grona interesariuszy programu,
- udostępnianiu informacji na temat planowanych konsultacji społecznych,
- informowaniu opinii publicznej na temat działań i etapów realizacji programu,
- weryfikacji założeń programu po przeprowadzeniu konsultacji społecznych na każdym wyróżnionym etapie (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie oraz monitorowanie).

Dzięki wykorzystaniu szerokiego spektrum form partycypacji społecznej możliwe jest zaangażowanie wielu partnerów w proces rewitalizacji, co wpływa na osiągnięcie zamierzonych rezultatów i wyznaczonych celów. Na każdym z etapów tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie) zapewniono udział interesariuszy obszaru rewitalizacji.

Schemat 10. Interesariusze rewitalizacji²⁶

Źródło: *Opracowanie własne*

Proces rewitalizacji został objęty **kontrolą obywatelską**, ponieważ na każdym etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji interesariusze mają zapewniony dostęp do informacji na temat prac przygotowawczych. Przede wszystkim informacje na ten temat są zamieszczane **na stronie internetowej gminy** www.stolno.com.pl w zakładce „Program Rewitalizacji Gminy Stolno” oraz w **Biuletynie Informacji Publicznej** www.bip.stolno.com.pl.

Informacje na temat rewitalizacji przyjmują również formy **ogłoszeń na tablicach** (zarówno w Urzędzie Gminy jak i w sołectwach), **zaproszeń na spotkania, publikacji** w gazecie lokalnej „Echo Stolna” i mediach społecznościowych (Facebook), za pomocą **okólników** i **na zebraniach wiejskich, posiedzeniach organów JST**, a także za pomocą publikowanych **raportów z poszczególnych form konsultacji** oraz z **posiedzeń Komitetu Rewitalizacji**. W celu utrzymania zainteresowania społeczeństwa rewitalizacją na etapie wdrażania oraz zapewnienia wszystkim interesariuszom wiedzy i możliwości uczestniczenia w procesie rewitalizacji, prowadzone będą działania promocyjno-informacyjne informujące o realizacji przedsięwzięć zaplanowanych w programie, stanie wdrażania i realizacji programu oraz pracach Komitetu Rewitalizacji.

Program rewitalizacji został wypracowywany przez samorząd gminny i poddany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcyjnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu opierały się na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością zamieszkującą obszar rewitalizacji, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi oraz innymi użytkownikami obszaru.

Konsultacje społeczne są przewidziane na każdym z etapów tworzenia niniejszego dokumentu:

- na etapie diagnozowania prowadzone były w dniach od 17 maja 2016 r. do 17 czerwca 2016 r., a ich celem było zebranie od interesariuszy rewitalizacji opinii, propozycji oraz uwag odnośnie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Stolno oraz zdiagnozowanych na tych obszarach problemów.

²⁶ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, art. 2, pkt 2.

- na etapie programowania przeprowadzono w terminie od 5 września 2016 r. do 5 października 2016 r. oraz od 16 grudnia 2016 r. do 17 stycznia 2017 r., a ich celem było uspołecznienie procesu programowania Gminnego Programu Rewitalizacji.
- na etapie ewaluacji i ewentualnej zmiany dokumentu.

Z przeprowadzonych konsultacji są sporządzane raporty, które następnie publikuje się w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej gminy www.stolno.com.pl w zakładce „Program Rewitalizacji Gminy Stolno”. Wyniki konsultacji są wykorzystywane na każdym etapie tworzenia i realizacji programu rewitalizacji.

W trakcie opracowywania niniejszego dokumentu korzystano (a podczas zarządzania programem rewitalizacji zamierza się korzystać) z następujących form i technik partycypacji społecznej:

1. **Badania sondażowe (ankiety)**, przeprowadzone w trakcie 30-dniowych konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Celem badania było poznanie opinii mieszkańców na temat aktualnych problemów, czynników i zjawisk kryzysowych występujących na obszarach gminy oraz potrzeb i oczekiwanych działań w zakresie rewitalizacji, mających na celu ich ożywienie społeczno-gospodarcze. Ankiety przeprowadzono także podczas spotkań konsultacyjnych. Ankieta była dostępna na stronie www.stolno.com.pl oraz w siedzibie Urzędu Gminy. Wypełnioną ankietę można było przekazać e-mailem, przesłać pocztą tradycyjną lub dostarczyć osobiście do Urzędu Gminy. W badaniu sondażowym wzięło udział 36 osób²⁷. Wyniki przeprowadzonych badań stanowiły uzupełnienie wcześniej przeprowadzonej diagnozy, opracowanej na podstawie danych zastanych.

2. **Zbieranie uwag i opinii** – w trakcie konsultacji społecznych zbierane były **uwagi pisemne** za pomocą formularza uwag w formie papierowej i elektronicznej. Formularz uwag był dostępny na stronie www.stolno.com.pl, na stronie BIP oraz w siedzibie Urzędu Gminy. Wypełniony formularz konsultacji można było przekazać e-mailem, przesłać pocztą tradycyjną lub dostarczyć osobiście do Urzędu Gminy. Materiały dotyczące programu, zamieszczane na etapie diagnozy oraz programowania na stronie internetowej gminy oraz na stronie BIP oraz dostępne w formie papierowej w sekretariacie gminy, umożliwiały wszystkim zainteresowanym zapoznanie się z bieżącym stanem prac oraz wyrażenie opinii i oceny.

Podczas spotkań konsultacyjnych oraz pozostałych zastosowanych form partycypacji (spacery studyjne, debata, wizja lokalna, wywiady i warsztaty z liderami lokalnymi) zbierano **uwagi ustne**, które zostały uwzględnione w dalszym etapie wyznaczania obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji oraz na etapie programowania programu. Uwagi zgłaszane przez uczestników spotkań konsultacyjnych zapisywane były przez osobę prowadzącą, a następnie zostały poddane analizie jakościowej. Zgromadzony materiał został wykorzystany na każdym etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji.

3. **Spotkania konsultacyjne**, podczas których interesariusze mają możliwość zaprezentowania swoich opinii i pomysłów oraz zgłoszenia uwag do omawianych tematów. W celu ułatwienia zrozumienia prezentowanych treści i odniesienia się do nich, na przeprowadzonych spotkaniach wykorzystano wizualizację w postaci prezentacji graficznej.

²⁷Wzór ankiety stanowi załącznik nr 2, a wyniki przeprowadzonej ankiety załącznik nr 3.

Spotkania konsultacyjne odbyły się w następujących terminach:

a. Na etapie diagnozowania problemów w dniu 30 maja 2016r. w lokalu pałacu w Kłęczkowie o godz. 11.00 oraz lokalu w budynku poszkolnym w Małym Czystym o godz. 13.00.

b. Na etapie programowania:

- w dniu 12 września 2016 r. w lokalu pałacu w Kłęczkowie o godz. 11.00. i w lokalu w budynku poszkolnym w Małym Czystym o godz. 9.30
- w dniu 10 stycznia 2017 r. w budynku Urzędu Gminy Stolno o godz. 12.00
- w dniu 11 stycznia 2017 r. w lokalu w budynku poszkolnym w Małym Czystym o godz. 9.30 oraz w lokalu pałacu w Kłęczkowie o godz. 11.00.

Interesariusze byli odpowiednio wcześniej informowani o planowanych spotkaniach w formach opisanych na str. 85.

Zdjęcie 3. Spotkania konsultacyjne podczas etapu diagnozowania w Kłęczkowie i Małym Czystym

Fot.: M. Niespodzińska

Zdjęcie 4. Spotkania konsultacyjne 12 września 2016 r. i 10-11 stycznia 2017r.

Fot.: J. Wojciechowska, R.Dobek.

4. **Spacer studyjny oraz wizja lokalna** obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji, mające na celu wizualizację omówionych problemów oraz określenie możliwości zmiany, przeprowadzane z udziałem przedstawicieli Urzędu Gminy, Komitetu Rewitalizacji oraz lokalnych liderów i interesariuszy. W trakcie spaceru oraz wizji lokalnej można zapoznać się z obszarem przewidzianym do rewitalizacji oraz porozmawiać o miejscach najpilniej potrzebujących interwencji. W tym czasie zbierane są uwagi i wnioski. Terminy spacerów studyjnych i wizji lokalnych:

- **Małe Czyste:** spotkanie przed budynku poszkolnym, 3 styczeń 2017 r., godz. 10.00,
- **Kłęczkowo:** spotkanie przed budynkiem komunalnym w Kłęczkowie , 3 styczeń 2017 r., godz. 11.00,

Zdjęcie 5. Spacer studyjny oraz wizja lokalna obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w miejscowości Małe Czyste i Kłęczkowo (5.12.2016r. oraz 03.01.2017 r.)

Fot.: R. Dobek

5. **Debata** – podczas otwartej debaty społecznej, zostały omówione propozycje działań przewidzianych w projekcie dokumentu. **Była** także możliwość wniesienia do protokołu swoich uwag, opinii i propozycji. Debata **odbyła** się podczas Sesji Rady Gminy Stolno w Urzędzie Gminy Stolno, sala nr 10, 30 grudnia 2016 r., **od** godz. 9:00.

Zdjęcie 6. Debata w dniu 30 grudnia 2016 r.

Fot.: J. Wojciechowska

6. **Wywiady z liderami lokalnymi** mają na celu badanie pojedynczych osób, małych grup oraz większych grup osób, w trakcie których poznamy fakty oraz opinie na temat projektu gminnego programu rewitalizacji w celu zebrania dobrze uzasadnionych opinii, dających odpowiedź na pytanie nie tylko co myśli dana osoba, ale również: dlaczego myśli w taki, a nie inny sposób.

7. **Burza mózgów** –metoda twórczego rozwiązywania problemów dzięki pracy zespołowej, bardzo przydatna w szukaniu rozwiązań dla problemów powstających w trakcie pracy na spotkaniach, zwiększająca efektywność grupy w porównaniu do pojedynczo pracujących jednostek, sprzyjająca większej twórczości, wykrywaniu błędów w grupie oraz stanowiąca naukę współpracy i współdziałania uczestników grupy.

8. **Warsztaty** –w trakcie których interesariusze pracując w grupach mają możliwość pracy nad problemami. Powyższa metoda ma na celu zebranie opinii w oparciu o wiedzę, doświadczenie ekspertów w danej dziedzinie. Warsztaty odbyły się w dniu 10.01.2017 r. o godz. 13.00 w Urzędzie Gminy Stolno (sala nr 10).

Zdjęcie 7. Warsztaty z liderami i burza mózgów w dniu 10 stycznia 2017 r.

Fot.:R.Dobek.

9. Komitet Rewitalizacji

W myśl zapisów Ustawy o rewitalizacji, obligatoryjne jest powołanie **Komitetu Rewitalizacji**, który jest również specyficzną formą udziału społecznego w procesie rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji jest swoistym forum współpracy mieszkańców z władzami Gminy w sprawach dotyczących przeprowadzania i oceny rewitalizacji, przekazywanymi w formie opinii i dyskusji na temat zaplanowanych w programie rozwiązań, sposobu ich realizacji oraz ewaluacji rewitalizacji, które mają pomóc w prawidłowym ukształtowaniu przebiegu procesu rewitalizacji.

Zadaniem Komitetu będzie opiniowanie zgłaszanych projektów oraz wskazywanie nowych obszarów tematycznych i zadań ważnych z punktu widzenia interesariuszy. Rola Komitetu Rewitalizacji jest niezwykle istotna z punktu widzenia promocji Programu, z uwagi zarówno na szeroki krąg, jak i społeczny zasięg oddziaływania Komitetu.

Rada Gminy uchwałą nr XX/153/2016 z dnia 14 października 2016 r. przyjęła zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji. Podjęcie uchwały poprzedzone zostało konsultacjami społecznymi projektu tej uchwały, które trwały w okresie od 05.09.2016 r. do 05.10.2016

r. Wójt Gminy w dniu 17 października 2016 r. ogłosił nabór na członków Komitetu Rewitalizacji, a w dniu 16 listopada 2016 r. zarządzeniem nr 102/16 powołał Komitet Rewitalizacji w składzie:

1. Przedstawiciel Urzędu Gminy Stolno - Anna Bochen,
2. Przedstawiciel mieszkańców Gminy Stolno - Bernadeta Łepek,
3. Przedstawiciel mieszkańców Gminy Stolno - Barbara Wolniak,
4. Przedstawiciel organizacji pozarządowej działającej na obszarze Gminy Stolno - Bartłomiej Raś,
5. Przedstawiciel Rady Gminy Stolno - Tadeusz Kobusiński,
6. Przedstawiciel Rady Gminy Stolno - Waldemar Domachowski,
7. Przedstawiciel środowiska gospodarczego - Jolanta Śliwińska.

Komitet Rewitalizacji będzie funkcjonował do zakończenia prac związanych z realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stolno. Sposób działania Komitetu określa regulamin będący załącznikiem do uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

W związku z faktem, iż Komitet Rewitalizacji został powołany przed uchwaleniem GPR, dokonano analizy uchwały dotyczącej zasad wyznaczania składu oraz zasad działania komitetu rewitalizacji. Na podstawie tej analizy ustalono, iż uchwała ta nie wymaga zmiany, w skład komitetu zostali powołani m.in. przedstawiciele obszarów objętych Gminnym Programem Rewitalizacji co stanowi m.in. zabezpieczenie interesów mieszkańców obszarów objętych GPR..

Wszystkie omówione powyżej formy partycypacji społecznej pozwalają na realizację najważniejszych celów procesu uspołeczniania, definiowany w literaturze przedmiotu²⁸:

- integracji społeczności lokalnej wokół wspólnego celu i w trakcie wspólnej pracy (aktualnie widoczny jest wciąż duży stopień dezintegracji);
- utworzenia realnej reprezentacji interesów lokalnych;
- rozwinięcia kultury rozwiązywania problemów na bazie faktów i szukaniu kompromisu (gdzie wszyscy mogą być wygranymi) w przeciwieństwie do eskalowania napięć emocjonalnych między ludźmi (gdzie wszyscy przegrywają lub tylko niektórzy wygrywają);
- zmiany świadomości i mentalności ludzi w gminie, niezbędną do wprowadzania zmian;
- współfinansowania wybranych priorytetowych zadań.

Zdjęcie 8. Pierwsze posiedzenie Komitetu Rewitalizacji w dniu 2 grudnia 2016 r.

²⁸ A. Czyżewska: Jak planować proces rewitalizacji społeczno – gospodarczej przestrzeni miejskiej? Pracownia Badań i Innowacji Społecznych Stocznia.

Fot.:*R.Dobek.*

Rozdział 11. Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z harmonogramem

Niezwłocznie po uchwaleniu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stolno, Rada Gminy wprowadzi przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w tym programie, służące realizacji zadań własnych Gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych²⁹. Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające do wpisania ich do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy, Rada Gminy wprowadzi przedsięwzięcia do tego załącznika niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych.

Tabela 34. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne – harmonogram i szacunkowe ramy finansowe

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) ³⁰	Termin realizacji i projektu	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ³¹	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowanie ^a		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki publiczne			Środki prywatne			
									EFS	EFRR	Inne				
2	I –IV kw. 2017	7. Centrum Aktywności Lokalnej w Małym Czystym – budowa budynku, zagospodarowanie terenu wokół centrum w tym mała architektura oraz wyposażenie	PF/T	2.1. Modernizacja i doposażenie infrastruktury przeznaczonej na cele aktywizacji społecznej	Gmina Stolno	1 111 000,00	0	0	0	0	Gmina Stolno 1 111 000,00 zł	0,00	-	-	1,2,3,4,5
2	III kw. 2017 – II kw. 2018	4. Budowa sieci kanalizacyjnej i wymiana sieci wodociągowej w	PF/T	2.2. Modernizacja i rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnych	Gmina Stolno	4 168 625,00	63,63	700 000,00	0,00	0,00	PROW ³² 700 000,00	0,00	-	-	1,2,3,5,7

²⁹ Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.

³⁰1 – Kłęzkowo, 2 – Małe Czyste.

³¹ S – społeczny, G-gospodarczy, Ś – środowiskowy, PF – przestrzenno-funkcjonalny, T - techniczny

³² Środki pochodzące z PROW 2014-2020 dla operacji typu „Gospodarka wodno – ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii”

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) ³⁰	Termin realizacji projektu	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ³¹	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki publiczne			Środki prywatne			
									EFIS	EFRR	Inne				
		sołectwie Małe Czyste oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków									Gmina Stolno ³³ : 3 468 625,00				
2	I – IV kw. 2018	5. Przebudowa boiska sportowego wraz z utworzeniem zaplecza rekreacyjnego z przeznaczeniem na Plenerowe Centrum Aktywności Lokalnej w Małym Czystem	PF	2.1. Modernizacja i doposażenie infrastruktury przeznaczonej na cele aktywizacji społecznej	Gmina Stolno	410 000,00	85	348 500,00	0,00	348 500,00 ³⁴	Gmina Stolno 61 500,00	0,00	7.1	-	1,2,3,4,7
1	I – IV kw. 2018	6.Modernizacja wraz z remontem wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Kłęczkowie	PF	2.1. Modernizacja i doposażenie infrastruktury przeznaczonej na cele aktywizacji społecznej	Gmina Stolno	830 000,00	85	705 500,00	0,00	705 500,00 ³⁵	Gmina Stolno 124 500,00	0,00	7.1	-	1,2,3

³³Środki pochodzące z budżetu Gminy Stolno, w tym środki w formie pożyczki z WFOŚiGW.

³⁴Środki pochodzące z RPO Woj. Kuj.Pom. na lata 2014-2020: Oś Priorytetowa 7 RLKS Działanie 7.1. RLKS (typ projektu: 1).

³⁵Środki pochodzące z RPO Woj. Kuj.Pom. na lata 2014-2020: Oś Priorytetowa 7 RLKS Działanie 7.1. RLKS (typ projektu: 1).

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) ³⁰	Termin realizacji projektu	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ³¹	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowanie		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki publiczne			Środki prywatne			
									EFSS	EFRR	Inne				
1,2	I – IV kw. 2018	1. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja I	S	1.1. Aktywne włączenie poprzez aktywizację społeczno-zawodową, animację i integrację lokalnej społeczności, m.in. w Centrach Aktywności Lokalnej w Klęczkowie i MałemCzystem	Gmina Stolno	142 750,00	85	121 337,50	121 337,50 ³⁶	0,00	Gmina Stolno 21 412,50	0,00	11.1	-	2,3,4,5,6,7
1,2	I – IV kw. 2019	2. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja II	S	1.1. Aktywne włączenie poprzez aktywizację społeczno-zawodową, animację i integrację lokalnej społeczności, m.in. w Centrach Aktywności Lokalnej w	Gmina Stolno	139 400,00	85	118 490,00	118 490,00 ³⁷	0,00	Gmina Stolno 20 910,00	0,00	11.1	-	1,3,4,5,6,7

³⁶Środki pochodzące z RPO Woj. Kuj.Pom. na lata 2014-2020: Oś Priorytetowa 11 RLKS Działanie 11.1. RLKS (typ projektu: 1 i 2).

³⁷Środki pochodzące z RPO Woj. Kuj.Pom. na lata 2014-2020: Oś Priorytetowa 11 RLKS Działanie 11.1. RLKS (typ projektu: 1 i 2).

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) ³⁰	Termin realizacji projektu	Projekt (nr, nazwa)	Typ projektu ³¹	Przedsięwzięcie (nr, nazwa)	Podmiot/y realizujący/e projekt	Szacowana wartość projektu (zł)	Poziom dofinansowania		Źródło finansowania				Działanie SZOOP RPO	Poddziałanie SZOOP RPO	Zintegrowanie
							%	zł	Środki publiczne			Środki prywatne			
									EFRR	EFRR	Inne				
				Kłęczkowie i MałemCzystem											
1,2	I – IV kw. 2020	3. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja III	S	1.1. Aktywne włączenie poprzez aktywizację społeczno-zawodową, animację i integrację lokalnej społeczności, m.in. w Centrach Aktywności Lokalnej w Kłęczkowie i MałemCzystem	Gmina Stolno	132 700,00	85	112 795,00	112 795,00 ³⁸	0,00	Gmina Stolno 19 905,00	0,00	11.1	-	1,2,4,5,6,7

Źródło: Opracowanie na podstawie zgłoszonych fiszek projektowych

³⁸Środki pochodzące z RPO Woj. Kuj.Pom. na lata 2014-2020: Oś Priorytetowa 11 RLKS Działanie 11.1. RLKS (typ projektu: 1 i 2).

Tabela 35. Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne – szacunkowe ramy finansowe

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) ³⁹	Lp.	Typ przedsięwzięcia ⁴⁰	Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Źródło finansowania			
					Środki publiczne (zł)			Środki prywatne (zł)
					EFS	EFRR	Inne	
2	1.	S	Centrum Aktywności Lokalnej w Stolnie Gmina Stolno	19 706,65	16 750,65 ⁴¹	0,00	Gmina Stolno 2 956,00	0,00
1,2	2.	S	Nowa jakość edukacji w szkołach podstawowych i gimnazjalnych Gmin Chełmno i Stolno	573 541,15	458 832,92 ⁴²	0,00	Gmina Stolno 15 000,00 Gmina Chełmno 14 000,00 ⁴³	0,00
1,2	3	S	Zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego w Gminie Stolno	479 999,84	407 999,86 ⁴⁴	0,00	Gmina Stolno ⁴⁵ 71 999,98	0,00
2	4.	S	Aktywizacja społeczna, zawodowa i	369 050,00	312 450,00 ⁴⁶	0,00	Gmina	0,00

³⁹ 1 – Kłęczkowo, 2 – Male Czyste

⁴⁰ S – społeczny, G-gospodarczy, Ś – środowiskowy, PF – przestrzenno-funkcjonalny, T - techniczny

⁴¹ Środki pochodzące z RPO Woj. Kuj.Pom. na lata 2014-2020: Oś Priorytetowa 11 RLKS Działanie 11.1. RLKS (typ projektu: 2).

⁴² Środki pochodzące z RPO Woj. Kuj.Pom. na lata 2014-2020: Oś Priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja Działanie 10.2. Kształcenie ogólne i zawodowe Poddziałanie 10.2.2 Kształcenie ogólne

⁴³ Środki pochodzące z budżetu Gminy Stolno i budżetu Gminy Chełmno na podstawie wniosku złożonego w odpowiedzi na konkurs nr RPKP.10.02.02-IZ.00-04-026/16.

⁴⁴ Środki pochodzące z RPO Woj. Kuj.Pom. na lata 2014-2020: Oś Priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja Działanie 10.2. Kształcenie ogólne i zawodowe Poddziałanie 10.2.1 Wychowanie przedszkolne na podstawie projektu zintegrowanego - wniosku preselekcyjnego złożonego w odpowiedzi na konkurs nr RPKP.06.03.01-IZ.00-04-031/16 i nr RPKP.10.02.01-IZ.00-04-032/16.

⁴⁵ Środki pochodzące z budżetu Gminy Stolno na podstawie projektu zintegrowanego - wniosku preselekcyjnego złożonego w odpowiedzi na konkurs nr RPKP.06.03.01-IZ.00-04-031/16 i nr RPKP.10.02.01-IZ.00-04-032/16).

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) ³⁹	Lp.	Typ przedsięwzięcia ⁴⁰	Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Źródło finansowania			
					Środki publiczne (zł)			Środki prywatne (zł)
					EFS	EFRR	Inne	
			edukacyjna osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w Gminie Stolno				Stolno ⁴⁷ 22 800; PUP Chelmno 33 800,00	
2	5.4.	S	Szkolenia I i II stopnia dla członków OSP Małe Czyste dające uprawnienia do bycia czynnym strażakiem w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym na obszarze rewitalizacji	20 000,00	0,00	0,00	Gmina Stolno 20 000,00 zł	0,00
1,2	6.5.	T	Budowa mikroinstalacji prosumenckich wykorzystujących odnawialne źródła energii służących do wytwarzania energii cieplnej (kolektory słoneczne) w budynkach mieszkalnych na terenie Gminy Stolno	1 737 225,00	0,00	500 000,00 ⁴⁸	Gmina Stolno ⁴⁹ 1 237 225,00	0,00

⁴⁶Środki pochodzące z RPO Woj. Kuj.Pom. na lata 2014-2020: Oś Priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo Działanie 9.2 Włączenie społeczne Poddziałanie 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne.

⁴⁷ Środki pochodzące z budżetu Gminy Stolno i budżetu PUP Chelmno na podstawie umowy partnerskiej i wniosku złożonego w odpowiedzi na konkurs nr RPKP.09.02.01-IZ.00-04-009/15na podstawie umowy podpisanej w związku z wnioskiem złożonym w odpowiedzi na konkurs nr RPKP.09.02.01-IZ.00-04-009/15.

⁴⁸Środki pochodzące z RPO Woj. Kuj.Pom. na lata 2014-2020: Oś Priorytetowa 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie Działanie 3.1 Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzące ze źródeł odnawialnych; Schemat: Mikroinstalacje; Schemat 1: Budynki mieszkalne i publiczne.

⁴⁹Środki pochodzące z budżetu Gminy Stolno zł (w tym środki w formie pożyczki z WFOŚiGW).

Obszar rewitalizacji (nr/nazwa) ³⁹	Lp.	Typ przedsięwzięcia ⁴⁰	Uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Źródło finansowania			
					Środki publiczne (zł)			Środki prywatne (zł)
					EFS	EFRR	Inne	
1,2	7.6.	PF	Zwiększenie dostępu do wychowania przedszkolnego w Gminie Stolno – Rozbudowa Szkoły Podstawowej w Robakowie – Utworzenie Zespołu Przedszkolnego przy Szkole Podstawowej w Robakowie oraz Adaptacja pomieszczeń Szkoły Podstawowej w Stolnie	810 000,00	0,00	688 500,00 ⁵⁰	121 500,00 ⁵¹	0,00

Źródło: Opracowanie na podstawie zgłoszonych fiszek projektowych

⁵⁰Środki pochodzące z RPO Woj. Kuj.Pom. na lata 2014-2020: Oś Priorytetowa 6 Solidarne społeczeństwo i konkurencyjne kadry Działanie 6.3 Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną Poddziałanie 6.3.1 Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną na podstawie projektu zintegrowanego - wniosku preselekcyjnego złożonego w odpowiedzi na konkurs nr RPKP.06.03.01-IZ.00-04-031/16 i nr RPKP.10.02.01-IZ.00-04-032/16.

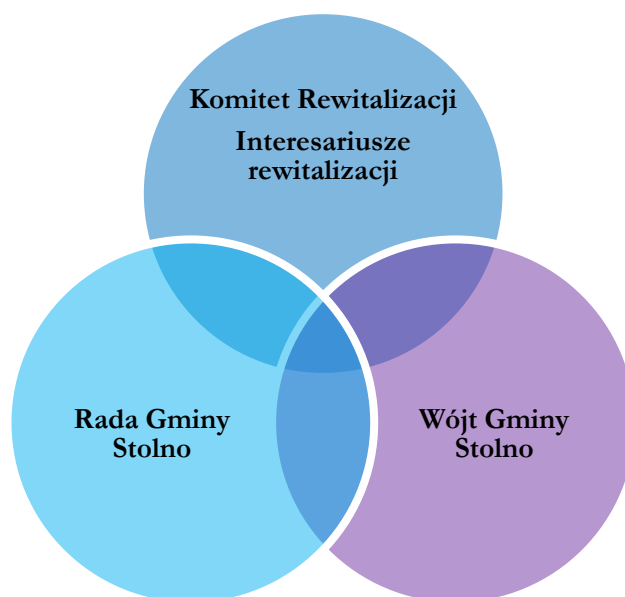
⁵¹Środki pochodzące z budżetu Gminy Stolno na podstawie projektu zintegrowanego - wniosku preselekcyjnego złożonego w odpowiedzi na konkurs nr RPKP.06.03.01-IZ.00-04-031/16 i nr RPKP.10.02.01-IZ.00-04-032/16).

Rozdział 12. System zarządzania realizacją programu rewitalizacji

Złożoność procesu rewitalizacyjnego wymaga właściwego zarządzania w celu uzyskania zamierzonych efektów rewitalizacji oraz odpowiadających im kierunków działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk.

Jednym z kluczowych czynników sukcesu programu rewitalizacji jest sprawna koordynacja działań i sprawny przepływ informacji pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w jego realizację. Istotą procesu rewitalizacji jest prowadzenie przez interesariuszy skoordynowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Charakterystyka interesariuszy i mechanizmy partycypacyjne zostały opisane w *rozdziale 10*.

Schemat 11. Podmioty uczestniczące w realizacji programu rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji główne podmioty, na których spoczywa obowiązek sprawnego przygotowania, a następnie wdrożenia programu to:

- **Wójt Gminy Stolno,**
- **Rada Gminy Stolno,**
- **Komitet Rewitalizacji.**

Tabela 36. Najważniejsze zadania podmiotów uczestniczących w procesie przygotowania i wdrażania programu rewitalizacji

Podmiot	Zadania
Wójt Gminy Stolno	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowadzenie analiz służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, sporządzenie lub zmiana gminnego programu rewitalizacji, ocena aktualności i stopnia jego realizacji, ▪ Ogłaszanie informacji o podjęciu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, ▪ Ogłaszanie informacji o podjęciu uchwały w sprawie uchwalenia gminnego programu rewitalizacji, ▪ Występowanie do instytucji wskazanych w art. 17 ustawy o rewitalizacji o zaopiniowanie projektu gminnego programu rewitalizacji,

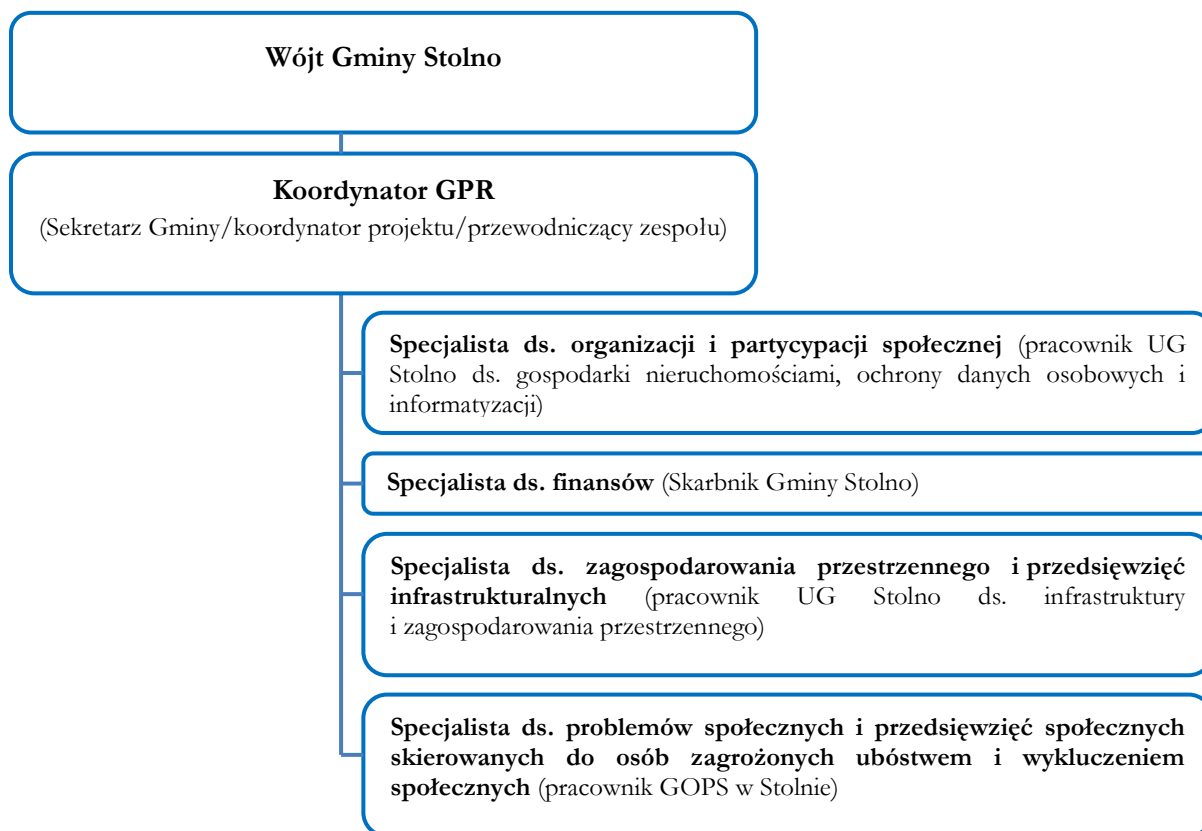
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prowadzenie konsultacji społecznych, ▪ Powołanie w drodze zarządzenia Komitetu Rewitalizacji, ▪ Zapewnienie obsługi organizacyjnej Komitetu Rewitalizacji, ▪ Złożenie wniosku do Rady Gminy o ustalenie Specjalnej Strefy Rewitalizacji (fakultatywnie). ▪ Zarządzanie sprawną realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji
Rada Gminy Stolno	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wyznaczenie w drodze uchwały obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, ▪ Zatwierdzenie i uchwalenie gminnego programu rewitalizacji, ▪ Uchwalenie zasad wyznaczania składu i zasad działania Komitetu Rewitalizacji, ▪ Wprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w gminnym programie rewitalizacji, służących realizacji zadań własnych Gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy, ▪ Uchwalanie zmian gminnego programu rewitalizacji, ▪ Podjęcie uchwały o uchyleniu gminnego programu rewitalizacji w całości lub w części w przypadku stwierdzenia osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych.
Komitet Rewitalizacji	<p>Stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni rolę opiniodawczo-doradczą Wójta.</p> <p>Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji zapewniające wylanianie przez interesariuszy ich przedstawicieli, określi w drodze uchwały Rada Gminy w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia uchwalenia gminnego programu rewitalizacji.</p>

Źródło: Opracowanie własne

Sposób koordynacji działań podmiotów uczestniczących w programie rewitalizacji, w tym opis struktury zarządzania realizacją GPR

Biorąc pod uwagę zakres zadań rewitalizacyjnych, w których przeważają zadania leżące w kompetencji samorządu – zarówno organizacyjnej, jak i finansowej, wydaje się, iż najkorzystniejszym i najprostszym rozwiązaniem jest usytuowanie koordynacji procesu rewitalizacji w strukturze Urzędu Gminy Stolno.

Schemat 12. Struktura Zarządzania realizacją GPR na poziomie Urzędu Gminy Stolno

Źródło: Opracowanie własne

Mając powyższe na względzie Zarządzeniem Nr 43/2016 z dnia 01 kwietnia 2016 r. (z późniejszymi zmianami) Wójt Gminy Stolno powołał imiennie **Zespół ds. opracowania i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Stolno**, w skład którego weszli wymienieni w Schemacie 13. „Struktura Zarządzania realizacją GPR na poziomie Urzędu Gminy Stolno” pracownicy Urzędu Gminy Stolno oraz pracownik GOPS w Stolnie. Zespół ma za zadanie wsparcie wymienionych w Tabeli 39 podmiotów w realizacji ich zadań oraz jest odpowiedzialny za sprawne i rzetelne opracowanie GPR oraz realizację jego założeń. Członkowie zespołu mają wykształcenie wyższe oraz doświadczenie w zakresie przygotowywania dokumentów strategicznych i wdrażania projektów społecznych i infrastrukturalnych. Posiadają także wiedzę na temat realizacji przedsięwzięć finansowanych z funduszy europejskich. Poniżej przedstawiono szczegółowy zakres zadań i odpowiedzialności poszczególnych członków zespołu tj.:

- **Koordynator GPR** (Sekretarz Gminy/koordynator projektu/przewodniczący Zespołu) – nadzór nad prawidłowym i sprawnym przebiegiem procesu przygotowania GPR a następnie realizacją jego założeń; nadzór nad monitoringiem i ewaluacją GPR, kontakty merytoryczne z członkami zespołu i innymi interesariuszami GPR, koordynacja prac nad przygotowaniem a następnie wdrożeniem założeń GPR; nadzór nad przebiegiem monitoringu realizacji zadań projektowych zgodnie z budżetem i harmonogramem przyjętym w GPR i budżecie gminy, upowszechnianie informacji o GPR, zatwierdzanie przygotowanych przez zespół analiz/dokumentacji oraz dokumentów przygotowywanych przez podmioty zaangażowane w realizację programu, udział w zaplanowanych formach partycypacji społecznej i posiedzeniach Komitetu Rewitalizacji,

zarządzanie zespołem oraz ryzykami, podejmowanie innych niezbędnych działań zmierzających do prawidłowej realizacji założeń GPR;

- **Specjalista ds. organizacji i partycypacji społecznej** (pracownik UG Stolno ds. gospodarki nieruchomościami, ochrony danych osobowych i informatyzacji) - odpowiedzialny za organizację i przeprowadzenie działań partycypacyjnych, promocję programu, zbieranie danych do opracowania i monitoringu GPR oraz prowadzenie monitoringu i ewaluacji programu rewitalizacji oraz cykliczna ocena realizacji procesu rewitalizacji a także odpowiedzialny za wprowadzenie niezbędnych zmian, o których mowa w Rozdziale 14 GPR, do uchwał, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie kodeksu cywilnego;
- **Specjalista ds. finansów (Skarbnik Gminy Stolno)**- biorący udział w montażu finansowym programu rewitalizacji w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz kosztów zarządzania GPR; zarządzanie budżetem programu, sprawozdawczość rozliczeniowa, dostosowanie zapisów WPF do wykazu przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPR (zgodnie z art. 21 ustawy o rewitalizacji);
- **Specjalista ds. zagospodarowania przestrzennego i przedsięwzięć infrastrukturalnych** (pracownik UG Stolno ds. infrastruktury i zagospodarowania przestrzennego) - zaangażowany w planowanie i koordynację działań z zakresu polityki przestrzennej i działań infrastrukturalnych;
- **Specjalista ds. problemów społecznych i przedsięwzięć społecznych skierowanych do osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym** (pracownik GOPS w Stolnie), do którego zadań będzie należał udział w planowaniu i koordynacji działań społecznych w trakcie ich planowania oraz wdrażania ze szczególnym uwzględnieniem ujęcia w tych działaniach podopiecznych GOPS.

Do zadań Zespołu będzie należała również organizacja i wdrażanie systemu monitorowania rzeczowego i finansowego dla programu, a także pomiar efektywności i aktualizacja zapisów programu rewitalizacji, co trzy lata na koniec roku kalendarzowego.

W trakcie procesu rewitalizacji zostanie zapewniony osobisty kontakt członków Zespołu w celu omówienia bieżących spraw i podejmowania decyzji oraz reagowania na ewentualne nieprawidłowości.

Funkcję kontrolną wobec Zespołu ds. rewitalizacji pełnił będzie Wójt Gminy, który ponadto uczestniczył będzie w istotnych spotkaniach i podejmowaniu ważnych decyzji. Proces podejmowania decyzji będzie uwzględniał propozycje opracowane przez Koordynatora w drodze konsensusu z zespołem oraz z uwzględnieniem opinii lokalnej społeczności i Komitetu Rewitalizacji, zgłoszonych w wyniku zastosowanych mechanizmów partycypacji społecznej.

System wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stolno obejmuje następujące etapy:

1. Podjęcie przez Radę Gminy uchwały o przyjęciu „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stolno”.
2. Przekazanie Gminnego Programu Rewitalizacji do Urzędu Wojewódzkiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w celu kontroli zgodności z Ustawą o rewitalizacji.
3. Przekazanie Gminnego Programu Rewitalizacji do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w celu jego analizy i zgłoszenia ewentualnych zastrzeżeń.

4. Opracowanie dokumentacji technicznej dla projektów wpisanych do GPR, kosztorysów, uzyskiwanie wszelkich niezbędnych pozwoleń.
5. Opracowanie wniosków aplikacyjnych, studiów wykonalności i niezbędnych załączników do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 i PROW na lata 2014-2020 oraz rozliczanie projektów.
6. Realizacja projektów wpisanych do GPR zgodnie z terminarzem i harmonogramem.
7. Wsparcie partnerów w działaniach rewitalizacyjnych.
8. Promocja oraz udzielanie informacji nt. Gminnego Programu Rewitalizacji.
9. Monitoring i ewaluacja planu rewitalizacji według harmonogramów opracowania, składania, realizacji i rozliczenia poszczególnych projektów z uwzględnieniem ich specyfiki.
10. Pomiar efektywności Programu w oparciu o przewidziane wskaźniki, przeprowadzana nie rzadziej niż raz na trzy lata.
11. Aktualizacja GPR o nowe projekty zgłaszane przez instytucje, organizacje i firmy działające na obszarze zdegradowanym. Jeżeli w wyniku aktualizacji zmiana będzie dotyczyła przedsięwzięć ujętych na liście planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych to wcześniej przeprowadzone zostaną konsultacje społeczne oraz uzyskane opinie właściwych organów.

Koszty zarządzania realizacją GPR

W myśl art. 3 ust. 1 ustawy o rewitalizacji przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości Gminy, stanowi jej zadanie własne. Koszty zarządzania związane z wdrażaniem przedsięwzięć rewitalizacyjnych, monitoringiem/oceną międzyokresową oraz końcową będą finansowane z budżetu Gminy w ramach wydatków bieżących. Koszty zarządzania są również możliwe do pokrycia z dotacji na przygotowanie lub aktualizację programów rewitalizacji w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020 w przypadku ich przyznania Gminie (Wójt Gminy wystąpił z wnioskiem o przyznanie dotacji na przygotowanie programów rewitalizacji w odpowiedzi na konkurs organizowany przez Województwo Kujawsko – Pomorskie oraz Ministerstwo Rozwoju – wniosek złożony w terminie do 01.12.2016 r. – wnioskowana kwota dotacji to 39.236,05 zł). Szacuje się, iż roczne koszty zarządzania związanego z wdrażaniem założeń GPR wynosić będą 19.260 zł (koszty osobowe – 17.760 zł i rzeczowe – 1500 zł), co na cały okres realizacji GPR tj. w okresie od III kw. 2017 do IV kw. 2023 będzie stanowić kwotę 86.670 zł. Natomiast koszty zarządzania związane z opracowaniem GPR do momentu uzyskania pozytywnej opinii GPR od Instytucji Zarządzającej RPO Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020 tj. w okresie I kw. 2016 do II kw.2017 - oszacowano na 43.595,62 zł (w tym koszty osobowe – 22.270 zł, wynagrodzenie dla firmy zewnętrznej biorącej udział w opracowaniu GPR – 20.848,50 zł oraz koszty rzeczowe i inne niezbędne do prawidłowego opracowania GPR – 477,12 zł). Biorąc pod uwagę powyższe łączne koszty zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2016 – 2023 oszacowano na poziomie 130.265,62 zł.

System informacji i promocji

Partycypacja społeczności lokalnej (szczegółowo opisana w *rozdziale 10*) na każdym etapie powstawania i realizacji programu rewitalizacji odgrywa niezmiernie istotną rolę, dostarczając najbardziej rzetelnych informacji na temat problemów, potrzeb oraz potencjałów danego obszaru, które nie są możliwe do uzyskania na podstawie jedynie analizy danych statystycznych. Zaangażowanie na każdym etapie interesariuszy zainteresowanych udziałem w programie (m.in. organizacji pożytku publicznego,

stowarzyszeń, przedsiębiorców, mieszkańców) umożliwi im aktywny udział w planowaniu i wdrażaniu zmian społecznych, gospodarczych i infrastrukturalnych zgodnie z ich potrzebami i interesami.

Wdrażanie i monitoring GPR odbywał się będzie z udziałem różnych grup interesariuszy, również poprzez ich aktywny udział w działaniach ujętych w programie, m.in. osób bezrobotnych, osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i ich otoczenia, seniorów oraz dzieci i młodzieży. W celu utrzymania zainteresowania społeczeństwa rewitalizacją na etapie wdrażania i monitoringu oraz zapewnienia wszystkim interesariuszom wiedzy i możliwości uczestniczenia w procesie rewitalizacji, prowadzone będą działania promocyjno-informacyjne, nierozzerwalnie związane z mechanizmami włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji, w postaci publikacji:

- na stronie internetowej gminy www.stolno.com.pl w zakładce „Program Rewitalizacji Gminy Stolno” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej www.bip.stolno.com.pl.
- na tablicach ogłoszeń,
- w prasie lokalnej, „Echo Stolna”
- w mediach społecznościowych (Facebook),
- w formie zaproszeń na spotkania,
- za pomocą okólników,
- na zebraniach wiejskich,
- na posiedzeniach organów JST,
- za pomocą publikowania raportów z poszczególnych form konsultacji społecznych oraz z posiedzeń Komitetu Rewitalizacji.

Dzięki tak zorganizowanej informacji i promocji, wykonywanej w większości bezpłatnie w ramach Urzędu Gminy, społeczność lokalna będzie miała możliwość dalszego aktywnego udziału w kształtowaniu procesu rewitalizacji, współdecydowania o kształcie zmian oraz kontroli społecznej nad procesem realizacji programu. Stosowane instrumenty informacji i promocji programu rewitalizacji w powiązaniu z zaawansowanymi metodami partycypacji, takimi jak współdecydowanie, aktywne uczestnictwo w projektach czy kontrola obywatelska, przyczynią się do wyłonienia na obszarach rewitalizacji lokalnych liderów.

Wszelkie formy partycypacji społecznej, w połączeniu z formami informacji i promocji, mają na celu pobudzenie i aktywizację społeczności na rzecz rozwoju lokalnego z wykorzystaniem posiadanej wiedzy i doświadczenia wszystkich interesariuszy, tak aby wszelkie podejmowane działania prowadziły do urzeczywistnienia wizji obszaru po rewitalizacji.

Ramowy harmonogram realizacji programu

Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stolno obejmuje okres od 2016 r. kiedy zostały rozpoczęte prace nad programem do końca 2023 r., czyli do planowanego zakończenia realizacji projektów wynikających z programu. Szczegółowe informacje na temat realizacji programu wynikają z rozdziału 11. *Szacunkowe ramy finansowe w odniesieniu do głównych i uzupełniających projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.*

Schemat 13. Ramowy harmonogram realizacji programu – wykres Gantta

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Opracowanie i uchwalenie programu	←→							
7. Centrum Aktywności Lokalnej w Małym Czystym – budowa budynku, zagospodarowanie terenu wokół centrum w tym mała architektura oraz wyposażenie		←→						
4. Budowa sieci kanalizacyjnej i wymiana sieci wodociągowej w sołectwie Małe Czyste oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków		←→						
5. Przebudowa boiska sportowego wraz z utworzeniem zaplecza rekreacyjnego z przeznaczeniem na Plenerowe Centrum Aktywności Lokalnej w Małym Czystym			←→					
6. Modernizacja wraz z remontem wielorodzinnego budynku mieszkalnego w Kłęczkowie			←→					
1. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja I			←→					
Ocena okresowa				←→				
2. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja II				←→				
3. Centra Aktywności Lokalnej w Gminie Stolno edycja III					←→			
Ocena okresowa						←→		
Raport końcowy								←→

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział 13. System monitoringu, oceny skuteczności działań i system wprowadzania zmian

System monitoringu i oceny skuteczności działań

Monitorowanie postępów realizacji oparte będzie na stałym pozyskiwaniu i analizowaniu danych dotyczących realizacji poszczególnych projektów. Bieżąca i systematyczna analiza danych ilościowych i jakościowych osiąganych w trakcie realizacji projektu i porównanie ich z zaplanowanymi w programie, pozwoli na wykrycie rozbieżności oraz umożliwi odpowiednio wczesną korektę możliwych do przewidzenia komplikacji.

Wszystkie projekty objęte programem rewitalizacji będą podlegały jednakowemu systemowi oceny. Odpowiedzialny za to będzie **Zespół ds. opracowania i wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Stolno**, opisany szczegółowo w rozdziale 12. Do jego obowiązków należeć będzie także wykonanie wzoru formularza oceny projektu, który będzie wypełniany przez poszczególne podmioty wykonujące projekty rewitalizacyjne. Umożliwi to oszacowanie wartości wskaźników produktu i rezultatu z perspektywy pojedynczej inwestycji, co z kolei umożliwi opisanie i porównanie efektów w sposób jednoznaczny i przejrzysty. Gromadzenie kart projektów inwestycji już zrealizowanych pozwoli ocenić ich skuteczność oraz zdefiniować zagrożenia i szanse inwestycji o zbliżonym charakterze. Stanowić to będzie punkt odniesienia w następnych latach procesu rewitalizacji i pozwoli nadać mu pożądany kierunek oraz uniknąć błędów dotychczas popełnionych.

Zastosowane będą trzy formy monitoringu: monitorowanie postępu prac, monitorowanie środków finansowych projektu i monitorowanie osiągania założonych celów rewitalizacji.

Monitorowanie postępów realizacji oparte będzie na stałym pozyskiwaniu i analizowaniu danych dotyczących realizacji poszczególnych projektów. Bieżąca i systematyczna analiza danych ilościowych i jakościowych osiąganych w trakcie realizacji projektu i porównanie ich z zaplanowanymi w programie, pozwoli na wykrycie rozbieżności oraz umożliwi odpowiednio wczesną korektę możliwych do przewidzenia komplikacji. Zastosowane będą trzy formy monitoringu: monitorowanie postępu prac, monitorowanie środków finansowych projektu i monitorowanie osiągania założonych celów rewitalizacji. **Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie monitoringu i ocenę skuteczności działań oraz wprowadzaniem modyfikacji w reakcji na zmiany będzie członek Komitetu Rewitalizacji – pracownik Urzędu Gminy.**

Monitoring postępu prac obejmuje proces realizacji i polegać będzie przede wszystkim na bieżącej kontroli zakresu merytorycznego prowadzonych działań oraz harmonogramu wdrażania projektu na podstawie pomiarów osiągania założonych rezultatów oraz wskaźników realizacji i ich analizy, a także weryfikacji przedmiotowej zgodności z założeniami programu rewitalizacji.

Monitoring środków finansowych obejmuje zarządzanie środkami przyznanymi na realizację programu i jest podstawą oceny sprawności ich wydatkowania. Polegać będzie na bieżącej kontroli finansowych aspektów inwestycji: przepływów gotówkowych i poziomu wykorzystania funduszy w poszczególnych kategoriach budżetowych, weryfikacji kwalifikowalności kosztów oraz gromadzeniu informacji o źródłach finansowania programu i stopniu wykorzystania dotacji. Istotnym elementem będzie również kontrola wykonania wzajemnych rozliczeń i zobowiązań z podwykonawcami, ewentualnymi partnerami, uczestnikami projektu i pracownikami oraz weryfikacja finansowej zgodności z założeniami programu.

Monitoring osiągania celów rewitalizacji będzie polegał na monitorowaniu czy założone cele rewitalizacji są osiągane tzn. czy problemy będące podstawą wyznaczenia obszaru rewitalizacji ulegają

zmniejszeniu lub rozwiązaniu. W tym celu zgodnie z „Zasadami programowania..” **raz na 2 lata Gmina będzie przekazywała do IZ RPO sprawozdanie zawierające informacje o zmianie stanu kryzysowego, na podstawie którego wskazano obszar rewitalizacji (w tym informacje o wskaźnikach będących podstawą wyznaczenia obszaru zdegradowanego.** Sprawozdanie będzie określać zarówno bazowe, jak i aktualne wartości wskaźników/kryteriów wyznaczających obszar rewitalizacji. Dane do przygotowywania sprawozdania będą pozyskiwane z odpowiednich referatów Urzędu Gminy na samodzielnych stanowiskach pracy i jednostek organizacyjnych Gminy, a także z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie oraz Komendy Powiatowej Policji w Chełmnie i Głównego Urzędu Statystycznego. Przygotowywane będą również dla IZ RPO sprawozdania kwartalne dotyczące osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu z SZOOP RPO WK-P w odniesieniu do realizowanych projektów. Dane do przygotowywania tych sprawozdań będą pozyskiwane z dokumentacji dotyczącej danego projektu. Podmiotem odpowiedzialnym za monitorowanie osiągnięcia celów będzie Komitet Rewitalizacji.

Zadaniem Komitetu Rewitalizacji będzie zdawanie Wójtowi Gminy corocznych raportów z realizacji programu rewitalizacji na koniec danego roku kalendarzowego. Taki raport będzie zawierał informacje o zadaniach zaplanowanych na dany rok, które udało się zrealizować, trudności i problemy jakie wystąpiły podczas wdrażania programu wraz z propozycją ich uniknięcia w przyszłości, plan działań na kolejny rok, aktualne wartości wskaźników celu rewitalizacji oraz fakultatywnie propozycje zmian programu. Dane do przygotowywania raportu będą pozyskiwane z odpowiednich referatów Urzędu Gminy i samodzielnych stanowisk pracy oraz jednostek organizacyjnych Gminy, a także z Powiatowego Urzędu Pracy w Chełmnie oraz Komendy Powiatowej Policji w Chełmnie, Głównego Urzędu Statystycznego.

W sytuacji gdy z 2 kolejnych raportów będzie wynikało, że sytuacja na obszarze rewitalizacji nie ulega poprawie (nie poprawiają się wartości badanych wskaźników), podjęte zostaną odpowiednie działania celem wprowadzenia stosownych zmian w programie rewitalizacji. Propozycję zmian w programie rewitalizacji przygotuje Komitet Rewitalizacji. Następnie zostaną przeprowadzone konsultacje społeczne zmian programu ze wszystkimi grupami interesariuszy. A następnie zmieniony program w wersji po konsultacjach zostanie uchwalony przez Radę Gminy. Wszystkie projekty objęte programem rewitalizacji będą podlegały jednakowemu systemowi oceny. Odpowiedzialny za to będzie wyznaczony pracownik Urzędu Gminy. Do jego obowiązków należeć będzie także wykonanie wzoru formularza oceny projektu, który będzie wypełniany przez poszczególne podmioty wykonujące projekty rewitalizacyjne. Źródłem monitorowania będzie dokumentacja powykonawcza. Umożliwi to oszacowanie wartości wskaźników produktu i rezultatu z perspektywy pojedynczej inwestycji, co z kolei umożliwi opisanie i porównanie efektów w sposób jednoznaczny i przejrzysty. Gromadzenie kart projektów inwestycji już zrealizowanych pozwoli ocenić ich skuteczność oraz zdefiniować zagrożenia i szanse inwestycji o zbliżonym charakterze. Stanowić to będzie punkt odniesienia w następnych latach procesu rewitalizacji i pozwoli nadać mu pożądany kierunek oraz uniknąć błędów dotychczas popełnionych. Okresowe badanie stopnia realizacji wskaźników będzie się odbywać co dwa lata.

System wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu

Ze względu na cel i charakter gminny program rewitalizacji ma formułę otwartą, tzn. że w przypadku zmiany wymogów prawnych, pojawiania się nowych problemów oraz wykreowania

nowych projektów – będzie on aktualizowany. Projekty odpowiadające na zidentyfikowane problemy będą systematycznie przygotowywane w całym okresie wdrożeniowym.

Sytuacje, w których konieczna może być zmiana programu to m.in.:

- Zmiana aktualnych warunków sytuacji społeczno-gospodarczej gminy,
- Nowo zidentyfikowane potrzeby i oczekiwania mieszkańców obszarów kryzysowych,
- Wzrost bądź spadek poziomu zaangażowania podmiotów lokalnych w planowane działania,
- Konieczność dostosowania działań do możliwości budżetu Gminy oraz dostępności środków zewnętrznych.

Zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji, w przypadku stwierdzenia, że gminny program rewitalizacji wymaga zmiany, Wójt występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię Komitetu Rewitalizacji, powołanego przed uchwaleniem GPR, omówionego w *rozdziale 10*. Zmiana gminnego programu rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on uchwalony.

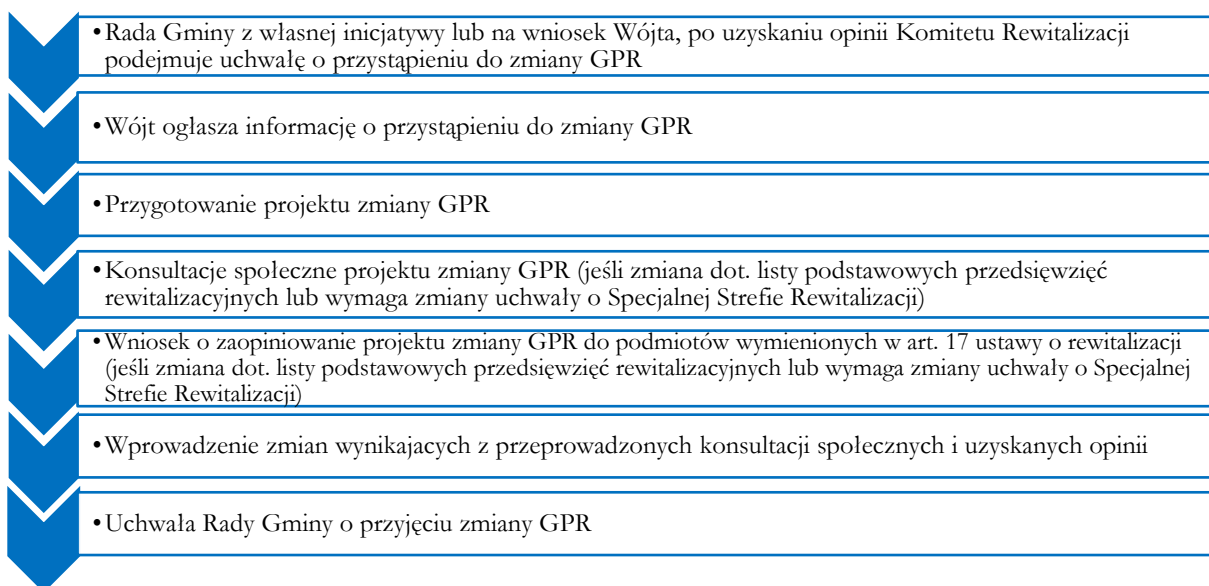
Ścieżka podejmowania decyzji będzie podobna jak w przypadku opracowania programu rewitalizacji, tj. decyzje będą podejmowane przez Wójta na podstawie propozycji opracowanych przez Koordynatora Projektu, wypracowanych w drodze konsensu z zespołem ds. opracowania GPR dla Gminy Stolno oraz z uwzględnieniem opinii lokalnej społeczności i Komitetu Rewitalizacji, zgłoszonych w wyniku zastosowanych mechanizmów partycypacji społecznej.

Przy wystąpieniu sytuacji problemowych podejmowane będą działania naprawcze polegające na oszacowaniu i minimalizacji ryzyka.

Zmiana gminnego programu rewitalizacji wymaga uzyskania opinii, o których mowa w art. 17 ust. 2 pkt. 4, oraz przeprowadzania konsultacji społecznych wyłącznie jeżeli dotyczy:

- Przedsięwzięć zawartych na liście podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- Zmiany uchwały w sprawie ustanowienia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji (w przypadku gdy Strefa została ustanowiona). Na obszarze rewitalizacji w Gminie Stolno **nie ustanowiono specjalnej strefy rewitalizacji**.

Tabela 37. Procedura wprowadzania zmian do gminnego programu rewitalizacji

Źródło: *Opracowanie własne*

Rozdział 14. Wykaz niezbędnych zmian, ocen i opinii

Ocena oddziaływania na środowisko Gminnego Programu Rewitalizacji

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko⁵² projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stolno został przedłożony Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Bydgoszczy celem **uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko**. Na podstawie uzgodnień z Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Bydgoszczy oraz Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy Wójt Gminy Stolno, obwieszczeniem z dnia 08.02.2017 r., odstąpił od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stolno”.

Wykaz zmian w uchwałach

Ze względu na zaplanowane w niniejszym programie przedsięwzięcia rewitalizacyjne konieczne jest dokonanie zmian w uchwale Nr XXIX/227/2013 Rady Gminy Stolno z dnia 26 listopada 2013 r. w/s przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Stolno na lata 2013 – 2018 w szczególności w zakresie wynikającym z zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych (projekt nr 6 z listy podstawowej) co ma wpływ głównie na rozdział 2, 3, 5,7 i 8 załącznika do uchwały. Natomiast Uchwała Nr XXXVI/316/2014 Rady Gminy Stolno z dnia 29.09.2014 r. w/s zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Stolno nie wymaga zmian. Powyższe zapisy wprowadzono w związku z art. 15 ust. 1 pkt. 10 ustawy o rewitalizacji.

Realizacja niniejszego programu w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego **nie wymaga wprowadzania zmian w:**

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Stolno (Uchwała Nr XXVI/163/09 Rady Gminy Stolno z dnia 9 lipca 2009 r.),
- Miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na obszarze wskazanym do rewitalizacji, tj.:
 - a) Uchwale nr XVII/131/2012 Rady Gminy Stolno z dnia 9 lipca 2009 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego tereny we wsiach Sarnowo, Klęczkowo, Trzebieluch i Robakowo w gminie Stolno,
 - b) Uchwale nr XXV/199/05 Rady Gminy Stolno z dnia 12 marca 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Klęczkowo położonej w obrębie Klęczkowo gmina Stolno,
 - c) Uchwale nr XXV/196/2013 Rady Gminy Stolno z dnia 10 maja 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych we wsi Male Czyste w Gminie Stolno

Dla prawidłowej realizacji założeń programu **nie jest konieczne uchwalenie miejscowego planu rewitalizacji**, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁵³.

⁵²Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zmianami

⁵³Dz. U. z 2016 r., poz. 778

Dla obszaru objętego rewitalizacją **nie będzie tworzona Specjalna Strefa Rewitalizacji**. Jeżeli w późniejszym terminie zajdzie konieczność ustanowienia Strefy, zostanie ona wprowadzona w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego na okres maksymalnie 10 lat, zgodnie z postanowieniami ustawy o rewitalizacji.

Niezwłocznie po uchwaleniu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stolno, Rada Gminy wprowadzi przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w tym programie, służące realizacji zadań własnych Gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵⁴. Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające do wpisania ich do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy, Rada Gminy wprowadzi przedsięwzięcia do tego załącznika niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych.

Wykaz niezbędnych opinii

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Stolno na lata 2016-2023 **zostanie zaopiniowany przez wskazane w art. 17 ust. 1 pkt 4 podmioty:**

- Zarząd Powiatu Chelmińskiego - w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu,
- Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa,
- Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego – w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. O gospodarce nieruchomościami,
- Nadwiślański Oddział Straży Granicznej w Warszawie – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,
- Wojewódzki Sztab Wojskowy w Bydgoszczy – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,
- Komendanta Powiatowego Policji w Chelmnie - w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,
- Komendanta Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Chelmnie – w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy,
- Powiatowa Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna (która na podstawie porozumienia pełni również zadania gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej),
- Powiatowy Zarząd Dróg w Chelmnie,
- Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy,
- Dyrektora Kujawsko-Pomorskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku - w zakresie uzbrojenia terenu oraz w zakresie zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego,
- Kujawsko-Pomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Włocławku Biuro Terenowe w Chelmnie - w zakresie uzbrojenia terenu oraz w zakresie zagospodarowania obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego
- Orange Polska S.A. w Bydgoszczy - w zakresie uzbrojenia terenu,
- Energa Operator SA oddział w Toruniu - w zakresie uzbrojenia terenu,
- Gminną Spółkę Wodną - w zakresie uzbrojenia terenu/w zakresie gospodarki wodnej ,
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy – w zakresie form ochrony przyrody,

⁵⁴ Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.

- Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – w zakresie form ochrony zabytków,
- Komitet Rewitalizacji,
- Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu - w zakresie nieruchomości Skarbu Państwa będących w trwałym Zarządzie Lasów Państwowych,
- Operator Gazociągów Przemysłowych oddział w Gdańsku - w zakresie uzbrojenia terenu,
- Delegatura Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Bydgoszczy -w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,
- Polskie Koleje Państwowe - w zakresie uzbrojenia terenu,
- Geolog Powiatowy - Wydział Administracji Architektoniczno - Budowlanej i Środowiskowej - Starostwo Powiatowe w Chełmnie - w zakresie zagospodarowania osuwisk,
- GDDKIA Oddział w Bydgoszczy (zarządca dróg krajowych i autostrad) - w zakresie uzbrojenia terenu,
- właściwy organ nadzoru górniczego – w zakresie zagospodarowania terenów górniczych,
- Wójt Gminy Stolno – w zakresie uzbrojenia terenu.

Projekt GPR dla Gminy Stolno nie wymaga opiniowania przez właściwego dyrektora urzędu morskiego ponieważ nie dotyczy obszarów na których znajduje się pas techniczny, pas ochrony oraz morskie porty i przystanie, a także nie wymaga opiniowania przez ministra właściwego do spraw zdrowia ponieważ nie dotyczy obszarów ochrony uzdrowisk.

Uwagi zgłoszone w przedstawionych przez powyższe podmioty opiniach zostały uwzględnione w programie rewitalizacji oraz będą brane pod uwagę na etapie realizacji poszczególnych przedsięwzięć.

Lista map zmian funkcjonalno-przestrzennych w Gminie Stolno

1. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych Gmina Stolno – Klęczkowo (1:5000)
2. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych Gmina Stolno – Małe Czyste (1:5000)

Załączniki

Załącznik 1. Wzór formularza konsultacji

FORMULARZ KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie

Gminy Stolno

Gmina Stolno, dnia2016 r.

CZĘŚĆ I –DANE UCZESTNIKA KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Imię i nazwisko:

Nazwa organizacji:

Adres korespondencyjny:

Telefon/ e-mail:

Uwagi do projektu uchwały:

LP	CZĘŚĆ DOKUMENTU, KTÓREGO DOTYCZY UWAGA (numer strony, rozdział, paragraf, ustęp, punkt)	TREŚĆ PROPONOWANEJ UWAGI	UZASADNIENIE

Wyrażam zgodę na gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie moich danych osobowych, zbieranych w celu przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu programu współpracy zgodnie z Ustawą z dnia 29 sierpnia 1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 922).

.....

czytelny podpis

145

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej,
w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Załącznik 2. Wzór ankiety

**Ankieta dotycząca obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
 Gminy Stolno
 (tj. Klęczkowa i Małego Czystego)**

Szanowni Państwo!

Prosimy o udzielenie odpowiedzi na pytania z poniższej ankiety. Celem badania jest poznanie Państwa opinii na temat aktualnych problemów, czynników i zjawisk kryzysowych występujących na obszarach zdegradowanych gminy oraz potrzeb i oczekiwanych działań w zakresie rewitalizacji, mających na celu ich ożywienie społeczno-gospodarcze. Ankieta jest całkowicie anonimowa. Wyniki ankiety będą gromadzone i wykorzystywane przez firmę Dorfin Grant Thornton w celu opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stolno.

1. Jak ocenia Pan(i) jakość życia w swoim miejscu zamieszkania?
 - a. Bardzo dobrze
 - b. Dobrze
 - c. Ani dobrze ani źle
 - d. Źle
 - e. Bardzo źle

2. Gdzie Pan(i) i członkowie Pana(i) rodziny korzystają z poniższych usług?

	W miejscu zamieszkania	W innej miejscowości w gminie	Poza gminą	Nie korzystam
Opieka przedszkolna				
Edukacja podstawowa				
Zajęcia pozalekcyjne				
Podstawowa opieka zdrowotna				
Usługi rehabilitacyjno-opiekuńcze				
Sport i rekreacja				
Rozrywka				
Dostęp do internetu				

3. Największe problemy społeczne w Pana(i) miejscu zamieszkania.
(Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)
 - a. Alkoholizm
 - b. Narkomania
 - c. Bezrobocie
 - d. Wiele rodzin mających problemy w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
 - e. Wiele osób starszych/chorych, które nie mają zapewnionej opieki
 - f. Przemoc w rodzinie
 - g. Duża liczba osób żyjących w ubóstwie
 - h. Zakłócanie porządku publicznego/bójki/rozboje
 - i. Brak miejsca do uprawiania sportu/rekreacji

- j. Brak miejsc z atrakcyjną ofertą kulturalną
k. Niska aktywność lokalnej społeczności
l. Inne
4. Największe problemy w sferze gospodarczej w Pana(i) miejscu zamieszkania.
(Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)
- a. Brak miejsc pracy
b. Brak terenów inwestycyjnych/miejsc do prowadzenia działalności gospodarczej
c. Brak wsparcia dla przedsiębiorców
d. Brak dobrego dojazdu do miejscowości
e. Duża konkurencja lepiej rozwiniętych sąsiednich miejscowości/gmin
f. Inne
5. Największe problemy w sferze przestrzenno-technicznej w Pana(i) miejscu zamieszkania.
(Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)
- a. Brak infrastruktury społecznej typu świetlica wiejska
b. Brak infrastruktury sportowej typu:
- boisko sportowe
- siłownia zewnętrzna
c. Nielad architektoniczny (brzydkie, przypadkowe budownictwo)
d. Brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
e. Niedostatecznie rozwinięta lub brak sieci kanalizacyjnej
f. Brak lub zbyt mało przydomowych oczyszczalni ścieków
g. Brak dbałości mieszkańców o otoczenie ich posesji
h. Zły stan dróg
i. Brak lub niedostateczna ilość połączeń komunikacyjnych
j. Brak dostępu do dobrej jakości łącza internetowego (sieci światłowodowej)
k. Inne
6. Największe problemy w sferze środowiskowej w Pana(i) miejscu zamieszkania.
(Proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)
- a. Dzikie wysypiska
b. Zanieczyszczenie powietrza (przez ruch samochodowy, tradycyjne piece grzewcze)
c. Niewłaściwa gospodarka odpadami
d. Niska świadomość ekologiczna
e. Inne
7. Czego według Pana(i) najbardziej potrzeba w Pana(i) miejscu zamieszkania, aby stało się ono bardziej przyjazne dla mieszkańców i mogło się lepiej rozwijać?

METRYCZKA

1. Płeć

147

a. Mężczyzna b. Kobieta

2. Wiek:

- a. Do 18 lat
- b. Od 18 do 24 lat
- c. Od 25 do 29 lat
- d. Od 30 do 39 lat
- e. Od 40 do 49 lat
- f. Od 50 do 59 lat
- g. 60 lat i więcej

3. Wykształcenie:

- a. Podstawowe
- b. Zasadnicze zawodowe
- c. Średnie
- d. Wyższe

4. Reprezentowany sektor:

- a. Rolnictwo
- b. Przemysł
- c. Usługi
- d. Administracja
- e. Uczeń
- f. Emeryt
- g. Bezrobotny

5. Ile osób, razem z Panem(Panią), należy do Pana(i) gospodarstwa domowego?

- 1. Ogółem.....
- 2. W tym pracujących.....
- 3. Dzieci na utrzymaniu.....

6. Miejsce zamieszkania:

- a. Kłęczkowo
- b. Małe Czyste
- c. Inne

Dziękujemy za udzielenie odpowiedzi!

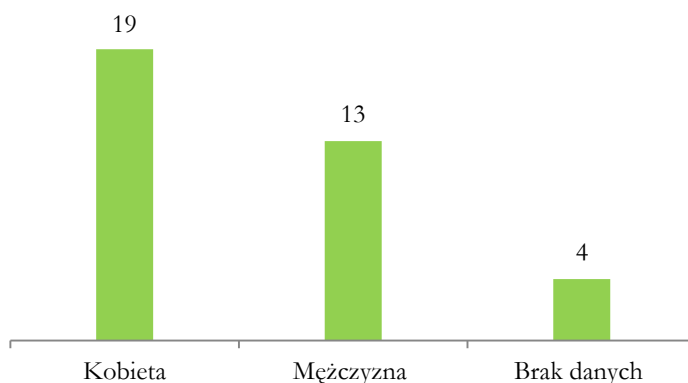
Załącznik 3. Wyniki badania ankietowego realizowanego podczas konsultacji społecznych w okresie od 17 maja 2016 r. do 17 czerwca 2016 r. na terenie Gminy Stolno.

W okresie realizacji konsultacji społecznych na terenie Gminy Stolno otrzymano łącznie 36 ankiet (w wersji papierowej lub elektronicznej). Kwestionariusz ankiety zawierał zarówno pytania zamknięte z gotową kafeterią odpowiedzi, jak i pytania otwarte, w których respondenci udzielali odpowiedzi własnymi słowami.

Dane metryczkowe

W badaniu ankietowym wzięło udział łącznie 36 osób z miejscowości położonych na terenie Gminy Stolno. W badanej grupie znalazło się 19 kobiet i 13 mężczyzn (4 osoby nie udzieliły odpowiedzi odnośnie płci).

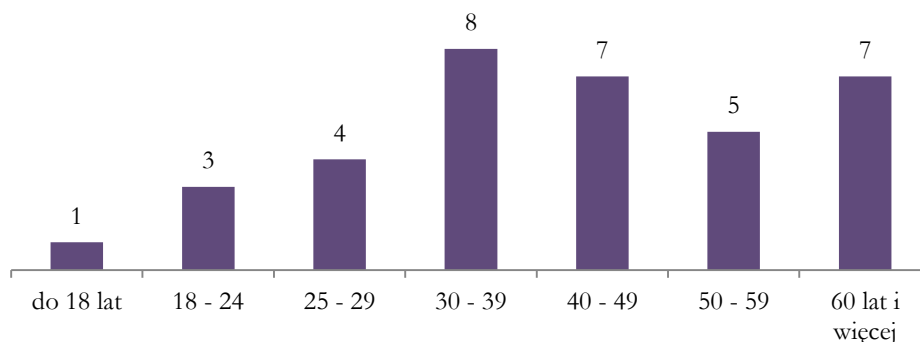
Wykres 1. Płeć osób biorących udział w badaniu ankietowym (liczba wskazań).

Źródło: Opracowanie własne.

Respondenci biorący udział w badaniu deklarowali głównie wiek powyżej 30 r.ż. (najbardziej licznie reprezentowana była kategoria wiekowa 30 – 39 lat).

Wykres 2. Wiek osób biorących udział w badaniu ankietowym (liczba wskazań).

Źródło: Opracowanie własne.

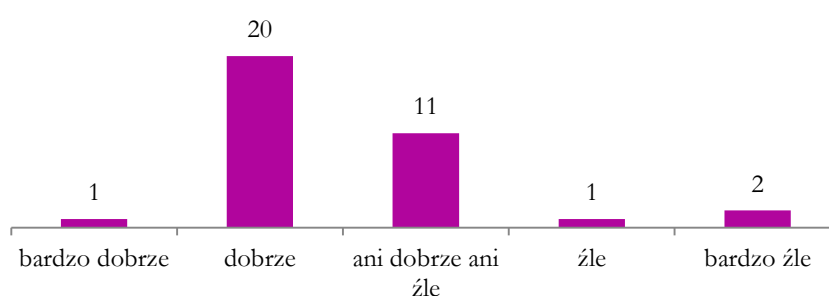
Opinie w badaniu ankietowym wyraziły osoby deklarujące różny poziom wykształcenia: średnie (12 osób), wyższe (9 osób), podstawowe (7 osób), a także zasadnicze zawodowe (5 osób). Ankietowani

reprezentowali różne sektory: rolnictwo (6 osób), administracja (2 osoby), usługi (4 osoby), a także przemysł (4 osoby). W badaniu brały udział również osoby bezrobotne (8 osób), emeryci (5 osób) oraz uczniowie (3 osoby).

1. Jak ocenia Pan(i) jakość życia w swoim miejscu zamieszkania?

Osoby biorące udział w badaniu jakość życia w swoim miejscu zamieszkania oceniły na dobrym poziomie – ponad połowa respondentów (20 na 36 osób) udzieliła odpowiedzi „dobrze”, a 1 osoba wskazała ocenę „bardzo dobrą”. Średni poziom zadowolenia wyraziło 11 mieszkańców gminy (osoby te udzieliły odpowiedzi „ani dobrze, ani źle”). Negatywnie daną kwestię oceniło zaledwie 3 z 36 badanych.

Wykres 3. Ocena jakości życia w miejscu zamieszkania (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne.

2. Gdzie Pan(i) i członkowie Pana(i) rodziny korzystają z poniższych usług?

Dostęp osób ankietowanych do poszczególnych usług jest bardzo zróżnicowany. Poszczególni badani deklaruwali, że w głównej mierze dostęp do usług takich jak: opieka przedszkolna, edukacja podstawowa, podstawowa opieka zdrowotna oraz usługi związane z rozrywką, sportem i rekreacją zapewniony jest głównie w innej miejscowości na terenie gminy. W poszczególnych miejscowościach oferta ta jest ograniczona. W miejscu zamieszkania respondenci w większości korzystają z Internetu (18 wskazań). Poza terenem gminy badani korzystają z usług rehabilitacyjno-opiekuńczych.

Lokalizacja korzystania z usług (liczba wskazań)

	W miejscu zamieszkania	W innej miejscowości w gminie	Poza gminą	Nie korzystam
Opieka przedszkolna	9	13	2	8
Edukacja podstawowa	8	13	0	7
Zajęcia pozalekcyjne	2	7	5	11
Podstawowa opieka zdrowotna	4	23	4	0
Usługi rehabilitacyjno-opiekuńcze	0	5	16	7
Sport i rekreacja	8	10	3	5
Rozrywka	7	9	9	3
Dostęp do Internetu	18	1	0	11

Źródło: Opracowanie własne.

3. Największe problemy społeczne w Pana(i) miejscu zamieszkania.

Największymi problemami na terenie gminy według ankietowanych są: alkoholizm (18 wskazań), a także brak infrastruktury sportowej – miejsca, gdzie mieszkańcy mogliby aktywnie spędzać czas (18 wskazań) oraz niski poziom aktywności w społeczności lokalnej (17 wskazań). Problematiczny jest także brak miejsc z atrakcyjną ofertą kulturalną oraz wysoki poziom bezrobocia – odpowiednio 14 i 13 osób wskazywało na dane kwestie. Pojedynczy respondenci dostrzegli również takie problemy jak: narkomania, zakłócanie porządku publicznego, wysoki poziom ubóstwa, przemoc w rodzinach, brak wystarczającej opieki nad osobami starszymi czy problemy opiekuńczo-wychowawcze

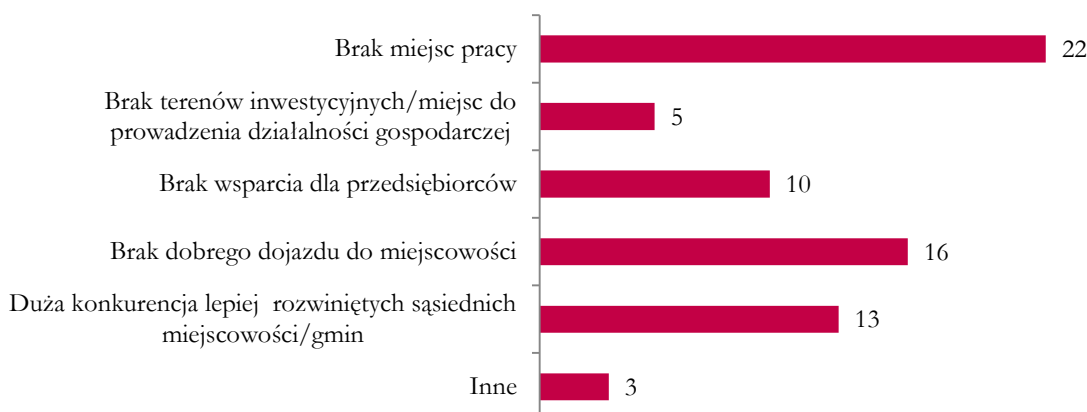
Wykres 4. Największe problemy społeczne na danym obszarze (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne.

4. Największe problemy w sferze gospodarczej w Pana(i) miejscu zamieszkania.

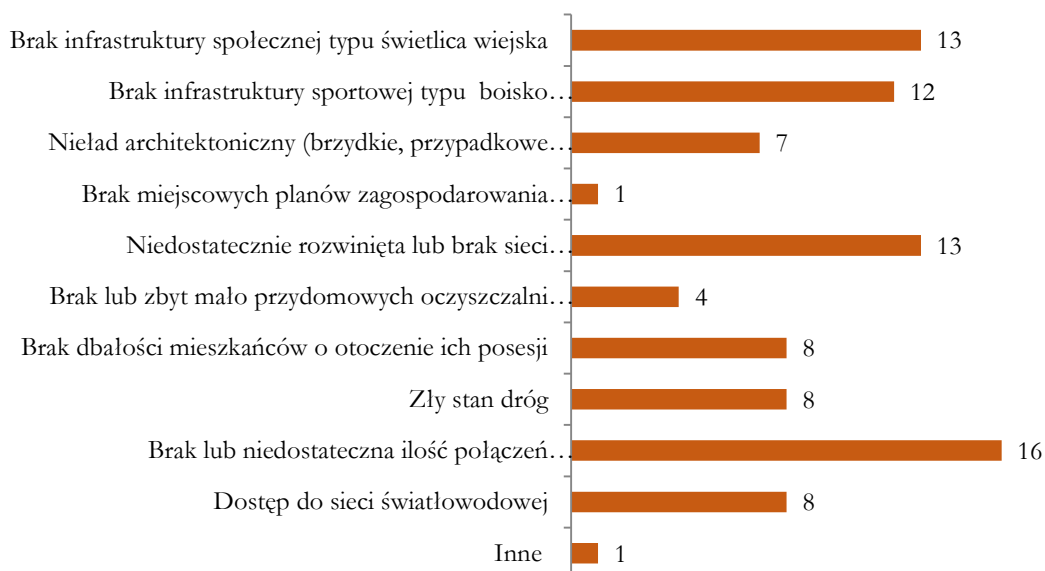
Największym problemem w sferze gospodarczej w miejscu zamieszkania respondentów jest brak miejsc pracy – aż 22 na 36 osób udzieliło odpowiedzi dotyczy tego aspektu. Dużym utrudnieniem na danym terenie jest również brak dogodnego dojazdu do miejscowości – opinię taką wyraziło 16 osób. Ankietowani zwrócili także uwagę na konkurencję ze strony innych, lepiej rozwijających się miejscowości i gmin ościenny czy brak wsparcia dla przedsiębiorców. Najrzadziej ankietowani wskazywali na problem braku terenów inwestycyjnych.

Wykres 5. Największe problemy gospodarcze na danym obszarze (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne.

5. Największe problemy w sferze przestrzenno-technicznej w Pana(i) miejscu zamieszkania.

Głównymi problemami wskazywanym przez respondentów w sferze przestrzenno-technicznej na terenie ich miejscowości są zarówno problemy komunikacyjne (16 osób wskazało, że ich zdaniem liczba połączeń komunikacji publicznej jest niewystarczająca), a także niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną (obiekty takie jak świetlica wiejska) i sportową (obiekty takie jak boisko sportowe, siłownia zewnętrzna). Problematyczny jest również brak lub niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna. Anketowani zwrócili także uwagę na zły stan dróg w ich miejscowości, brak podłączenia do światłowodu czy kwestie estetyczne (nieład architektoniczny, brak dbałości mieszkańców o najbliższe otoczenie).

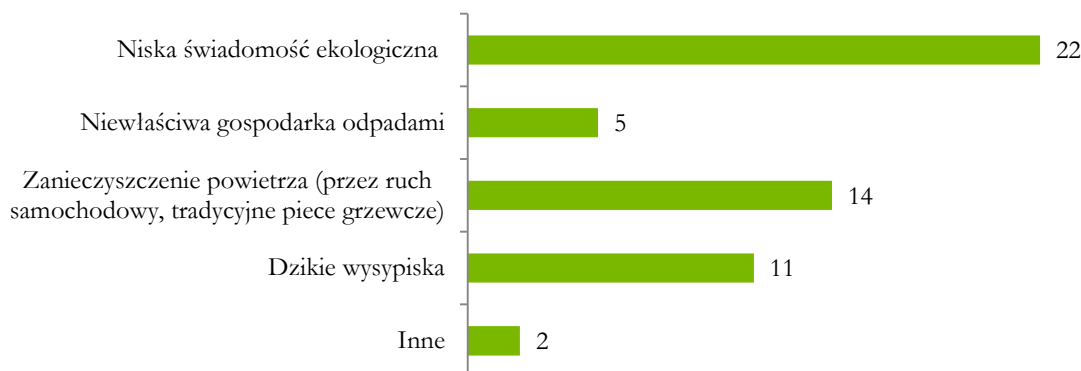
Wykres 6. Największe problemy przestrzenno-techniczne na danym obszarze (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne.

6. Największe problemy w sferze środowiskowej w Pana(i) miejscu zamieszkania.

W sferze środowiskowej ankietowani zwrócili uwagę głównie niską świadomość ekologiczną mieszkańców gminy – odpowiedzi takiej udzieliły 22 spośród 36 osób. Jako problemy na danym obszarze zostały wskazane również kwestie takie jak zanieczyszczenie powietrza (14 wskazań) oraz dzikie wysypiska śmieci (11 wskazań). Stosunkowo dobrze oceniona została gminna gospodarka odpadami (tylko 5 z 36 osób uznało to za problem na danym terenie).

Wykres 24. Największe problemy środowiskowe na danym obszarze (liczba wskazań)

Źródło: Opracowanie własne.

7. Czego według Pana(i) najbardziej potrzeba w Pana(i) miejscu zamieszkania, aby stało się ono bardziej przyjazne dla mieszkańców i mogło się lepiej rozwijać?

Osoby biorące udział w badaniu ankietowym wskazały szereg różnego rodzaju potrzeb w ich miejscu zamieszkania. W odpowiedziach respondentów pojawiły się zarówno kwestie społeczne i związane z infrastrukturą techniczną.

Do najważniejszych potrzeb społecznych zaliczono:

- Działania mające na celu aktywizację i integrację społeczności lokalnej, m.in. organizacja imprez okolicznościowych łączących pokolenia, zajęcia dla dzieci i młodzieży, zajęcia aktywizujące dla osób dorosłych, zajęcia sportowe
- Stworzenie miejsc spotkań i rozrywki dla mieszkańców (świetlice wiejskiej, domu kultury, miejsce rekreacyjno-wypoczynkowe nad jeziorem)
- Działania mające na celu podniesienie poziomu nauczania w szkołach na terenie gminy.

Ankietowani zwrócili również uwagę na potrzeby w pozostałych obszarach:

- Budowa/modernizacja obiektów infrastruktury społecznej – świetlic wiejskich, domu kultury w poszczególnych sołectwach
- Poprawa infrastruktury edukacyjnej (w szczególności przedszkolnej)
- Stworzenie obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
- Poprawa infrastruktury drogowej – budowa ścieżek pieszo-rowerowych, które poprawiłyby bezpieczeństwo pieszych (szczególnie dzieci idących do szkoły)

- Budowa infrastruktury technicznej – podłączenie do kanalizacji, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, podłączenie do światłowodu
- Zwiększenie liczby połączeń komunikacji publicznej, które umożliwią mieszkańcom większą mobilność
- Remont budynku komunalnego i poprawa estetyki przestrzeni wokół niego.

Załącznik 4. Karta pracy podczas warsztatów

Stolno, dn. 10.01.2017r.

Karta pracy

1. Cel rewitalizacji i kierunki działań na obszarach rewitalizacji Gminy Stolno (Kłęczkowo, Małe Czyste) (zał. nr 1)

Czy według Pani/Pana sposób sformułowania celu i kierunków działań w pełni oddaje ideę rewitalizacji rozumianą jako poprawa jakości życia, zniwelowania obecnie występujących problemów? Jeśli nie, proszę zaproponować inną wersję.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Projekty rewitalizacyjne (zał. nr 2)

Jak według Pani/Pana zaproponowane projekty rewitalizacyjne przyczynią się do osiągnięcia celu rewitalizacji?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

155

Jakie inne działania należy podjąć aby podnieść jakość życia w miejscowościach Kłęczkowo i Małe Czyste?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Sposoby informacji i promocji o rewitalizacji

Jakie Pana/Pani zdaniem sposoby dotarcia do mieszkańców z informacją i promocją są najbardziej skuteczne?

- a) strona internetowa gminy/Biuletyn Informacji Publicznej,
- b) tablice ogłoszeń,
- c) informacja sms,
- d) rozpowszechnienie informacji wśród sołtysów.

Jakich innych metod dotarcia do mieszkańców należałoby użyć, aby zaangażować ich w rewitalizację?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Udział mieszkańców w projektach rewitalizacyjnych

Jak według Pani/Pana zachęcić mieszkańców do regularnego uczestniczenia w projektach społecznych realizowanych w świetlicach w ramach Centrum Aktywności Lokalnej (szkolenia, warsztaty, zajęcia dla dzieci itp.)?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

W jaki sposób mieszkańcy mogą się zaangażować w realizację projektów infrastrukturalnych (np. prace porządkowe i pomocnicze przy modernizacji i wyposażeniu CAL, zagospodarowanie terenu wokół CAL, inne)?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Spis tabel

Tabela 1. Wyniki sprawdzianu szóstoklasistów w latach 2012-2015.....	19
Tabela 2. Stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym względem ludności w wieku produkcyjnym w miejscowościach gminy Stolno do 150 mieszkańców	25
Tabela 3. Udział bezrobotnych pozostających bez pracy ponad 24 miesiące w ogóle bezrobotnych w miejscowościach gminy Stolno do 150 mieszkańców	25
Tabela 4. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w miejscowościach gminy Stolno do 150 mieszkańców	26
Tabela 5. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach gminy Stolno do 150 mieszkańców	26
Tabela 6. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem w miejscowościach gminy Stolno od 151 do 350 mieszkańców.....	27
Tabela 7. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w miejscowościach gminy Stolno od 151 do 350 mieszkańców	27
Tabela 8. Skuteczność kształcenia dzieci na poziomie podstawowym w miejscowościach gminy Stolno od 151 do 350 mieszkańców	28
Tabela 9. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach gminy Stolno od 151 do 350 mieszkańców.....	29
Tabela 10. Udział gospodarstw domowych – stałych beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie gospodarstw domowych ogółem w miejscowościach gminy Stolno od 351 do 450 mieszkańców ..	29
Tabela 11. Udział dzieci do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku na danym obszarze w miejscowościach gminy Stolno od 351 do 450 mieszkańców	30
Tabela 12. Stosunek interwencji służb porządkowych (policji) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych w miejscowościach gminy Stolno od 351 do 450 mieszkańców	30
Tabela 13. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach gminy Stolno od 351 do 450 mieszkańców	31
Tabela 14. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze w miejscowościach gminy Stolno powyżej 450 mieszkańców.....	31
Tabela 15. Stosunek osób bezrobotnych pozostających bez pracy 12 miesięcy i dłużej względem ludności w wieku produkcyjnym na danym obszarze w miejscowościach gminy Stolno powyżej 450 mieszkańców	32
Tabela 16. Stosunek interwencji służb porządkowych (policji) z powodu zakłócania miru domowego i porządku publicznego względem ogółu gospodarstw domowych powyżej 450 mieszkańców	32
Tabela 17. Wskaźniki występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej w miejscowościach gminy Stolno powyżej 450 mieszkańców	33
Tabela 18. Miejscowość Kłęczkowo - negatywne zjawiska w innych sferach	34
Tabela 19. Miejscowość Małe Czyste – negatywne zjawiska w innych sferach.....	35
Tabela 20. Powierzchnia i ludność Gminy Stolno objęta rewitalizacją.....	38
Tabela 21. Kłęczkowo– rejon obsługi szkoły i wyniki sprawdzianu szóstoklasistów	47
Tabela 22. Wyniki egzaminu w Gimnazjum w Robakowie w latach 2013-2015.....	48
Tabela 23. Frekwencja wyborcza w Kłęczkowie	48
Tabela 24. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały na obszarze miejscowości Kłęczkowo	53
Tabela 25. Małe Czyste – rejon obsługi szkoły i wyniki sprawdzianu szóstoklasistów	57
Tabela 26. Wyniki egzaminu w Gimnazjum w Stolnie w latach 2013-2015	58
Tabela 27. Frekwencja wyborcza w MałymCzystym	58
	158

Tabela 28. Kluczowe zjawiska negatywne i potencjały na obszarze miejscowości Małe Czyste.....	62
Tabela 29. Wskaźniki dla celu rewitalizacji.....	69
Tabela 30. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	71
Tabela 31. Uzupelniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne	89
Tabela 32. Realizacja koncepcji projektów zintegrowanych w odniesieniu do głównych projektów rewitalizacyjnych	94
Tabela 33. Komplementarność projektów na obszarach rewitalizacji.....	103
Tabela 34. Główne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne – harmonogram i szacunkowe ramy finansowe	121
Tabela 35. Uzupelniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne – szacunkowe ramy finansowe.....	125
Tabela 36. Najważniejsze zadania podmiotów uczestniczących w procesie przygotowania i wdrażania programu rewitalizacji.....	129
Tabela 37. Procedura wprowadzania zmian do gminnego programu rewitalizacji.....	139

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba ludności w Gminie Stolno (2005-2015).....	17
Wykres 2. Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym w 2015 r.	18
Wykres 3. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem.....	18
Wykres 4. Struktura wiekowa ludności w Kłęczkowie i gminie.....	46
Wykres 5. Struktura bezrobocia w Kłęczkowie na tle danych dla gminy	46
Wykres 6. Struktura korzystania z pomocy społecznej w Kłęczkowie i w gminie Stolno	47
Wykres 7. Dynamika zmiany liczby podmiotów gospodarczych w Kłęczkowie w latach 2009-2015 (%) wraz z liniami trendu.....	49
Wykres 8. Przedsiębiorczość na terenie wsi Kłęczkowo.....	49
Wykres 9. Gospodarka wodno-ściekowa w Kłęczkowie.....	52
Wykres 10. Struktura wiekowa ludności we wsi Małe Czyste i gminie.....	56
Wykres 11. Struktura bezrobocia w wsi Małe Czyste na tle danych dla gminy	56
Wykres 12. Struktura korzystania z pomocy społecznej we wsi Małe Czyste i w gminie Stolno.....	57
Wykres 13. Dynamika zmiany liczby podmiotów gospodarczych w Małym Czystym w latach 2009-2015 (%) wraz z liniami trendu	59
Wykres 14. Gospodarka wodno-ściekowa we wsi Małe Czyste i gminie	61

Spis schematów

Schemat 1. Proces rewitalizacji.....	6
Schemat 2. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na obszarze gminy Stolno	8
Schemat 3. Powiązania z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.....	11
Schemat 4. Cele rewitalizacyjne.....	40
Schemat 5. Cel 1 rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji – miejscowość Kłęczkowo	41
Schemat 6. Cel 2 rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji – miejscowości: Kłęczkowo, Małe Czyste.....	42
Schemat 7. Cel 2 rewitalizacji dla podobszarów rewitalizacji– miejscowości: Kłęczkowo, Małe Czyste.....	43
Schemat 8. Cel rewitalizacji, kierunki działań i przedsięwzięcia.....	68
Schemat 9. Stopień zaangażowania interesariuszy	111
Schemat 10. Interesariusze rewitalizacji	112
Schemat 11. Podmioty uczestniczące w realizacji programu rewitalizacji.....	129

Schemat 12. Struktura Zarządzania realizacją GPR na poziomie Urzędu Gminy Stolno	131
Schemat 13. Ramowy harmonogram realizacji programu – wykres Gantta	135

Spis map

Mapa 1. Położenie Gminy Stolno na tle powiatu chełmińskiego.....	17
Mapa 2. Granice obszaru zdegradowanego w gminie Stolno.	36
Mapa 3. Granice obszaru rewitalizacji w gminie Stolno.....	39
Mapa 4. Klęczkowo na tle gminy Stolno	45
Mapa 5. Małe Czyste na tle gminy Stolno	55

Spis zdjęć

Zdjęcie 1. Budynek komunalny w Klęczkowie.....	52
Zdjęcie 2. Infrastruktura sportowa na terenie Małego Czystego.....	62
Zdjęcie 3. Spotkania konsultacyjne podczas etapu diagnozowania w Klęczkowie i Małym Czystym.....	114
Zdjęcie 4. Spotkania konsultacyjne 12 września 2016 r. i 10-11 stycznia 2017r.....	114
Zdjęcie 5. Spacer studyjny oraz wizja lokalna obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w miejscowości Małe Czyste i Klęczkowo (5.12.2016 r. oraz 03.01.2017 r.).....	116
Zdjęcie 6. Debata w dniu 30 grudnia 2016 r.....	116
Zdjęcie 7. Warsztaty z liderami i burza mózgów w dniu 10 stycznia 2017 r.	117
Zdjęcie 8. Pierwsze posiedzenie Komitetu Rewitalizacji w dniu 2 grudnia 2016 r.....	118

Uzasadnienie

W związku z uwagami (przekazanymi w piśmie nr RR-VII-T.7635.4.32.2017 z dn. 28 czerwca 2017 r.) Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko - Pomorskiego dotyczącymi Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Stolno przyjętego uchwałą Rady Gminy Stolno nr XXIV/179/2017 z dn. 16 lutego 2017 r. koniecznym stało się dokonanie korekt w przywoływanym dokumencie. Dokument został poddany modyfikacjom, których wprowadzenie daje możliwość wypełnienia wymogów pozwalających o ubieganie się o wpis do wykazu programów rewitalizacji Województwa Kujawsko - Pomorskiego. Należy wskazać, że wprowadzone w GPR modyfikacje nie powodują istotnych zmian w zapisach GPR, są jedynie ich uszczegółowieniem. Zaznaczyć należy, iż zmianom nie ulega lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym ich lokalizacja, nazwa i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, szacowana wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji. Zmianom nie ulegają także ustalenia dotyczące wyznaczenia obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji. Wprowadzone modyfikacje dotyczą m. in. zwiększenia stopnia szczegółowości dla zapisów projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych i uzasadniającej potrzebę wdrożenia GPR bądź zwiększenia stopnia precyzji uzasadniającej komplementarność GPR z innymi strategicznymi dokumentami, a także wprowadzają do struktury dokumentu systematykę pożądaną przez organ oceniający GPR. W związku z tym nie zachodzi potrzeba ponownego przeprowadzenia procesu konsultacji, co wpływa na możliwość wywiązania się z rekomendowanych działań wynikających z otrzymanych zaleceń. W tym celu konieczne jest przyjęcie zmian w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Stolno w formie uchwały Rady Gminy Stolno.